

१७१

सुविधा के लिये
सुविधा के लिये
सुविधा के लिये

विरङ्गा

पगासगो :—जीवणभाई छोटाभाई झवेरी.

सुद्धगो :—शा. मोहनलाल मगनलाल बदामी, “जह्णानंद” सुद्धणालओ, सुवरियपुरे.

वीर संघत् २४७०]

पणं रु. २-८-०

[विक्रम संवत् २०००

ମୁଦ୍ରା

[illegible]

૩ શેઠ આણુંદંડ કદયાણુની પેઠી (પાલીતાણા) અંબાલાલ ચુનીલાલ, જ્ઞાનભંડારની ૫૪ પત્રની (પં. ૧૫ અ. ૪૩) પ્રત. લગભગ ૨૦૦ વર્ષ પહેલાંની છે.

૪ શેઠ ડોસાભાઈ અલેચંદ જૈનસંઘ ભંડારની ૬૮ પત્રની (પં. ૧૨ અ. ૪૦) પ્રત. લગભગ ૫૦ વર્ષ ઉપર લખાયેલી લાગે છે.

૫ રેલાના ઉપાશ્રયના ભંડારની ૫૪ પત્રની (પં. ૧૩, અ. ૪૫) પ્રત. પ્રાયઃ ૨૦૦ વર્ષ પૂર્વની છે.

આ પૈકી પહેલી ત્રણે પ્રતો લગભગ સમાન છે અને ત્રીજી પ્રત ઉપરથી પહેલી અને વીજી પ્રતો લખાયેલી સંભવે છે. વળી ચોથી અને પાંચમી જો એ પ્રતો પણ લગભગ સમાન છે.

છપાયેલ પ્રતમાં આવા () કૌંસમાં આપેલા પાંડો મૂકેલા છે, અને આવા [] કૌંસમાં આપેલા પાંડો નિર્ઘર્ક જેવા વધારાના જણાય છે. ટિપ્પણમાં અં એવો સંકેત આમદાવાદની પ્રતનાં, અને ભાવનગરની પ્રતનાં તેમજ ૭૦ ખંભાતની પ્રતનાં પાઠોત્તરો જણાવવા માટે રાખેલ છે. આ ગ્રંથને અંગે અને ખાસકરીને જે ગ્રંથસ્ત્રનું આ સંક્ષિપ્ત સ્વરૂપ છે તેને વિષે તેમજ તેના પ્રણેતા પૂજ્ય શ્રીમાન્ પાદલિખતસ્મરિણે વિષે પણ પ્રસ્તાવનામાં જે વિગતો સુરતની સાર્વજનિક કોલેજના અર્ધમાગધીના પ્રાધ્યાપક શ્રીયુત હીરાલાલ રસિકદાસ કાપડિયાએ રજૂ કરેલી છે. એ પ્રસ્તાવના તૈયાર કરી આખા બદલ અમે એમને આંતઃકરણપૂર્વક આભાર માનીએ છીએ. વિશેષમાં સુરતના મહાનુભાવોએ આ ગ્રંથ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આગળથી આહુક તરીકે નામ નોંધાવી અમને અનુકૂળતા કરી આપી છે તે બદલ તેમનો પણ અમે આભાર માનીએ છીએ.

ડાહીવાસની પાળ, અમદાવાદ. } સંઘની જવાબદારી છોટાભાઈ ઝવેરી.
વીર સંવત ૨૪૯૦ વૈશાખ શુદ્ધ ૩.

નમસ્કારની વાડીના ઉપાશ્રયના ગ્રાહકોનાં નામો

નકલ ૨૦ શા. ખુશાલચંદ્ર કુલચંદ્ર
 ૨૦ શા. કલ્યાણચંદ્ર વળેચંદ્ર
 ૨૦ શા. બાણુભાઈ કૃષ્ણચંદ્ર
 ૨૦ શા. દીપચંદ્ર સુરચંદ્ર
 ૨૦ શા. બાણુભાઈ માનચંદ્ર
 ૧૫ શા. બીમચંદ્ર મેલાપચંદ્ર
 ૧૦ શા. વીરચંદ્ર દયાચંદ્ર
 ૧૦ શા. રૂપચંદ્ર દેલાભાઈ
 ૧૦ શા. માણિકચંદ્ર ઝવેરચંદ્ર
 ૧૦ શા. ચુનીભાઈ ગુલાબચંદ્ર દાલીઆ
 ૧૦ શા. સુખદિના શા. ઝવેરચંદ્ર પ્રતાપચંદ્રના
 ૧૦ શા. દલિયાના નાન પાતે
 ૫ શા. મંગળભાઈ હીરચંદ્ર
 ૫ શા. શાફરચંદ્ર તલકચંદ્ર

નકલ ૫ શા. બાણુભાઈ બીમચંદ્ર
 ૫ શા. બીમચંદ્ર શરૂપચંદ્ર સંઘવી
 ૫ શા. ભાઈચંદ્ર લાલભાઈ
 ૫ શા. સ્માતીચંદ્ર ગુલાબચંદ્ર
 ૫ શા. સ્માતીચંદ્ર કસ્તુરચંદ્ર
 ૫ શા. બાણુભાઈ શરૂપચંદ્ર સંઘવી
 ૫ શા. મગનભાઈ કપુરચંદ્ર
 ૫ શા. સોહનલાલ શાફરચંદ્ર
 ૫ શા. પાનાચંદ્ર કસ્તુરચંદ્ર
 ૫ શા. રૂપચંદ્ર લલ્લુભાઈ
 ૫ શા. કુલચંદ્ર કલ્યાણચંદ્ર વાલોડીયા
 ૫ શા. મગનલાલ કસ્તુરચંદ્ર વાલોડીયા
 ૫ શા. સુરચંદ્ર મોરારદાસ
 ૫ શા. કુલચંદ્ર પ્રેમચંદ્ર

નકલ ૫ શા. અમીચંદ્ર નવલચંદ્ર
 ૫ શા. સોભાગચંદ્ર કૃષ્ણચંદ્ર
 ૫ શા. હીરાલાલ ગાંડાભાઈ નવસારી
 ૫ શા. વીરચંદ્ર હરજીવનદાસ
 ૫ શા. કુલચંદ્ર ગુલાબચંદ્ર ધરમચંદ્ર
 ૨ શા. પાનાચંદ્ર અમીચંદ્ર
 ૨ શા. મંજુભાઈ તલકચંદ્ર
 ૨ શા. જીવણચંદ્ર નવલચંદ્ર
 ૨ શા. ચુનીભાઈ સોભાગચંદ્ર
 ૧ શા. ચુર્ગમાંથી હા. નવલજીન
 ૨૫ સ્ત્રી વર્ગમાંથી હા. નવલજીન
 ૫ નેમકોરજીન જાંખાવાળા
 ૫ સુભદ્રાજીન શાંતિચંદ્ર મો. ગુ.
 ૫ શાંતાજીન સ્માતીચંદ્ર મો. ગુ.
 ૫ વિમળાજીન રતનચંદ્ર

પ્રસ્તાવના

ભારતીય કથાસાહિત્ય

નૈન દષ્ટિએ જગત્ અનાદિ તેમજ અનંત છે, પણ આધુનિક વૈજ્ઞાનિકોનું માનવું એ છે કે આશરે જે અબજ વર્ષો ઉપર આ પૃથ્વી-ઉત્પન્ન થઈ, અને એની સંપાદી ઉપર ત્રીસ કરોડ વર્ષો થયાં જ્યો ઉત્પન્ન થયા છે અને ત્રણ લાખ વર્ષ થયાં માનવો ઉત્પન્ન થયા છે. આ એમાંથી ગમે તે મંત-સ્તીકસયં તો પણ એ વાત તો નિર્વિવાદ છે કે અત્યાર સુધીમાં દેશવિદેશમાંથી જાતજાતનું સાહિત્ય પુષ્કળ પ્રમાણમાં રચાયું છે અને એ બધું આજે મળતું નથી. જે ઉપલબ્ધ છે એમાં ઝગઝગેદનું સ્થાન પ્રાચીનતાની અપેક્ષાએ પ્રથમ છે અને એ ભારતવર્ષને માટે જોરવનો વિષય છે. આ ઝગઝગેદ એ કંઈ કથાઓનો સ્વતંત્ર અન્ય નથી. તેમ છતાં એ દિશામાં પ્રકાશ પાડનારી હકીકતો એમાં નજરે પડે છે. જેમકે આખ્યાનસૂક્તો તરીકે જોળખાવાતાં સૂક્તો, યમ અને યમીનો સંવાદ (મં. ૧૦, સ્ક. ૧૦); પુરુરવા અને ઉર્વશીનો સંવાદ (મં. ૧૦, સ્ક. ૬૫) તેમજ હન્દ્ર અને યુત્ર (મં. , સ્ક.) સંબંધી હકીકત.

ઝગઝગેદ પછીનું સ્થાન ભારતીય ઉપલબ્ધ સાહિત્યમાં કોઈનું હોય તો તે 'આદ્યલોનું' છે. એમાં પુરુરવા અને

૧ થીના પણ કેટલાક સંવાદો છે. જેમકે હન્દ્ર અને હન્દ્રાણી (મં. ૧૦, સ્ક. ૮૬), વરુણ અને અગ્નિ (મં. ૧૦, સ્ક. ૫૧), વરુણ અને હન્દ્ર (મં. ૪, સ્ક. ૪૨), વિદ્યામિત્ર અને નદીજો (મં. ૩, સ્ક. ૩૩) તેમજ સરમા અને પશુ (મં. ૧૦, સ્ક. ૧૦૮) વચ્ચેના સંવાદો.

૨ 'શતપથ બ્રાહ્મણ'માં કેટલીક નૈતિક કથાઓ ' એ શર્ણકપૂર્વક જે લેખો ડૉ. એચ. આર. કર્ણિકે લખ્યા છે. એમાં કેટલીક કથાઓ તેમજે ઇંગ્રેજમાં આપી છે. એક લેખમાં લોકસાહિત્ય અને કહેવતો વિશે કેટલોક ઉદાહરણો તેમજે કર્યા છે. વિશેષમાં ભારતીય કથાસાહિત્યનું મહત્ત્વ તેમજે મુદ્દાનું છે.

ઉર્વશીની કથા, હરિશ્ચન્દ્ર અને શુનઃશેપની કથા, પ્રભાપતિ સંઘ'ધી વક્તવ્ય હત્યાહિ દષ્ટિગોચર થાય છે. આરણ્યકોમાં પણ કથાઓ છે. જનકે વિદેહી અને યાજ્ઞવલ્કય વચ્ચેનો સંવાદ ઘૂંઘડારણ્યકે (અ. ૪, પ્રાં. ૩, મં. ૧-૬)માં છે.

ઉપનિષદોમાં સત્યકામ ભગવાદની કથા અને ગાર્ગી અને યાજ્ઞવલ્કયનો સંવાદ ભોવાય છે.

ઉપનિષદોમાં સત્યકામ ભગવાદની કથા અને ગાર્ગી અને યાજ્ઞવલ્કયનો સંવાદ ભોવાય છે. વાદમીકિકૃત રામાયણ અને વ્યાસકૃત મહાભારત તે વીરસપ્રધાન કથાના ભણીતા ગ્રંથો છે. વૈદિક સાહિત્ય વિષે આટલો ઇસારો કરી ઐર્ષ સાહિત્ય તરફ દષ્ટિપાત કરીશું તે જણાશે કે ત્રુદલાવગ્ગ, વિમાન-વત્થુ અને પેતવત્થુમાં કથાઓ છે. વળી ભતકો અને અપાઠનો પણ ભતભતની કથાઓ રજૂ કરે છે.

જૈન સાહિત્યમાં વિવિધ વિષયોને સ્થાન અપાયેલું છે અને જો પાઠ્ય (પ્રાકૃત), સંસ્કૃત વગેરે અનેક ભાષામાં ગુંથાયેલું છે. જોમ હોવાથી ભારતીય સાહિત્યમાં જૈન સાહિત્યનું સ્થાન જેટલું તેટલું નથી. આ સાહિત્ય ચારે અનુયોગોને પોષે છે. સામાન્ય જનતાને ધર્મકથાનુયોગ તરફ જોડેલો અંશે નુચિ હોય જોડેલો અંશે ખીન્ન અનુયોગો તરફ ભાગ્યે જ હોઈ શકે એ સ્વાભાવિક છે. આથી જૈન ગ્રંથકારો ધાર્મિક ઉપદેશ કથા દ્વારા આપવા પ્રેરણા છે. જોમણે સુખ્યતયા સંસ્કૃતમાં, પાંચમાં અવલંક (અપભ્રંશ)માં અને ગુજરાતીમાં કથાત્મક સાહિત્યનું સર્જન કર્યું છે પણ જો તમામ આજે ઉપલબ્ધ નથી. વિશેષમાં જે ઉપલબ્ધ છે તે પ્રકાશિત થયેલું નથી. વળી જે પ્રકાશિત છે તેના પણ શૃંગલાબદ્ધ ઇતિહાસ રચાયો નથી, જોકે આ દિશામાં કેટલાક પ્રયત્ન થયેલા છે. પાંચ સાહિત્યના સંઘ'ધમાં તે જોઈ ઉપજે તેવી સ્થિતિ છે. આ સંઘ'ધમાં જો 'પાંચ' ભાષા અને

સાહિત્ય” એ નામનો એક નિર્ગંધ લખી તેનો સારાંશ અહીંની કોલેજના ભારતીય વિદ્યાર્મંડળના આશ્રય હેઠળ ભાષાભરપે ૬૪૭ કર્યો હતો. એ નિર્ગંધમાં કથાત્મક સાહિત્યને અંગે જે લખાણ છે તે અહીં સ્થલસંકેત્યને લઇને આખી શકાય તેમ નથી જોડેલે સંક્ષેપમાં એ સંગંધમાં થોડોક ઉલ્લેખ કરું છું.

જેમ પતંજલિદ્રુત મહાભાષ્ય (૪-૩-૮૭૨)માં નિર્દેશાગ્રેષ્ઠી વાચ્યવદતા, બુભનોત્તરા, ઉર્વશી અને ભૈમરથી^૧ એ ચાર આખ્યાયિકાઓ આજે મળતી નથી તેવી સ્થિતિ જૈન કથાઓને અંગે પણ પ્રવર્તે છે. જેમકે વિસેસનિચીકચુલિચુમાં નરવાહણુદત્તકહા, તરંગવર્ધ અને મગહસેણા વિષે ઉલ્લેખ છે,^૨ ગંધકુસ્તી સિદ્ધસેનગણિકૃત તત્ત્વાર્થસૂત્રની ભાષ્યાલુ-સારિણી ટીકા (ભા. ૧, પૃ. ૩૮૦)માં યંધુમતી આખ્યાયિકાનો^૩ અને ઉદ્વેદોત્તનસૂરિ યા ઉર્દે દાક્ષિણ્યચિહ્નસૂરિ દ્વારા રચાયેલી કુવલાયમાલામાં સુલોચાણાકહાનો^૪ અને હરિવંશચરિત્રનો ઉલ્લેખ છે. દેવચંદ્રે અંતનાહચરિત્રમાં ભદ્રાબાહુદ્રુત

- ૧ “વાસવદત્તામધિકૃત્ય કૃતાઽહ્યાયિકા વાસવદત્તા સુમનોત્તરા ઉર્વશી, ન ચ મવતિ ભૈમરથી ।”
- ૨ “અણેગિત્તીર્હિ જા કામકહા । તત્થ લોહયા ણરવાહ્ણદત્તકહા લોઽચરિયા તરંગવત્તી મગધસેનાદીણિ ।”
- ૩ “વિકલ્પિતેડપિ સ્થર્થે સ્મૃતિર્દિદા વન્ધુમત્યાહ્યાયિકાદો ।”
- ૪ “સન્નિદિયજિણવરિદા ધમ્મકહાંધંધદવિલ્લયનરિદા । કહિયા જેણ સુકહિયા સુલોચણા સમવસરણં વા ।”

વસુદેવચરિત્રનો^૧ ઉલ્લેખ કર્યો છે અને અન્યત્ર^૨ દ્વામૃતતિપ્રખંધનો ઉલ્લેખ છે. પણ આમાંનો એકે અંશ અને કયાં ઉપલબ્ધ છે? વળી પાદશિખરિફિત તરંગવહકિહા અને વિમલાસુરિકૃત હરિવંસચરિત્રે તેો આપણે સહાને માટે ગુમાવ્યાં જ હોય એમ જણાય છે. કેંસવહની અંગ્રેજી પ્રસ્તાવના (પૃ. ૨૬)માં નિર્દેશોત્ર અને ઈ. સ.ના પંદરમા સૈકામાં ધર્મસ્મરિત્તે રચેલ હંસસંદેસની પણ આ જ દશા છે ને? પેત્રાઈ પાંચ (પૈશાચી પ્ર.કૃત)માં ગુચ્ચેત્રી અને બૃહત્કથાને નામે સુપ્રસિદ્ધ એવી ગુણાદયની કૃતિને તો કાળ કચારનો એ સ્વાહા કરી ગયો છે. સુનિ (હવે પંન્યાસ) કેદયાણુવિજયજીએ “આપણાં પ્રાભૃતો”માં^૩ જે મલયવતી, અંશેોકવતી અને ચટકેચરિત નાશ પામ્યાનો ઉલ્લેખ કર્યો છે તેમાં કોઈ પાંચય કૃતિ છે? ને તેમ હોય તો તેને આપણા હાથમાંથી કાળે ઝડપી લીધી છે.

દિગંજસચાર્ય^૪ હરિવેણુ વિ. સં. ૯૮૯ (શક સંવત્ ૮૫૩, ઈ. સ. ૯૩૧-૩૨)માં જે બૃહત્કથાકોશ રચ્યો છે તેના સંપાદક દિગંજર વિદ્વાન ડૉ. આદિનાથ નેમિનાથ ઉપાધ્યે એની અંગ્રેજી પ્રસ્તાવના (પૃ. ૧૭)માં કહ્યું છે કે જોકે અર્ધમાગધી આગમ જે સ્વરૂપમાં આજે મળે છે તે સ્વરૂપ એને ઘણું પાછળથી અપાયેલું છે છતાં એમાં ખરેખર એવા

૧ “વંદામિ મહવાહું જેણ ય અહરસિયં ત્રહુકલાકંલિયં । રહ્યં સવાયલંકવં ચરિયં વસુદેવચરાયસ્મ ॥”

આ ચરિત્ર સવા લાખ શ્લોક જેવું મોટું

૨ જુઓ કેદયાણુવિજયજીની પ્રભાવકચરિતની પ્રસ્તાવના (પૃ. ૭).

૩ આ લેખ જૈન યુગ (પૃ. ૧, અં. ૩, પૃ. ૮૭-૯૪)માં છપાયેલો છે.

પ્રાચીન ભાગો છે જે મહાવીરના સમયની તદ્દન નજીકના છે. ડૉ. યકેશ્વરીએ પણ આબું વિધાન ઘણાં વર્ષો ઉપર કર્યું હતું.^૧ જૈન આગસોની ભાષા 'અદ્ધમાગર્હી' (અર્ધમાગધી) છે. એમાં કથાનુયોગને પોષનારાં અને ખાસ કરીને એ જ વિષયની મુખ્ય કૃતિઓ ગણાય તેવાં એ અંગો તો છે જ. ખાર અંગોમાં એ બેને છઠ્ઠા અને સાતમા અંગ તરીકે ઓળખાવાય છે. છઠ્ઠા અંગનું નામ નાયાધર્મમકહા છે અને એ દંડી વાર્તાઓના આદર્શની ગરજ સારે છે. એના નામમાં જ 'કહા' શબ્દ રહેલો છે એ પણ એની બીજાં અંગોની અપેક્ષાએ વિશેષતા સૂચવે છે. આ છઠ્ઠા અંગના નાય અને ધર્મમકહા એ નામના એ સુયક્રખંધ છે. તેમાં પહેલામાં ૧૬ અજ્ઞયણ છે અને બીજામાં ૬૨ વગ્ગ છે. પરંપરા પ્રમાણે એમાં કરોડો કથાઓ હતી, પણ આજે તો એને હિસાબે બહુ જ થોડી કથાઓ મળે છે. વેદો, બ્રાહ્મણો અને ઉપનિષદોમાં જે આખ્યાનો છે તેની સાથે આ સામ્ય ધરાવે છે એમ જિનવિજયજીએ "કુવલ્લયમાલા"^૨ નામના લેખમાં સૂચવ્યું છે. આ કથાઓને અંગે શ્રી. દત્તાત્રેય કાલેલકરે આ અંગના— 'લગવાન મહાવીરની ધર્મકથાઓ' એ નામના શુભશતી અનુવાદને અંગે 'દૃષ્ટિ અને યોધ' માં નીચે મુજબ ઉલ્લેખ કર્યો છે:—

"આ કથાઓ દેખાં વે લાગે સાદી હોય પણ એમની અસર એમની સાદી, સીધી અને સંયોદ શૈલી ઉપર જ દ્રવ્ય નથી પણ વિશ્વહિતના સર્વમંગળકારી સંકલ્પથી કરેલી ઉત્ત્રમાં ઉત્ત્ર તપશ્ચર્યાનું બળ આ કથાઓ પાછળ છે."—પૃ. ૧૫.

૧ જુઓ The Sacred Books of the East (Vol. XXII) ની પ્રસ્તાવના. આતો પ્રસ્તુત ભાગ મેં A History of the Canonical Literature of the Jains (પૃ. ૬૯) માં આપેલો છે અને એમાંના અમુક અંશની—સારાંશની આ મારી દૃતિની જૈન ધર્મ પ્રકાશમાં (પૃ. ૬૦, અંક ૪) માં છપાએલી સમાવેશનામાં, નોંધ લેવાયેલી છે.

૨ આ લેખ "વસંત રજત મહોત્સવ સ્મારક ગ્રંથ" (અમદાવાદ, ઇ. સ. ૧૯૨૭) માં પ્રસિદ્ધ થયેલો છે.

“ આ વાર્તાઓ અનેક વાર વાંચવા છતાં એમાં કોઈ પણ ઠેકાણે સાંપ્રદાયિકતા કે સંક્રુચિતતા જણાતી નથી. આ ઉપદેશ ભારે નૈન સાકુઓને અથવા શ્રાવકોને માટે આપેલો હોય પણ એની સાર્વભૌમિકતાને લીધે એ દરેક ધર્મના અને પંથના માણસને માટે સરળો જ ગ્રાહ્ય અને લાભદાયી છે.”-પૃ. ૨૬-૨૭.

સાતમા અંગનું નામ ઉવાસુગદસા છે અને એમાં દસ શ્રાવકો વિષે હકીકત છે.

અગ્યારમા અંગરૂપ વિવાગસુય અને આઠમા અને નવમા અંગરૂપ અંતગડદસા અને આણુત્તરોવનાઇયદસા પણ અનેક પ્રકારની કથાઓ પૂરી પાડે છે. આ ઉપરાંત મૂલ્યુત્ત પૈકી ઉત્તરજૂઝયણુનાં સાતમા, દસમા વગેરે અજ્ઞયણો તેમજ કેટલાંક ઉવગો જેવાં કે નિરયાવલિસુયકઅંધ તેમજ પઇણુગના અસુક ભાગ કથાની સામગ્રી પૂરી પાડે છે. આ તો અર્ધમાગલી સાહિત્યની વાત થઈ. હવે જઈશું મરહૂદીમાં રચાયેલી કથાત્મક સ્વતંત્ર કૃતિઓ વિચારીશું તો તે સારી સંખ્યામાં જણાશે. એમાંની કેટલીકનો સ્થળ નિર્દેશ કરી સંતોષ માનવો પડે તેમ છે:—

વિમલસૂરિકૃત પદ્મચરિય (વીર સંવત્ ૫૩૦), લગભગ ઈ. સ.ના સાતમા સૈકામાં થઈ ગયેલા ક્ષમાશ્રમણ સંઘદાસે આરભેલ અને ધર્મસેનગણિએ પૂર્ણ કરેલ ધર્મિભલાહિંડી-વસુદેવહિંડી, હરિભદ્રસૂરિકૃત સમરાઇચ્યકહા અને ધુત્તકૃષ્ણણ, ઉદ્ધૌતનસૂરિકો રચેલ કુવલયમાલા (શક ૭૦૦માં ચોક દિવસ ઓછો), માનદેવસૂરિના શિષ્ય શીલાચાર્યકૃત ચક્રપન્નમહાપુરિસચરિય (વિ. સં. ૬-૨૫), વિજયસિંહસૂરિકૃત ભુવણસુંદરીકહા, જિનેશ્વરસૂરિકૃત કહાકોસ (વિ. સં. ૧૦૮૨-૧૦૯૫), અન્નાતકર્તૃક કાલાચરિયકહાણુગ, ધનેશ્વરસૂરિકૃત સુરસુંદરીકહા (વિ. સં. ૧૦૯૫), મહેશ્વરસૂરિકૃત પંચમીકહા યાને પંચમીમાંહુપ્પ

(વિ. સં. ૧૧૦૯ પહેલાં), સિદ્ધસેનસૂરિકૃત વિલાસવર્ધકા (વિ. સં. ૧૧૨૩), ચંદ્રપ્રભ મહત્તરે રચેલ વિજયચંદયસિય (વિ. સં. ૧૧૨૭ થી ૧૧૩૭ નો ગાળો), દેવેન્દ્રગણિ (નેમિચન્દ્રસૂરિ)કૃત અક્ષપાણમણિકાસ, ગુણચંદ્રગણિકૃત મહાવીર-ચરિય (વિ. સં. ૧૧૩૬), વર્ધમાનસૂરિકૃત મનોરમાચરિય (વિ. સં. ૧૧૪૦) અને એ સૂરિએ રચેલ આદિનાહચરિય (વિ. સં. ૧૧૬૦), વિનયચન્દ્રકૃત કહાણુગોકાસ (વિ. સં. ૧૧૬૬ પહેલાં), દેવચંદ્રસૂરિકૃત સંતિનાહચરિય (વિ. સં. ૧૨૬૦), શાંતિસૂરિએ રચેલ પુહવીચંદયસિય (વીરસંવત્ ૧૬૩૧ન્વિ. સં. ૧૧૬૧), દેવલદ્રસૂરિ (પૂર્વે ગુણચંદ્રગણિ)કૃત પાસનાહ-ચરિય (વિ. સં. ૧૧૬૮) તેમજ એ સૂરિએ રચેલ કહાણુગોકાસ (વિ. સં. ૧૧૫૮), ભદ્રેશ્વરકૃત કહાવલી, મલધારી હેમચન્દ્ર-સૂરિકૃત નેમિનાહચરિય (વિ. સં. ૧૧૭૦) સુમતિગણિકૃત જિણયત્તમહારિસિયસિય અને જિણયત્તપ્રપાણ, મહેન્દ્રસૂરિએ રચેલ નમ્મયાસુંદરી (વિ. સં. ૧૧૭૮), શ્રીચન્દ્રકૃત મુણિસુવયસામિયસિય (વિ. સં. ૧૧૯૩), લક્ષ્મણગણિકૃત સુપાસનાહ-ચરિય (વિ. સં. ૧૧૯૬), કલિકાલસર્વજ હેમચન્દ્રસૂરિએ વિ. સં. ૧૧૯૬ બાદ રચેલ કુમારવાલચરિય યાને પ્રાકૃત દયાશ્રય, શ્રીચન્દ્રસૂરિકૃત સાણુંકુમારચરિય (વિ. સં. ૧૨૧૪), શ્રીચન્દ્રસૂરિના શિષ્ય હરિભદ્રે રચેલ મલિલનાહચરિય, સોમ-પ્રભસૂરિકૃત સુમતિનાહચરિય અને કુમારવાલપડિગોહ યાને જિણધમ્મપડિગોહ (વિ. સં. ૧૨૪૧), અસાતકર્તૃક મત્તયમુંદરી-કહા, મુનિદેવકૃત સંતિનાહચરિય (વિ. સં. ૧૩૨૨). ગુણસમૃદ્ધિ મહત્તરોએ રચેલ અંજણાસુંદરીચરિય (વિ. સં. ૧૪૦૬), મુનિભદ્રકૃત સંતિનાહચરિય (વિ. સં. ૧૪૧૦), રત્નશેખરસૂરિકૃત સિરિસિરિવાલકહા (વિ. સં. ૧૪૨૮), જિનહર્ષગણિએ રચેલ રથણસેહરકહા (વિ. સં. ૧૪૯૭) અને જિનમાણિકયકૃત કુમ્ભાપુત્તચરિય.

આ ઉપરાંત આગમોને અંગેની નિજમ્મત્તિઓ, ભાસો, ચુષિણ્ણો, હેરિભદ્રસૂરિકૃત ટીકાઓ, પાંચ ટીકા વગેરે પ્રાચીન કૃતિઓ અનેક પાંદ્ય કથા પૂરી પાડે છે.

‘ચાક્રિનીધર્મસૂત્ર’ તરીકે સુવિખ્યાત હેરિભદ્રસૂરિએ સમરાધ્યવ્યયરિય (ભવ ૧)માં કથાવસ્તુના ત્રણ પ્રકાર અને કથાના અર્થકથા, કામકથા, ધર્મકથા અને સંકીર્ણકથા એવા ચાર પ્રકારો સૂચ્યા છે. વિશેષમાં તેમણે આ ચારે જાતની કથાનાં લક્ષણો આપ્યાં છે. આ હકીકત ઉદ્દ્યોતનસૂરિકૃત કુવલયામાલામાં અને સિદ્ધર્ષિકૃત ઉપનિતિપ્રભવપંચાકથામાં પણ જોવાય છે. જો ઉપરથી જણાશે કે કેવળ કથાસાહિત્ય જ નૈન ગ્રંથપ્રકારોએ સન્નર્થુ’ છે એમ નહિ, પણ કથાના સ્વરૂપાદિ વિષે પણ તેમણે બહાપોહ કર્યો છે.

‘પાદલિપ્તસૂરિનો પરિચય

પ્રભાવકચરિત પ્રમાણે ‘પાદલિપ્તસૂરિ’ જો અયોધ્યાના વિજયપ્રભુ રાજાના રાજ્યમાં જે કુલ શ્રેષ્ઠી હતા તેમના પુત્ર થાય. એમની માતાએ એમને આઠ વર્ષની ઉંમરે ‘વિદ્યાધર’ ગચ્છના-કુલના આર્ય નાગહસ્તીની પાસે દીક્ષા આપાવી. દસમા વર્ષે શુરુએ એમને પદ્મધર સ્થાપ્યા અને ‘મથુરા’ મોકલ્યા. કહેવાણીવિજયજીના મતે આ નાગહસ્તી તે નંદીસુતની ચેરાવલીમાં અને યુગપ્રધાન-પદ્માવલીમાં જે બાવીસમા નાગહસ્તીનો ઉલ્લેખ છે તે જ છે અને તેમનો સમય વિ. સં. ૧૫૧-વિ. સં. ૨૧૯નો દર્શાવાયો છે તે આ સમયને સંગત છે. વિશેષમાં ‘પાદલિપ્તસૂરિ’ આર્ય ખપટના સમકાલીન નથી તેમજ કૃષ્ણરાજના સમયમાં જોઈએ ‘માન્યખટ’ ગયા હશે જો વાત સંભવિત નથી. ત્યાં જનારા ‘પાદલિપ્ત’ કોઈ અન્ય હોવા જોઈએ એમ જોઈએ માને છે.

‘પાદલિપ્તસૂરિના યોગી ગૃહસ્થશિષ્ય તરીકે નાગાર્જુનનો ઉદ્દેશ કરાય છે અને એ નાગાર્જુને યોગરત્નાવલી, યોગરત્નમાલા, કેશ્યુટી ઇત્યાદિ ગ્રંથો રચ્યાનું’ મનાય છે.

‘પાદલિપ્તસૂરિને ગાહ્યાસત્ત્વસૂરિના કર્તા અને સાતવાહન વંશના રાજા હાહના દરબારી કવિ તરીકે જોળખાવાય છે. ધૃવત્કેથાના કર્તા ગુણાદય એમના સમકાલીન ગણાય છે. નિસીહલાસ અને કૃષ્ણચિંતુમાં ‘પાદલિપ્તસૂરિ વિશે ઉદ્દેશ છે.

સુરેંડ રાજનું ‘પાદલિપ્તસૂરિ ઉપર જૂળ હેત હતું. કનિષ્ઠ (ઇ. સ. ૭૮) રાજ્યે પાટલિપુત્રમાં વિનરકેશ્વિ કે એવા નામનો જે સૂરો નીમ્યો હતો તે આ સુરેંડ રાજા હશે એમ કલ્પના કરાય છે. એનો સમય ઇ. સ. ૯૪ થી ઇ. સ. ૧૬૨ સુધીનો ગણાય છે.

કલિકાલસર્વજ્ઞ હેમચન્દ્રસૂરિએ રચણાવલિ (શ્લો. ૨)ની સ્વોપજ્ઞ ટીકામાં જે ‘પાદલિપ્તનો દેરીનામમાહાના પ્રણેતા તરીકે ઉદ્દેશ કર્યો છે તે તરંગવદિકાના કર્તા પ્રસ્તુત ‘પાદલિપ્તસૂરિ હોય એમ લાગે છે. એમણે પદ્યદ્વાપાહુકમાંથી પ્રતિષ્ઠાપદ્ધતિ ઉદ્દ્યુત કરી છે એમ શાદ્ધવિધિની સ્વોપજ્ઞ વૃત્તિ (પત્ર ૫૬ આ) ઉપરથી જોઈ શકાય છે. એમણે કેલાનાન^૧, પ્રશ્નપ્રકાશ, નિર્વાણકલિકા^૨, અને ગાહ્યાનુયલથુધ^૩ રચ્યાં છે. વિશેષમાં એમણે જોધસકરંડગ ઉપર ટીકા

૧ આનો ઉદ્દેશ અનેક મુદ્ધિણીઓમાં આવે છે.

૨ જે નિર્વાણકલિકા પ્રસિદ્ધ થયેલી છે તે આથી વિન્ન સમજવાની છે.

૩ જુઓ મયુર્વિશનિપ્રખન્ધનો મારો ગુજરાતી અનુવાદ (ક-પરિશિષ્ટ, પૃ. ૨૨૩-૨૨૮).

તરંગવર્ધ

આ એક પાઇથ ભાષામાં રચાયેલી અને આજે નહિ ગળી આવતી અનેક કથાઓ પૈકી એક કથા છે. એનો ઉલ્લેખ વીરસંવત્ ૧૧૧૫માં સર્ગે સંચરેલા મનાતા જિનભદ્રગણિ હામાશ્રમણે રવિસેસાવસ્થાસાસની નિમ્નલિખિત ગાથામાં કર્યો છે:—

“જહ વા નિદિહુવસા વાસવદત્તાતરંગવર્ધયાંહં । તહ નિદેસગવસજો લોપ મણુરવ્વચવાહુતિ ॥ ૧૫૦૮ ॥”

આ ઉપરની કોટ્યાચાર્યની ટીકામાં આ ગાથાનો કેમાંક ૧૫૧૬ આપેલો છે. આ ગાથામાં ‘નિદિ’ ૦૮ ના ઉદાહરણરૂપે ‘વાસવદત્તા, તરંગવર્ધ ઇત્યાદિ એમ કહેવાયું’ છે. એટલે તરંગવર્ધની જેટલી પણ કથા અત્ર અભિપ્રેત છે.

તરંગવર્ધનો નિર્દેશ જેમ વિસેસાવસ્થાસામાં છે તેમ ધનિસીહવિસેહચુલિયુમાં પણ છે. આ ચુલિયુના કર્તા

૧ જિનભદ્ર હામાશ્રમણ પૂર્વધર છે એ વાત માનતા આ સાથે ગોગ જણાતી નથી એટલે કાષ્ઠ ખીજ જિનભદ્ર હોવાની કલ્પના કરાયે.

૨ આમાં કાષ્ઠ પણ રચેલો કર્તાએ પોતાના વક્તવ્યનાં સમર્પનરૂપે અવતરણ આપેલ નથી એમ મનાય છે, પરંતુ “સન્મનિતર્ક”ની પ્રસ્તાવના (પૃ. ૬૮)માં એવો ઉદ્દેશ છે કે ગા. ૨૧૦૪ અને ૨૧૮૫ એ ભાષાકારે પોતાના કથનની પુષ્ટિ માટે કર્યાંથી લઇને ટાંકેલી ગાથાઓ છે. આનું શું ? આ બંને ગાથાઓ સમ્મતપથરણુ (૩-૫૨, ૪૯)માં લેવાય છે.

૩ અહીં જે વાસવદત્તાનો ઉદ્દેશ છે તેના કર્તા સુમન્ધુ સમજવાના છે કે કાલ્યાયનના વાર્તિકની ટીકારૂપ પાતંજય મહાભાષ્યમાં સુમનોત્તરા અને લૈમરથીની સાથે સાથે સૂચાયેલી વાસવદત્તા સમજવાની છે ?

૪ આમાં સિદ્ધિવિશ્વિચ્છય, સમ્મતપથરણુ અને જોણિપાહુડનો પણ નિર્દેશ છે.

જિનદાસગણિ ગહતાર છે. પ્રદ્યુરન ક્ષમાશ્રમણ કોમના વિદ્યાશુરુ થાય છે. જિનદાસગણિએ નંદીચુષિણુ રચી છે. એની અન્યાન્ય હસ્તલિખિત પ્રતિઓમાં નિર્દેશાયું છે તેમ એની રચના શકેમંવત્ ૫૯૮ અર્થાત્ વિક્રમસંવત્ ૭૩૩માં થયેલી છે, નેકે આગમોદ્ધારક નૈનાયાર્થ આનંદસાગરસૂરિએ કોનો લિપિકાળ શકેમંવત્ ૫૦૦નો સૂચવે છે.

તરંગવર્ણ વિષે ઉપર નોંધેલા એ ઉલ્લેખો ઉપરાંત એનો ઉલ્લેખ જિનદાસગણિની રચેલી મનાતી દસવેયાલિપિ-ચુષિણુ (પૃથ ૧૦૯)માં છે. પ્રસ્તુત પંક્તિ નીચે સુજળ છે:—

“તત્થ લોહુસુ જહા મારહામાયણાદિસુ વેદિગેસુ જન્નકિરિયાદીસુ સામહગેસુ તરંગવર્ણગાહસુ ધમ્મત્થકામ-સહિતાઓ કહાઓ કહિજ્ઞન્તિ”

“દાક્ષિણ્યચિહ્ન” એ ઉપનામથી જોળખાતા ઉદ્ધોતનસૂરિએ શકેમંવત્ ૭૦૦ માં એક દિવસ ઓછો હતો ત્યારે પૂર્ણ કરેલી કુવલયમાત્રા નામની પાંચ કથામાં પાદલિપ્તસૂરિની પ્રશંસાએ બે પુણ્યો વેર્ધા છે, તેમાં તરંગવર્ણ વિષે પણ નિર્દેશ છે. આ રહ્યો એ નિર્દેશ:—

“ચક્કાયજુવલસરિયા રમ્મત્તણરાયહંસકયહરિસા । જસસ કુલપ્પવ્વયસસ વ વિયરહ ગંગાતરંગવર્ણ ॥”

આનો અર્થ એ છે કે જેમ ‘કુલ’ પર્વતમાંથી ગંગા નીકળી છે તેમ જેમના ‘કુલ’ પર્વતરૂપ સુખમાંથી ચક્રવાકના શુભલથી શુક્રત અને સુંદર રાજહંસોને આનંદ પમડનારી એવી ગંગારૂપ તરંગવતી નીકળી છે. અહીં ‘ચક્રવાક’ અને ‘રાજહંસ’ ઉપર શ્લેષ છે.

શોભન મુનીશ્વરના યાન્ધુ યાને વિ. સં. ૧૦૨૯માં પાદ્યદાચ્છીનામમાલા રચનાર કવીશ્વર ધનપાદે જે (નદાકમંજરી રચી છે તેના નીચે મુજબના પદમાં તરંગવલકિલા વિષે ઉલ્લેખ છે:—

“ પ્રસન્નગમ્મીરપથા રથાક્લસિથુનાશ્રયા । પુણ્યા પુનાતિ મજ્જેવ ગાં તરન્ગવતીકથા ॥ ”

લાક્ષ્મણગણિએ વિ. સં. ૧૧૯૯માં રચેલા મુપાસનાહચરિયમાં નિમ્નલિખિત ગાથા દ્વારા તરંગવલકિલાનું ગૌરવ ગાયું છે:—

“ કો ન જળો હરિસિન્ધુ તરંગવર્ધવૃક્ષરં સુમેઝ્જણ । હયરે પવન્ધસિન્ધુ વિ પાવિયા જીએ મહુરત્તં ॥ ”

ચન્દ્રપ્રભ ઉપાધ્યાયકૃત વાસુપુજ્યચરિયમાં નીચે મુજબ ઉલ્લેખ છે:—

“ગંગ વવ તરંગવર્ધ તેહિં કહા નિમ્મિયા પવિત્તપયા । તે સિદ્ધસેવિયપણે પાલિત્તયસુરિણો વંદે ॥૯॥”

પ્રભાવલક્યચરિત (પૃ. ૩૯)માં નીચે મુજબની એક પ્રાચીન ગાથા અવતરણરૂપે આપાયેલી છે:—

“સીસં કહ વિ ન ફુટું જમસ્મ પાલિત્તયં હરન્તસ્મ । જસ્મ મુહનિજ્ઞારાઓ તરંગલોલા નઈ વૂઢા ॥”

આનો અર્થ એ થાય છે કે જે આચાર્યના મુખરૂપી અરણ્યમાંથી તરંગલોલા નામની નદી નીકળી એવા પાદલિખત આચાર્યનું હરણ કરતાં યમારાજનું મસ્તક કેમ ફૂટી ન ગયું ?

આહીં જે તરંગલોલા નામ જોવાય છે તે તેા તરંગવર્ધના પર્યાયરૂપ જણાય છે; નહિ કે એ આ મુદ્રિત સંશ્લેષત્તમક

છે. એમાં અનેક દેશી વચનો છે. એમાં મનોહર કુલકો છે, શુભિલ યુગલો છે અને ષટ્કલો છે જે સામાન્ય વાંચનારાને હુર્ગમ છે. કોઈ એને પૂછતું નથી કે કહેતું નથી. એથી દેશી પદોને છોડી દઈ એનો ઉચ્છેદ થતો અટકાવવા હું આ કથા રચું છું. આ ઉપરથી તરંગવર્ધ પાંચમાં હુતી એ નક્કી થાય છે.

તરંગલોહા અને સંખિત તરંગવર્ધકિહા

નામકરણુ-આ કૃતિ તરંગવર્ધની સંક્ષિપ્ત આવૃત્તિ હોવાથી એને અહીં સંખિત તરંગવર્ધકિહા તરીકે નિર્દેશેલી છે. એનું પ્રચલિત નામ તરંગલોહા છે એમ હસ્તલિખિત પ્રતિઓનાં સૂચીપત્ર તેમજ કેટલાક આધુનિક વિદ્વાનોનાં લખાણુ જોતાં જણાય છે.

તરંગલોહાને અંગે એક વિચિત્ર ઘટના યાની છે તે હું અત્ર નોંધીશ. આ પાંચ કથા મૂળ સ્વરૂપે આજ દિન સુધી અપ્રસિદ્ધ હતી, પણ એનો જર્મન ભાષામાં અનુવાદ સ્વ. પ્રો. એર્નેસ્ટ લૅયમન (Ernest Leumann) દ્વારા ઇ. સ. ૧૯૨૧માં થયો હતો અને એ જર્મન અનુવાદનું ગુજરાતી ભાષાંતર શ્રી. નરસિંહભાઈ હશ્મિરભાઈ પટેલે ઇ. સ. ૧૯૨૪માં કર્યું હતું. એ ભાષાંતર “નૈન સાહિત્ય સંશોધક” (ખંડ ૨, પરિશિષ્ટ)માં ઇ. સ. ૧૯૨૪માં પ્રસિદ્ધ થયું હતું અને એ પૃથક્ સ્વરૂપે પણ એ વાર પ્રસિદ્ધ થયેલું છે. એની બીજી આવૃત્તિ વીરસંવત્ ૨૪૫૧ અર્થાત્ વિ સં. ૧૯૮૧માં બહાર પડી હતી અને તે મારી સામે છે. એમાં પ્રો. લૅયમનની જર્મન અનુવાદની જર્મન પ્રસ્તાવનામાંથી ગુજરાતીમાં નીચે મુજબનું લખાણ નજરે પડે છે:—

“હું આ જે કથા રજુ કરું છું તે ખરેખર એક નવીન કથા છે. કારણકે ભારતવાસીઓ સિવાય બહારના કેાઇએ અઘાપિ એ વાંચી નથી અને જે ભારતમાં એક વાર એ લોકપ્રિય થઈ પડી હતી, ખુદ તે ભારતમાં પણ અત્યારે એને કોઇ

[illegible][illegible]

છે. આ કૃતિમાં કયા કયા ગુણ્ય શિષ્યા અને શાસ્ત્રના અત્ર છપાવવાના છે. આ કહેવાપણું રહેલું નથી. આ કથાનો સંક્ષિપ્ત સાર પા.સ કહેવાપણું તરગવર્ધ (તરંગવતી) આ કથાનો સંક્ષિપ્ત સાર છે તે ગાથાઓ છે તે

શ્રમણ ભગવાનને જો સાધ્વીને જોડે છે તો શિષ્યા છતી અને વિષે પૂછ્યું નામની એક જોડે પર્વ વૃત્તાન્ત જોડે પર્વ નથી.

સં.ભાગીપણા વિષે જે વિશેષ કહવાપણું રહ્યું છે એ
એ સં.ધર્મમાં મારે વિશેષ કહાવાના કરતાં કોણ
કર્તા—તરંગલોહાલાના કરતાં

અનુદ્ધ છે. પરંતુ એ વાત ચોક્કસ છે કે એ વીરભદ્રસૂરિના શિષ્ય ને(મયાંદ્રગણિયો રચી હોય કે પછી કોમના કોઇ શિષ્યે રચી હોય. આ શિષ્યનું નામ “જસ” શબ્દથી સૂચવાયું હોય એમ લાગે છે, પણ કોમનું ‘પૂરું’ નામ બાણવું યાદી રહે છે. જૈન ગ્રંથાવલી (પૃ. ૨૬૭)માં તરંગલોહાના કર્તાના નામ તરીકે નેમિચંદ્રના શિષ્ય યશઃસેનનો ઉલ્લેખ છે આથી એ “જસ” શબ્દથી સૂચિત હોઇ શકે; કેમકે લીમસેનને બદલે જેમ ‘લીમ’ એવો પ્રયોગ થાય છે તેવો આ પ્રયોગ હોય તો ના નહિ. પ્રસ્તુત નેમિચંદ્ર તે જ એ ધનપાલકૃત ઉસભાપંચાસિયા ઉપર આવચૂરિ રચનાનાં હોય તો તેમનો સમય વિ. સં. ૧૦૨૬ની આસપાસ કરતાં વધારે પ્રાચીન હોઈ શકે નહિ.

આ ગ્રંથકારનો ગત્થ ‘દાહય’ જણાવાયો છે. એ સંસ્કૃતમાં “હારિજ” તેમજ ‘હારીજ’ કોમ ખંને નામે ઓળખાતો ગત્થ હોય એમ લાગે છે. જો તેમ હોય તો આ ‘હારિ(રી)જ’ ગત્થ વિષે જિનચિજયજી દ્વારા સંગૃહીત અને સંપાદિત પ્રાચીન જૈન લેખસંગ્રહ (ભા. ૨)માં ૪૭૪, ૪૭૭, ૪૮૬ અને ૪૯૧ એ લેખાંકમાં ઉલ્લેખ છે.

તરંગલોહાની ૭૦૩મી ગાથામાં ‘હારિય’ ગોત્રનો ઉલ્લેખ છે. તો શું એ ગ્રંથકારે આકતરી રીતે પોતાના ગત્થના સૂચનરૂપે આ ઉલ્લેખ કર્યો હશે? શેરાવલીમાં શ્યામચર્ચના તેમજ તેમના ગુરુ સ્વાતિના ગોત્રનો ‘હારિજ’ તરીકે ઉલ્લેખ છે.

એમ. ડી. બી. કોલેજ,

સુરત.

હીરાલાલ ર. કાપડિયા

તરંગલોહાના સાર

ઝોક નામે સુખતા ઝોક

ઝોમને સુખતા ઝોક

ચરમ તીર્થ'કર શ્રીમહાવીરસ્વામીનાં ગુરુચ શિષ્યા તે શ્રીચંદનઘાણા સાધ્વી. ઝોમને સુખતા ઝોક

શિષ્યા હતાં અને તેમને એ તરંગવતી નામનાં શિષ્યા હતાં. એ તરંગવતી સાધ્વીજી આ કથામાં ગુરુચ પાત્ર છે. રામગૃહ નગરીમાં સુખતા સાધ્વી પોતાના પરિવાર સહિત વિકાર કરતાં પધારે છે. એ નગરમાં ધનપાલ શેઠ અને સોમા નામની શેઠાણી વસે છે. તેમના ઘરની નજીકમાં ચોગ્ય વસ્તિમાં આ સાધ્વી ભિસાજે છે. એક વેળા પછી વિનીત લાવે

તરંગવતી એક નાની સાધ્વી સહિત શેઠને ત્યાં ભિક્ષા લેવા માટે જાય છે અને શેઠાણી ભિક્ષા આપ્યા પછી વિનીત લાવે

છે:—

તેમને ધર્મ પૂછે છે. તેઓ લાભ દેખી ધર્મોપદેશ આપે છે. સોમા સાધ્વીજીને એમની આત્મકથા પૂછે છે. વિશેષ લાભનું કારણ

જાણી સાધ્વીજી નીચે પ્રમાણે પોતાની આત્મકથા કહે છે:—

‘વત્સ’દેશમાં ‘કોશાંબી’ નગરીમાં ઉદયન રાજ રાજ્ય કહે છે. એને વાસવદત્તા નામે રાણી છે. ત્યાં સ્કંધસરોવર નામના નગરશેઠ છે. તેમને ત્યાં આઠ પુત્રો થયા પછી પુત્રીરૂપે હું જન્મી, અને મારું ‘તરંગવતી’ એવું નામ પાડવામાં

આવ્યું. બાલ્યવયમાં ગણિતાદિ કળાઓ સાથે શ્રાવક ધર્મના આચારમાં પ્રવીણતા મેળવી હું યુવાન વયને પામી. એક વેળા હું

પરિવાર સહિત ઉપવનમાં ફીડા કરવા માટે ગઈ. ત્યાં ચક્રવાક પક્ષીને જોતાં મને અતિસ્મરણુજ્ઞાન થયું. એ ઉપરથી સખીની

આગળ મેં મારા નીચે પ્રમાણે પૂર્વ ભવ કહ્યા:—

‘આંગ’ દેશના મધ્ય ભાગમાં ‘ચંપા’ નગરી છે. એ દેશમાં એક વેળા ‘ગંગા નદીને કિનારે હું ચક્રવાકી મારા પતિ

ચક્રવાકની સાથે વિવિધ જાતની ફીડામુખોનો અનુભવ કરતી હતી. એવામાં એક વખત એક હાથી જળ પીવા માટે નદીમાં

આવ્યો અને થોડા વખતમાં તેની પાછળ એક પારધી શિકાર કરવા માટે આવ્યો. એણે હાથીની તરફ જાણ ફેંક્યું; પરંતુ મારા સ્વામી વચમાં આવતાં તેમને એ વાચ્યું અને એમનું મરણ થયું. આ દેખી શિકારીને પશ્ચાત્તાપ થયો અને તેણે એના દેહને અગ્નિસંસ્કાર કર્યો. હું પણ પ્રિયવિયોગતા અસહ્ય દુઃખથી તેમની પાછળ અગ્નિમાં પડી મરણ પામી. ત્યાંથી અહિંયા તરંગવતી તરીકે ઉત્પન્ન થઈ છું.

પેલા ઉપવનમાંથી હુઝી હુદયે ઘેર આવી પૂર્વ ભવના સ્વામીની પ્રાપ્તિ માટે મેં એકસો સાઠ આયંબિલ કર્યા અને પૂર્વ ભવના અમુસારે ચિત્રપટ આલેખી કાર્તિકી પૂર્ણિમાના મહોત્સવના દિવસે એ પટ સારસિકા સળીને કેટલીક સૂચના આપી રાજમાર્ગમાં ખુદ્દો મૂકાવ્યો અને પ્રભતમાં એ સળીએ હસ્તે મને આવીને કહ્યું કે આજ નગરમાં ધનદેવ શેઠનો પુત્ર પદ્મદેવ પોતાના મિત્રો સહિત આ ચિત્રપટ ભેવા આવ્યો અને એ ભઈ જાતિસ્મરણના દ્વારા એણે પોતાના પૂર્વ ભવ જોયો અને પૂર્વ ભવની ચક્રવાદી તે આ ચિત્ર ચિત્તરનાર તરંગવતી છે એમ તેણે તેના મિત્રને કહ્યું આ મેં મારી સળી દ્વારા જાણ્યું. સળીના મુખમાંથી મારા સ્વામી મળ્યાના સમાચાર જાગી મને અપૂર્વ આનંદ થયો. બીજે દિવસે મિત્ર દ્વારા એ પદ્મદેવના પિતાએ પુત્રના દુઃખનું કારણ જાણી નગરશેઠ પાસે પોતાના પુત્રને માટે મારું માંચું કર્યું, પણ મારા પિતાએ તેમને નિસ્કાર કર્યો. તે જાણી મને ઘણું જ દુઃખ થયું. છેવટે એક રાતે હું સ્વામીને ત્યાં ગઈ. ત્યાંથી અમે ખન્ને જણાં નગરમાંથી પલાયન કરી 'ગમુના' નદીને કાંઠે શ્વેલી નાલમાં બેસી ઘણું દૂર નીકળી ગયાં અને ત્યાં એક નિર્જન સ્થળમાં વાસો કર્યો. તેટલામાં ચોરોની ધાડ પડી અને અમે તેમના હાથમાં પકડાઈ ગયાં. તેઓ અમને એમની પદ્મીમાં લઈ ગયા. ચોરના સેનાપતિએ અમોને બેંધને કહ્યું કે આ યુગલ વડે કાત્યાયની કાલીદેવીને ગણિ આપવું. પછી તેણે એક ચોર-મુલતને રક્ષણ કરવા માટે અમને

સોંપ્યાં. મારા સ્વામી નાસી ન નંય તેથી તેમને મજબુત બાંધ્યા. ત્યાં મેં દુહન કરતી કેદ પકડાયેલી બીજી સ્ત્રીઓની આગળ મારા પૂર્વ ભવથી માંડી ને અસ્તિ કહ્યું તે સાંભળીને ચોર-સુભટને હથા આવી. એથી તેણે અમને ત્રણે પલ્લીમાંથી બહાર કાઢી અટવીને અંતે કોઈક ગામ પાસે મૂક્યાં અને અમારી કમાવણી માગી એ ચાલતો થયો. અમે ત્યાંથી 'ખયગ', નગરમાં આવ્યાં. ત્યાં અમેને શોધવા માટે આવેલ અમારા ઘરનો તોફાર કેદમાપ હસતી મલ્યો. તેની પાસેથી સર્વ સમાચાર જાણી શોધે જવા માટે અમે ઉંપણ્યાં. 'ગ્રાણ્યારક', 'વાસાલિક', તીર્થ, 'એકાકી હસતી' 'કાલી' 'શાખાંજન', ઇત્યાદિ સ્થળોમાં શોધે જવા માટે અમે ઉંપણ્યાં. 'કોશાંબી', નગરીમાં આવ્યાં, અને અમે અમારા વિયોગથી દુઃખી થયેલાં માતપિતા, સાસુ, સસરા, નિવાસ કરતાં ચાલુકે અમે 'કોશાંબી' નગરીમાં આત્મકથા સાંભળી તેઓ રહી પછાં. યાચકાદિકને જાન આપી અમારાં બાંધવ વગેરેને મળ્યાં. મારા સ્વામી પાસેથી અમારી આત્મકથા સાંભળી તેઓ રહી પછાં. એમને વંદન કરી એમની પાસે જાંનેના લગ્ન કરાયાં. ત્યાર પછી વિવિધ જાતનાં વિષયસુખ લોગવતાં અમારા કેટલોક કાળ સુખમાં ગયો.

એક વખતે વસંત ઋતુમાં અમે ઉદાનમાં ગયાં તો ત્યાં એક સુનિ નજરે પડ્યા. એમને વંદન કરી એમની પાસે અમે ધર્મોપદેશ સાંભળ્યો. પછી એ સુનિને અમે એમની આત્મકથા પૂછી એટલે તેમણે એ નીચે પ્રમાણે કહી—

પૂર્વ ભવમાં હું 'અ'પા' નગરીની નજીકના પ્રદેશમાં પારથીપણે ઉત્પન્ન થયો હતો. ત્યાં એક વાર શિકાર કરવા જતાં હાથી તરફ જાણ ફેંકતાં વચમાં ચક્રવાકનું એ જાણુથી નસણ થયું. એ દેખી મને પશ્ચાત્તાપ થયો. હું તેના દેહને અગ્નિસંસ્કાર કરતો હતો તે વખતે તેની પ્રિયા અગ્નિમાં પડી બળી મરી. આથી હું બહુ જ ગ્રેહ કરતો જીવનને ચિહ્નારતો તે ચિતામાં પડી મરણ પામ્યો. ત્યાંથી 'વાણ્યારસી' નગરીમાં એક ધનિક વણિકને ત્યાં ઉત્પન્ન થયો. ત્યાં મને જીવાશકિતું બધસન લાગ્યું અને હું અનેક લોકોને ત્રાસ પમાડવા લાગ્યો. છેવટે નગરમાં રહેવાને અસમર્થ બનેલો હું ત્યાંથી નીકળીને ચોરપલ્લીમાં ગયો. નિર્દય-તાને કારણે સેનાપતિને હું બહુ

અલિહાન આપવા માટે વિચાર કરી જોનું રક્ષણ કરવા માટે મને સોંપ્યું. તે યુગ્મદ્વમાંથી મુદ્દન કરતી સ્ત્રી પોતાની અકબાલીના લવથી માંડીને આત્મકથા ગદ્દીજનને કહેવા લાગી. તે સાંભળી મને ભતિસ્મરણજ્ઞાન થયું. તેથી હયા લાવી જો યુગલને રાત્રે અંટવીને છેડ ગ્રામની સમીપમાં હું મૂકી આવ્યો. પછી વૈરાગ્ય ઉત્પન્ન થતાં ‘પુરિમતાલ’ નગરના ‘શકટમુખ’ ઉદ્યાનમાં આવ્યો અને ત્યાં સુનિની પાસે મેં દીક્ષા લીધી. બાર વર્ષમાં નવ પૂર્વનો અભ્યાસ કરી ગીતાર્થ થયો અને અહિંયા આવી આજે તમોને ઉપદેશ આપું છું.

આ પ્રમાણે સુનિનું વૃત્તાન્ત સાંભળી અને પોતાને જીવિતદાન આપનાર આ સુનિ છે જોમ બાણી અમેને પણ વૈરાગ્ય થયો. છેવટે જો સુનિની પાસે અમે જાનેજો મુદ્દન કરતાં માતાપિતા અને જાંધુજનનો ત્યાગ કરી દીક્ષા લીધી. જો સાધુજો મને શ્રીચંદનભાણાનાં શિષ્યા સુન્નતા પ્રવર્તિનીને શિષ્યા તરીકે સોંપી.

જો પછી મેં પ્રવર્તિનીની પાસે ગ્રહણ અને આસેવન જોમ જાને પ્રકારની શિક્ષાનો અભ્યાસ કર્યો અને ચરણકરણ-સિત્તરિની આરાધના કરવા માંડી. જોમની સાથે વિકાર કરીને હું આ નગરમાં આવી છું અને આજ રોજ છઠને પારણે ભિક્ષાર્થે તમારે ઘેર આવી છું.

આ પ્રમાણેનું તરંગવતી સાધવીનું જીવનચરિત્ર સાંભળીને શેઠાણીજો શ્રાવિકાનાં બારે મતો લીધાં, કેમકે તેજો સર્વવિરતિરૂપ ચારિત્ર લેવા અસમર્થ હતાં.

તરંગવતી ભિક્ષા ગ્રહણ કરી ઉપાશ્રયે આવ્યાં. પર્યન્તે ચારિત્ર નિર્મળ પ્રકારે પાળતાં જોમને કેવલજ્ઞાન થયું અને અંતે તેજો શિવપદને પામ્યા. જો જ પ્રમાણે પદ્મદેવ સુનિ પણ સિદ્ધ થયા. શેઠ, શેઠાણી, સાર્થવાહ અને ઉદયન રાબ વગેરે પશ્ચ ધર્મનું આરાધન કરી દેવલેકમાં ગયાં.

સંપાદક.

મોહનલાલજી ઉપાશ્રયના ગ્રાહકોનાં નામો

નકલ	નકલ	નકલ
૨૫) મોહનલાલજી ઉપાશ્રયના જ્ઞાન ખાતે	૫ શા. લગુભાઈ હીરાચંદ	૨ શા. મગનભાઈ દીપચંદ
૫ શેઠ નગીનચંદ કપુરચંદ	૫ " મોહનલાલ કસ્તુરચંદ	૨ " છોટુભાઈ ઇન્દ્રિયુભાઈ
૫ શા. રતનચંદ હેમચંદ	૫ " હેમચંદ વીરચંદ	૨ " છોટુભાઈ ગ્રેમચંદ બંગડીવાલા
૫ " ઠાકોરભાઈ જવેરચંદ	૫ " ખુબચંદ અમીચંદ	૨ " સુસ્ચંદ રાહ્યાભાઈ
૫ " છગનભાઈ કરાણી	૫ " કલ્યાણચંદ દોલાભાઈ	૨ " સોભાગચંદ કુલચંદ
૫ " દીપચંદ ઉદેચંદ	૫ " કુન્દનલાલ હીરાચંદ	૨ " મોહનલાલ કેશરીચંદ
૫ " કપુરચંદ સાકેચંદ	૫ " લચ્છજી હિમાજી	૨ " મોહનલાલ હીરાચંદ
૫ શ્રી ચાનસુરના ગૌરાંબોનાં ઉપાશ્રય	૩ " ઉત્તમચંદ માનચંદ	૨ " તેમજી ગુલાબચંદ
તારકથી	૩ " રાહી જેન	૨ " ચંપકલાલ રાહ્યાભાઈ
૫ શા. રમણીકલાલ મૂલચંદ	૨ " નાથુભાઈ દયાચંદ	૨ " શંભુમલ તલકચંદ

पुन्याख प्रवर आ चन्द्रसागरजो गणोन्द्रः
ॐ अह नमः ।

अनन्तलब्धिनिधानाय श्रीगौतमगणधराय नमः ॥
कासनसम्राट्-आचार्यदेवश्रीमद्विजयनेमिसूरीश्वरपादपद्मेभ्यो नमः ।
हाईयपुरीयगच्छीयत्रीरभद्वरिपुंगवाणं सीसरयणगणिनेमिचंदस्स जसेण (१) लिहिया ।

संखिततरंगवईकहा (तरंगलोला)

वंदितु सब्वसिद्धे ध्रुवप्रयलमणोवमं सुहं पत्ते । जरमरणमगरपउरं दुक्खसमुहं समुत्तिण्णे ॥ १ ॥ संघसमुह(इं)गुण-
विणयसलिलविण्णानाणपंडुहत्थं । वंदामि विणयविरइयकयंजलिउडो नओ सिरसा ॥ २ ॥ भइं सरस्सईए सत्तस्सरकव्ववयण-
वसहीए । जीए गुणेण कइवरा मयावि नामहिं जीवंति ॥ ३ ॥ कव्वसुवण्णनिहसस्सिलाए निउणकइसिद्धिभूमिए । एरिसाए होउ
भइं गुणदोसवियाणासहाए ॥ ४ ॥ पालित्तएण रइया वित्थरओ तह य देसिवयणेहिं । नाभेणा तरंगवईकहा विचिन्ता य
विउला य ॥ ५ ॥ कत्थ ये कुलयाइं मगोरमाइं अन्नत्थ गुविलजुयलाइं । अणत्थ (छ)कलाइं दुग्परिअह्लाइ इयराणं ॥ ६ ॥ न
य सा कोइ सुणेई ना पुण पुळेइ नेव य कहेइ । विउसाण नवर जोगा इयरजणो तीए किं कुणउ ॥ ७ ॥ तो उचेजणं गाहाओ
पालित्तएण रइआओ देसीपयाइं^१ मोतु संखित्तयरी कया एसा ॥ ८ ॥ इयराण हियट्ठाए, मा हा(हो)ही सब्वहावि वोळ-

१ प्रतिपूर्णम् । २ अ० इ । ३ दुर्गमानि । ४ अ० इ ।

(च्छे)ओ । एवं विचिंतिऊणं खाभेऊण तयं सूरि ॥ ९ ॥ अत्थि विसालनिवेसा भूमियलोइण्णदेवलोसमा । कुसलजणसंकुला
 'कोसल'ति लोए पुरी खाया ॥ १० ॥ बंभणसमणातिहिदेवपूयपरितोसिया जहिं देवा । णडेंति पुत्तकलाओ वसुहाराओ कुडुं-
 वेसु ॥ ११ ॥ तत्तोव्वयस्स समणस्स आविहिया अविमणा अणन्नमणा । ण(पा)लित्तैस्स य गुणलित्तयस्स महसाहसं सुणहा ॥ १२ ॥ अत्थि
 पाययडुं च निवडं धम्मकहं सुणह जह न दुबुद्धी । जो धम्मं सुणह सिवं सो जमविसयं ना ए(पे)च्छिहिइ ॥ १३ ॥ अत्थि
 समिद्धजणगो बहुगामसहससगोडुसंनिविओ । 'मगहा' नाम जणवओ कहासु परिपाडियनामो ॥ १४ ॥ निव्वस्स नाणवासो
 ववगयपरचक्कचोरदुब्भिकवो । जो सव्वसम्म[संपयस्स] संपयसमणिओ विस्सुओ लोए ॥ १५ ॥ तत्थ पुहइपहाणं रमणेज्जुआण-
 काणवणं । 'रायगिहं' तु पअगामरनगरं ॥ १६ ॥ तत्थासि कोणिओ नाम विपुलबलाए कोससंपयाजुतो । रिउजीविआण
 कालो सि(मि)त्तसुकालो पुहइयालो ॥ १७ ॥ समरपरक्कमनिज्जिय-अणाभियसयलसत्तुसामंतो । जियमव्वदोसपसरो कुलवंसविभूसणो
 सरो ॥ १८ ॥ तित्थयरस्स भगवओ वीरस्स विलीणगादोमस्स । सो सासणंमि रत्तो जरमरणविमोक्खणंकरंमि ॥ १९ ॥ तस्सासि
 तया तणुजीवरक्खओ सव्वपयइमणकंतो । कुलमाणसीलविसोणनाजुत्तो नगरसेट्ठी ॥ २० ॥ सोहग्गवइ गहवइव्वा सोमा पिय-
 दंभणा पिया तासी(तस्स) । पच्चक्खं धणपालो पे(धण)पालो नाम नामेण ॥ २१ ॥ तस्संतियंसि वसती सिद्धिमज्झ(ग्ग)परिग्गगु-
 (हु?)ज्जुत्ता । बहुसिस्सीपरिवारा जिणवयणविसारया गणिणी ॥ २२ ॥ कोमारवंभयारी बहुविहिनियमोपवासतणुयंगी । एक्कारसंगसं-
 पुण्णकरिया सुधयास्स नाम ॥ २३ ॥ तिस्सा विणीयविणया सिस्सी पार(ण)न्तचारिया काइ । छट्ठस्स पारणट्ठं कयनियभात्रस्सया
 १ पूजा । २ अ० तयस्स ।

काले ॥२४॥ जिणवयणनिउणनिच्छय सुहकलाण्णाडियु सभाणखुड्डीया । संघाडएण हिण्डइ दुक्खक्खयकारणा भिक्खा ॥२५॥ तस-
 पाणवीयरहिण् दग्गमट्टियसंकुले विवञ्जंती । पाणदयट्टाय महिं जुगपमाणं निरिक्खंती ॥२६॥ भट्ठावल्लहा निंदियं रासप्पसायमसत्थासा ।
 सुत्तचिरुद्धरे लोयविरुद्धे य वञ्जंती ॥ २७ ॥ सा किंचि अहुयघरं परिवाडीपडियमग्गया अज्जा । धवलत्तगुणसमूहञ्च चंदलेहा
 नहयलंसि ॥२८॥ सा तत्थ अणावाहा ववगयत्तमपाणयीयरियंमि । एसणसोहणजोगे ठायइ य घरंगणुहेसे ॥२९॥ पत्थिज्जति
 तत्थ ट्टिया घरमंदिरकिंकरीहिं जुवईहिं^३ । सा रूवविग्गहयमाणनाहिं^४ विष्फारियच्छीहिं ॥३०॥ दट्ठूण तयं ताओ विमलाओ संत्थ-
 (ल)वंति सहियाओ । देवावह अणवजं दच्छिह लच्छीनिभं अज्जं ॥३१॥ बहुलोयत्तणुइहिं असंठवियलंठणहिं अग्गेहिं । पयई-
 निडेहिं संकुच्चिएहिं केस(से)हिं सोहती ॥ ३२ ॥ तवकिमयपण्डरेणं लावणुप्येहडेण वयणेणं । धवलब्भपुडविणिग्गयपुण्णिमचंदं
 उवहसंती । ३३॥^५ मकुलिदेसेसु तणूजुत्तपलत्था^५ य थाणपालीया^६ कण्णा गुणसंपुणा भूसणसुण्णावि संच्छणा ॥३४॥ आभासणु-
 ज्जएण य संघाडिविणिग्गएण हत्थेण । फेणविणग्गयतालं चालेयकमलं विलयन्ती ॥ ३५ ॥ चा(ता)सिं च विहियाण समणी-
 रूवाहिं गारसहेणं । अह घरसमुदवेला तं वेलं निग्गया घरिणी ॥३६॥ गंभीरसुस्सिरीया पुण्णे रायत्थसव्वंणी । धोवमहग्घा-
 भरणा धवलदुक्खुत्तरासंगा ॥३७॥ दट्ठूण तयं तुट्ठा खुड्डीसहिं सुजायसुंदरं । नियघरअंगणदेसं मुहुत्तसोहाकरं अज्जं ॥ ३८ ॥
 वंदइ य विग्गियमणे(णा) तं अज्जं सुद्धचीउराभोगं । सहियामंघु(थु)सुद्धियं च फेणोत्थयं लच्छि ॥३९॥ खुड्डीए पणामं घरणी
 काऊण विणयसंपुण्णं । विग्गहयवियाणियच्छी मयलंछणसच्छहच्छायं ॥ ४० ॥ पेच्छइ (अ)जाए मुहं छणं अच्छीहिं कम(सि)ण-

१ अ० लट्ठ० २ पेच्छिज्जइ । ३ अ० हि । ४ अ० दे० ५ बहुलोचेन कुरीभूतैः । ६ कर्णचिघरदेशेषु । ७ भा० ता । ८ कर्ण । ९ अ० स० ।

मञ्जेहि । आलीणभमरजुयलं वा मञ्जे फुडवियसियं कमलं ॥ ४१ ॥ सुकुमालपाणिपायं राहियलच्छिसच्छहं अञ्जं । सहसा
 ददृहूण तयं इणमो घरिणी विचिंतेइ ॥ ४२ ॥ न य सुविणए न लेप्पे न वि चित्तकम्मे कहासु यं बहूसु । दिट्ठव्व सुयव्व मए
 अणाइयसुंदरिमहिला ॥ ४३ ॥ लायणघडयकोप्पुहु सोहयमंजरी इणमो । पत्ता य चंदजोणरूवगुणसमणिया इहं ॥ ४४ ॥
 किं होज्ज पयावइणा इणमो वरजुवइसव्वसारेण । रूवगुणसमाउत्ता सव्वायरनिम्मिया सुयणू ॥ ४५ ॥ जइ ताव जल्लमहलेसु [इए]
 भावाए होज्ज लावणं । आसी य गिहत्तणए रूवसिरी केत्तियं सणं(मण्णे) ॥ ४६ ॥ भूसणरहिएसु वि किहव ताव जल्लमहलेसु [इए]
 अंगेसु । जत्थ ट्ठिया मे दिट्ठी या दिट्ठी ॥ ४८ ॥ अज्जाए कंतिजुत्ते अणणमरिसे मणपासायकरे । अञ्जलमाणांपि भवे मणोरहो एरिसे रूवे
 कहिं विहिं वावि या दिट्ठी ॥ ४९ ॥ मोत्तण संपुमवे तोणेणसंडेगहिया नवच्छा (१) । घरमइगया भगवती दाणगुणपडोच्छया लंच्छी ॥ ५० ॥ लोमे य
 परहसुई सव्वा किर देवया अनिमिसत्ति । अच्चायरल्लादामा अरयंवरदेवीरा(१) ॥ ५१ ॥ जइ वि विक्कुरुव्वमाणा करंति नाणाविहाणि
 रूवाणि । तह वि किर तेंसि नयणा हवंति निमिंसुंमिसणहीणा ॥ ५२ ॥ जह 'सेरयाडवकिणा पाया निमिंसंति लोयणाइं च ।
 एएण कारणेणं न हु देवी माणुसी एसा ॥ ५३ ॥ अहवा किं मे इय संसएण पुच्छासि पं उवाएणं । हत्थिम्मि दिस्समाणे कीस
 पयाइं विमग्गासि(मि) ॥ ५४ ॥ एवं कयमिप्पाया, तीसे रूवगुणकोउहल्लेण । विमहयपुलइयमत्ता सा घरिणी भणइ तं अञ्जं ॥ ५५ ॥
 १ अ० कोगुहु । २ अ० मए । ३ अ० पडसं । ४ अ० संड० । ५ अ० अन्वाय० अम्लानेति । ६ सेयरयावकिणा पाया ।

देह पसीयह अज्ञा ! जइ दे(ते) नत्थि नियमस्स उवरोहो । होउ सुहस्स पवित्ती धम्मकहं मे परिकहेहा ॥ ५३ ॥ तो भणइ एवं
 [भव] भणिया अज्ञा नत्थेत्थ कोइ उवरोहो । सव्वजगजीवद्धियं धम्मं उवासाहमाणस्स ॥ ५७ ॥ दो किर पूयप्पावा दोच्चिय
 पावंति एत्थ किर पुणं(णं) । जो सुणइ जो य साहइ अविहिंसालक्षणं धम्मं ॥ ५८ ॥ निव्विलत्तसत्थवेरो जं होइ निसामओ
 मुहुत्तमन्नि । सोऊण जं च गिण्हइ नियमं कहगस्स सो लाभो ॥ ५९ ॥ धम्मकहगो य इयरं अप्पाणं च भवसागरोधाओ । तीरेइ
 साहमाणो अविहिंसालक्षणं धम्मं ॥ ६० ॥ एएण कारणेणं धम्मो उवसाहिउं पमत्थो ति । तं सुणह अणणमण्णा जं नाहं तं
 कहेहामि ॥ ६१ ॥ वेत्ती य करयलतालं दे(दं)तीउ ताउ एकमेकस्सा । सव्वाओ विलयाओ तं अजं पेच्छणमाणाओ ॥ ६२ ॥
 संपइयकाम अम्हो अञ्जारूवर्मइस्स य अमयस्स । अणिमियदिट्ठीपोट्ट इमीहिं अच्छीहिं पेच्छामो ॥ ६३ ॥ वरिणीए वि य अभिवं-
 दिऊण खुट्ठी(ए) तीए सह अज्ञा । लद्धंमि उवट्ठाणंमि एतासु ए आसणे तत्थ ॥ ६४ ॥ ताओ वि मुइयमणाउ अजं तह वंदि-
 ऊण विणएण । कोट्टिमत्तलंसि^१ विलया घरणीए समं निविट्ठाओ ॥ ६५ ॥ फुट्टविसयक्खरसंपाडियाए सज्झायकरणलहुयाए ।
 भणिईए सा सुभणिया कणमणरसायणनिभाए ॥ ६६ ॥ तो साहिउं पयत्ता सव्वजगसुहावहं जिणाणुमयं । जरमणरोगजम्मण-
 संसारविणासणं अज्ञा ॥ ६७ ॥ सण्णाणदंसणाइं पंचमहव्वयमयं विणयमूलं । तवसंजमपडिपुणं अपरिमियसुहफलं धम्मं ॥ ६८ ॥
 अह रूवविम्बिहयमई नाऊण कहाए अन्तरं भणइ । वरिणी कयंजलिउडा संजमनियमुजयं अजं ॥ ६९ ॥ होउ सुओ मे धम्मो
 इणमवरं ता पसीय य कहेहि । तस्मिणं भणासि भयवइ ! तं सुव्वउ मह पसेऊण ॥ ७० ॥ रूवालोयणसुहयाइं अज जायाइं मज्झ

^१ अहिसालक्षणं । २ जाणामि । ३ वनिताः । ४ अ० मइयस्स । ५ अ० मि ।

नयाणं । सवणा उण उत्तमंति तुम्हं उपपत्तिभवणंमि ॥ ७१ ॥ किं नामस्स य पिउणो असयमंयबुद्धिसणिट्ठा(हा) तं सि । कोत्थु-
नयाणं । सवणा उण उत्तमंति तुम्हं उपपत्तिभवणंमि ॥ ७२ ॥ भुवणस्स वंदणीया पेहायसं सब्वविमलजोणहाए । जणणी जणणी काणिउ
हमणीव हरिणो हियं आणंदियं कुणसि ॥ ७३ ॥ किंच सुहं अनुभूयं नियघरे पइघरे तुमे अजा ! । केण व दुक्खेण इमा गहिया अइदुक-
नामंमि य अक्खराणेच्छा ॥ ७४ ॥ किंच सुहं अनुभूयं नियघरे पइघरे तुमे अजा ! । दोसो य नो कावधो गम्मते अगमणंमि ॥ ७५ ॥ महिलारय-
रावेज्जा ॥ ७६ ॥ इच्छामि जाणिउं जे एयं सब्वं अहाणुपुवीए । दोसो य नो कावधो गम्मते अगमणंमि ॥ ७७ ॥ एयं पि जाणमाणा धम्मियजण-
णस्स नईण साहुणो सब्वस्स को(नो)किर लहिउं जुत्तो पमवो चि सुइ(ई)जरइ भो(लो)ए ? ॥ ७८ ॥ एयं पि जाणमाणा धम्मियजण-
परिमवो न जुत्तो चि । तुह रूवविभिद्ध्यमणा पुच्छामि तुमं अह रसेणा ॥ ७९ ॥ तो भणइ एव भणिया दुक्खं किर साहिउं इमं घरिणि !
एस अणत्थादंडो न जुजए सेविउं 'अम्हे ॥ ८० ॥ पुब्बकयपुब्बकीलीयसुहाणि गिहवाससमणुरुत्ता(भूआ)णि । सावज्जाणि न
जुत्तं मणसावि किणो उदिरेउं ॥ ८१ ॥ अह पुण संसारदुग्गच्छणं ति अहरिसेण उ समज्झत्था । तं सुणह कहं(मि) मे कम्मविवा-
गप्फलं नियं ॥ ८२ ॥ एव भणियंमि तुट्ठा घरिणी ताओ य पडरविलयाओ । सोयव्वउत्थियाओ अजं वंदंति सब्वाओ ॥ ८३ ॥ इहीमारचरहिया
अह वाहिं पुच्छिया सा समणी साहेइ पुब्बभवजणियं । कम्मविवागं सब्वं तासिं विलयाण सब्वाहिं ॥ ८४ ॥ जं च मए अनुभूयं जं च सुयं जं च
मज्झत्था तत्थिमं कुणइ (कहेइ) अजा । धम्मैकदिणदिट्ठो सरस्मई^५ देविप्पच्चक्खा ॥ ८५ ॥ जं च मए अनुभूयं जं च सुयं जं च
संभरे घरिणि ! । घोरोव्वएण एयं सुण वणणेहं समासेण ॥ ८६ ॥ जा भणइ मंगुलं मंगुलंति लुहं च भणइ लुहंति । सब्वा वे भणंते न
दोइ(वि)निदा पसंसा वा ॥ ८७ ॥ इह अत्थि भरहवासे मज्झिमखंडंमि मज्झदेसंसि । 'वच्छा' नाम जणवओ रम्मो जे सब्वगुणकलिओ
१ अ० मया । २ पवज्जा-प्रवज्जा । ३ अहं रसेण । ४ अ० अम्ह । ५ अ० ई चेव प० ।

॥८६॥ रयणाणं उव्वभउ(दो) सगा(मा)गमो आगमप्पहाणाणं । आई मज्जायाणं खेत्त(त्तं)धम्मत्थंक्रामाणं ॥८७॥ सोक्खं च पत्थ-
 णिज्जो छेयजणविणिच्छउव्व रमणिज्जो । निव्वाणं पिव वासो धम्मोव्व कओ जहा सफलो ॥८८॥ पुरवरजणकोलंत्थी(वी) तत्थ पुली
 देवल्लोए वेलंत्थी(लंवी) । सव्वजणमणालंत्थी(लंवी) 'कोसंबी' नाम नामेण ॥८९॥ सा मज्झदेमलच्छी उव्वमाणं अण्णरायनगराणं ।
 ललियसमिहजणनिही रुंदी जउणा नदीतीरे ॥९०॥ तत्थ य अपरिमियवलो समरपरक्कमपपावविकखाओ । नामेण उदयणो नाम
 साहुजणवच्छलो राया ॥९१॥ मिच्चजणसोकखरूक्खो सत्तुवणदावा(वो) जसस्स आवासो । भडवग्गसमाउलो सग्घो ××× ॥९२॥
 कंतीए पुण्णचंदो सरेण हंसो गतीए नरसीहो । हेह्यकुलंमि जाओ हयगयरहजोहपउरंमि ॥९३॥ जस्स य वासवदत्ता उत्त-
 मकुलसीलरूवसंजुत्ती(त्ता) महिलागुणसंपत्ती(त्ता)पत्ती ग्हमोक्खसंपची(त्ता) ॥९४॥ तस्सत्ति(त्थि) नगरसिद्धीवयंसओ उसहसेणो
 नाम । नेगमपढमासणिओ पासणिओ सव्वकज्जेसु ॥९५॥ निउणत्थसत्थपरमत्थजाणओ सव्वसत्थनिम्मओ । निहसो पुरिसगुणाणं
 ववहाराणं च सव्वेसिं ॥ ९६ ॥ सोम्मो य गुणरासो(सी) मिउ(य)महूरपसत्थकारुसंलावी । थिरमज्जायचरित्तो अक्कडववहार-
 ववहारी ॥ ९७ ॥ सम्मदंसणसुविमुद्धबुद्धी निसंकिओ पवयणंमि । जिणवयणसावओ सो मोक्खसुइ^३ पडिबसी ॥९८॥ ^३वंचप्प-
 मोविहणू जीवाजीवे कयाभिगमो । सावयगुणाण नियरो आहारो नाणदंसणवयाणं ॥ ९९ ॥ विणयस्से रयणाक्ख निज्जरविवे-
 यसंचरमहत्थवी । एत्था(इच्चा)इपुण्ण विहणू सीलव्वयतुंगपागारा(रो) ॥१००॥ कुलवंसस्स दीवो निच्चं पयइजणदीणसीयधरो ।
 जो लहिमज्झिमघरो गुणरयणसिरिधरो धीरो ॥ १ ॥ ^४तए बालियाहं उव्वयाइयलद्विया पिया धरिणि ! । अठ्ठहं पुचाणं मग्गेण

१ अ० द्वं । २ अ० सुइ पंथपडिबणिण्णे । ३ वंधमोक्खविहणू । ४ भा० तय० ।

कणोद्विया जाया ॥ २ ॥ सुहवद्विया य गए अविभाणिय दोहलाए किरं कालो । सीहसुयणंमि जाया सुपरिगहिया य धाईहिं
 ॥ ३ ॥ तो मित्तबंधवाणं जाओ अच्चंतकिरपमोउ त्ति । वद्धावणयं च कयं मह जम्मे अम्मताएहिं ॥४॥ सव्वं च जायकम्मं कयं
 किर महं जहाणुपुव्वीए । नामं च बंधवा मे पिउणो मोऊण कासी य ॥ ५ ॥ इणसोयवायएयमियं (?) तरंगभंगाउला वा
 जउणाए । उवयाइयादिणा तो होउ तरंगवइय त्ति ॥६॥ सुट्ठीवंधणसीला आया संपायए हिचोछंती । उच्छळा किर सयणो(णे)
 उत्ताणयसज्जिरी अच्छं ॥ ७ ॥ तो अंक्रखीरधाईजणेण किमं(डं)तरेण केणं पि । रंगाविया अहं किर नाणामणिक्कोट्टिमतलेसु
 ॥८॥ खेच्छणया किर मज्झं धरिणी ! मोवणिगया खिलिखिलिया । अफोड(ण)वज्जं किर कणयवणफडक्कया आसि ॥ ९ ॥ निच्चं
 पवसियसुइया इउ इउ एहि वन्नवज्जणस्स । अंकेसु रमन्ती किर करेमि हासुछए बहुए ॥१०॥ अणुसिरि कयाओ किर मए जणस्स
 अत्थि सुहत्थसण्णाओ । समणमहुरपलावे तन्थ मणिगया करेमि अहं ॥ ११ ॥ अंकपरंपरवूढा अम्मपियभाइये सव्वगेणं । कालं-
 तरेण केणह चंक्रमिउमहं पवत्तामि ॥ १२ ॥ अव्वत्तयमंजुलयं अकलयं तातओत्ति जंपती । चत्तवज्जणस्स पाइं पीवरतरियं किर
 करेमि ॥१३॥ निव्वत्तचोलक्रम्मा चेडीयाचक्कवालपरिक्किणा । हिंडामि जहिच्छाए पर्यईहिं मे कहियं ॥१४॥ केणयपुत्तधीउछएहिं
 पंघुघरउछएहिं य रमामि । सहियायणेण सहिय(या) बालयकेलिं अणुभवामि ॥ १५ ॥ गव्वभट्टमंमि वरिसे अह मे बुद्धी चउ-
 व्विहा वेया । आणीया आयरिया कलागुणविमाराया धीरा ॥१६॥ लेहं गणियं रूवं आलेक्खं गीयाइयं नट्टं । पत्तच्छेजं पुम्बख-
 रगयं च कमसो य गिणहामि ॥१७॥ निउणिं च पुण जोणिं निउणं तह गंधजुत्तिमत्थं च । विविहा अभिरमणीया कालेण कलाओ

गहिआओ ॥१८॥ कण्ठा चैव सकृणा कयामि अमिओवमे जिणमंयमि । पिउणा सावगधम्मं कुलधम्मम(म्मं) मुंचमाण(णेण) ॥१९॥
 नयरीए जे पहाणा पात्रयणियवायया पत्रयणस्स । पिउणा आणीया मे पत्रयणसारं उवलभासि(मि) ॥२०॥ पंच य अणुव्वयाइं
 गुणव्वयाइं च तिणि ते तुब्भ (मज्झ) । चत्तारि य सिक्खाओ देसंति जहाणुपुव्वीए ॥२१॥ ते कामकयपमोयं साभावियमंडणं
 सरीरस्स । बालत्तणयं रावण पत्ताहं जोव्वणं घरिणि ! ॥२२॥ बहुया किर तत्थ महं सुण्हा घरा य भूहया अट्ठा । देसावयंस-
 भूया कुट्टुबिणा जाययाणं ते ॥ २३ ॥ तो किर ते पडिसेहइ उवायपुव्वमणुव्वत्तगो ताओ । कुलसीलरूव्वसरिसं मज्झ किर वरं
 अपेच्छंते ॥२४॥ सोऊण समुल्लावं सारसिया मामनेडिया एया । विणयवयारकुमलो(ला) सोहीय मह सिणेहेण ॥२५॥ अहं पि
 सहीहिं समं होसइकारियाहिं परिकिण्णा । सत्तलभवणसिहरे दम्मियतभ(ल)ए सुखे लाधो(?) ॥२६॥ पुण्फं वत्थाभरणं खेळ्ळण-
 यमुंदरं च जे भक्खा । अम्मपियरो[सं]भायरो य सव्वं मह देंति ॥२७॥ विणएण गुरुजणो मे तूसइ दाणेण भिक्खुयजणो य ।
 सुहसीलाए सहिजाण(जणो) सेसो त्थ जणो महुरयाए ॥२८॥ भाउजायाहिं समं कयाइ सहियाजणेण परिकिण्णा । निययधरमंदिरे
 मंदरम्मि लच्छिन्व अच्छामि ॥२९॥ पोसहकालेसु अहं बहुसो सामाइयं करित्ताणं । जिणवयणभावणत्थं गणिणीओ पज्जुवा-
 साभि ॥३०॥ अब्भहियहिययदहया अम्मापिति भाइव्ववाणिं च (?) । कालं गमयामि अहं, एव सुहसागरं निवुट्ठा ॥ ३१ ॥ अह
 अणया कयाइं; कालागरुधुवुद्धिणे ताओ । चित्तकुसुमोवयारो(रे) आसणधरए सुहनिमाणो(णो) ॥ ३२ ॥ ण्हाए पसाहिय-
 जिमिओ, अम्माए महं परिकहाहिं । पासट्ठियलच्छीए, अच्छइ जह चैव गोविंदो ॥ ३३ ॥ अहं पि ण्हाइऊणं अरहंताणं कए य

१ अ० बालत्तणरावणयं । २ मा० थेरा । ३ अ० विणओवयार० । ४ अहयं पि । ५ अ० महं । ६ ण्हायपसाहिय० । ७ अ० ममं महं ।

[illegible]

तमेतं विचिन्तेह ॥ ५० ॥ तो हासवियमुहो मञ्ज पणामेइ तं कुसुमपिंडि । भणइ य मुणेहि पुत्त[प]या ! इमीए वण्णाहिगार-
 मिणं ॥ ५१ ॥ तं पुष्पजोणिसत्थंमि सिक्खिया गंधजुत्तिसत्थं च । एत्थत्थि तुज्झ विसउ त्ति तेणभणिगा(या) तुमं पुत्ति ! ॥ ५२ ॥
 गतीउ (इमीओ) पंडुराओ पिंडीओ पुत्ति ! सत्तिवण्णाणं । कारणजाएण इमं केण माण(मण्णे) पीइयपिंडी ॥ ५३ ॥ अम्हं विम्हय-
 हेउं किं मण्णे होअ सिप्पिएण कया । अह जोणीसत्थंमी सिक्खियगुणणपेडणहेउं ॥ ५४ ॥ छारोअहिजोगेहि य पुष्पफलाणं
 च कीरए पराउ । विगंधं कारणजायं मे इंदयाले जहा दिट्ठं ॥ ५५ ॥ उप्पाडनिहियमेत्तं रुक्खाणं पोअहगुणेणं । नवरिं वण्णविहाणं
 पुष्पफलाणं च बहू होति ॥ ५६ ॥ एव भणियंमि ताएणं तत्थ तो हअइ कुसुमपिंडि । अग्घाइऊण सुइरं आयरतरएण पेच्छामि
 ॥ ५७ ॥ वण्णरसरुवगंध-गुणफरिसुपरिच्छिय जाहे । ईहापोहणियमि जाएण तत्थ तो हअइ कुसुमविवा(या)रणा गुणसंमिद्धीए ।
 तुट्ठीए बुट्ठीए ॥ ५८ (?) ॥ तो मुणियकाराणा हं भणामि विणयरयणंजलिमउला । आमण्णविहियपरिचयगुणेण पुरओ य तायस्स
 ॥ ५९ ॥ भूमिकालपभवं पोसणमपोसाणं च विद्धि वा । नाऊण पायचाणं पगइविगारा य मा(णा)यब्बा । ६० ॥ ते पुण सिप्पिय-
 जोगुप्पाइयनिहिपोसणकारणेहि जायंति । ते पंचवण्णहेऊ जे भणह न ते इहं अत्थि ॥ ६१ ॥ गंधेण सुइओ मेउरकंचणरेणुपिजरो
 सुरवी(मी)पिण्डीए अहुराओ वरपउमरओ इमो ताय ! ॥ ६२ ॥ तो भणइ तत्थ ताओ वणस्स मज्झंमि होहिइं कत्तो । पंकय-
 रयस्स पुत्तय ! उववत्ती सत्तिवण्णंमि ॥ ६३ ॥ तो वेमि सुणह ताया ! कारणमिणसोवमाणं विरहिट्ठं । जह सत्तवण्णपिंडी पंकयरय-
 पिंजरा इणमो । ६४ ॥ पुष्पाण य भवरुक्खस्स, सत्तिवण्णस्स तस्स आमणो । भवियब्बो पउमसरो मरयाले पीवरमिरीओ ॥ ६५ ॥

१ अ० यद्धण । २ अ० णियंमि ताएण । ३ अ० मप्पो० । ४ अ० विविद्धि ।

तत्थ दिवाकरकरबोहिएसु निययरयपिंजरीएसु । पउमेसु छप्पयगणा मिलंति मयरंदलोहेणा ॥ ६६ ॥ ते तत्तो उड्डीणा बहलमय
भदपिंजरा रुयरा । अछिंति सत्तिवणस्स तस्स पुण्ण(ण्णे)सु गुलिएसु ताहे ॥ ६७ ॥ छप्पयगणपयनिलीण सुप्पसंकता रेणुभावेणा ।
तो तेण लच्छिद्धेरा कयवारण आयया जाया ॥ ६८ ॥ पत्तियमेत्तं प(ए)यं नत्थि विगप्पो त्ति जंपियंमि मए । तो पुफ्फवावडा र ।
सुदुहु सुणियति ताणीया ॥ ६९ ॥ अवयासेऊण य मं सीसे अग्वाइऊण तो ताओ ।^१हेरिसाद्धरियहियओ पुलइयअंगो इमं भणइ
सुदुहु सुणियं पुत्तय !^२हियए गयं महदि(वि) एत्तियं चेव । विण्णाणसिक्खियं पुण परिकिखउं पुच्छिया सि मए ॥ ७१ ॥
॥ ७० ॥ सुदुहु सुणियं पुत्तय !^३हियए गयं महदि(वि) एत्तियं चेव । विण्णाणसिक्खियं पुण परिकिखउं पुच्छिया सि मए ॥ ७२ ॥ अम्माए विण्णविओ
विणयगुणरूवलावण्ण-सीलगुणधम्मविणएहिं । पवरं वरं किमोयरि ! पावसु अचिरेण कालेण ॥ ७३ ॥ लुट्ठं ति भणइ ताओ पत्थसु तं सयणव-
ताओ व(व)लियं सु कोउहल्लं सो(मे) । तं सत्तिवणरूक्खं वालफज्जाणियं ददुं ॥ ७४ ॥ ताएण आणत्ता तत्थ य कोडुंविया मयहरा य[हराय] । कल्लं
ग्गपरिकिण्णा । कुणसु य सुण्हाहि समं तत्थ मज्जनं कल्लं ॥ ७५ ॥ मज्जाणि सोहणाणि यो (य) गंधे मल्ले य कुणह सजं ति । नीहंति महिलियाओ तत्थ सर-
करेह सजं भोजं मज्ज उववणंमि ॥ ७६ ॥ धाईहिं य सधियाहि य सव्वाहिं वि नियमाउजायाहिं । अभिणंदियामि बहुसो^४समंता सपराहिं तो घरिणि !
मज्जनं काउं ॥ ७७ ॥ धाईहिं य सधियाहिं य सव्वाहिं वि नियमाउजायाहिं । अभिणंदियामि बहुसो^५अइच्छिइसओ(?) ॥ ७८ ॥ इए भोयण-
॥ ७९ ॥ धाईए अहं भणिया सजं ते जेमणं इमं पुत्त । ता उवविससु भुंजसु नाते(ति)वेला^६अइच्छिइसओ(?) ॥ ७९ ॥ कायगमी किर संतो
काले जो ज्जाओ न भुंजए तथा पुत्त ! । अग्गी निरिधणा(णो) विव विज्झायइ तस्स कायगमी ॥ ८० ॥ तो एहि पुत्त ! भुंजसु या ते कालव्वएण
वण्णं रूवं च सोउमल्लं च । छायं वलं च हणए वोहेस्स सुहे उववणमंतो (?) ॥ ८० ॥

१ अ० सुफ्फ० २ अ० घर० ३ हरिसाउरिय० ४ अ० हियय० ५ समंतो ६ अइच्छिउं जओ ।

गहियाए । कोई हवेज दोसो त्ति साणुसंकं अहं भणिया ॥ ८१ ॥ खीरेण सिचसुकट्टेत्तकेजाएवपजायस्स । तिवसुतो उक्ख-
 यरो वियस्सा सुन्विद्वपुट्टस्स ॥ ८२ ॥ कयभंगमलियकुट्टियनिकणियपलयमारियं सयलं ? । ससिखीरं सुद्धवणं मिउनेह-
 रसगाहं ॥ ८३ ? ॥ कतिमं अवि गलियगुणं वैहुवफयं पिव सवप्फं । सुरहियपययनंजणा विविहोल्लयाणि य समयं ॥ ८४ (?) ॥
 जिमियामि जहुदिहिय मियसिद्धं उडयंमि कालमि । वणरसगंधए सयलगुणमालिं भुंजिया सालिं ॥ ८५ ॥ हत्थोदगं च दिणं
 घरणि ! महं भायणंमि य(अ)णंमि । हत्था य ल्हिया मे खोमेण सुगंधवत्थेण ॥ ८६ ॥ भोयणगत्रहत्थ च य तेल्लं तओ मए
 च्छिक्कं । हत्थमुहमंडणत्थं परियण परिमंडयंती ॥ ८७ ॥ "एक्कल किर उज्जाणं निंगन्छामो" तत्थ जुवतीणं । मणपरिओ सुफ्फालो
 मुहेसु परियट्ठिओ हासो । ८८ ॥ तो दिवसगया पवित्ती संपत्ता चक्खुविसयनिव्वित्ती । रत्ती कम्मनिवित्ती निंदुप्पत्ती मणुस्साण
 ॥ ८९ ॥ सयणंमि य सुत्ताए पासट्ठियदीवनासि व तमोहा । सावि सुहेण गया मे मयलंछणलंछिया रत्ती ॥ ९० ॥ धोयमुहहत्थ-
 पाया अग्हंते वंदिऊण साहू य । संखेवपडिक्कंता उववणगमणसूया अहयं ॥ ९१ ॥ उज्जाणगमणतुरियाहिं तत्थ अहं परंमि जुव-
 तीहिं । अलसगमण त्ति रत्ती बहुयाहिं वज्जउत्तालट्ठी(लंभो) ॥ ९२ ॥ उज्जाणगमणपेच्छणसंलावकहाहिं जग्गमाणीणं । कासिं 'विअइ-
 कंता मज्जणयमणोरहकहाहिं ॥ ९३ ॥ पृइयआरक्खियकम्मकारिणो भयहरणरा परियणो य । भोजं समीहिउं जे उज्जाणं ते गया
 पुन्वि ॥ ९४ ॥ सो गयणगमणए हिओ सहसा जासुयणकुसुमसंक्रामो । उट्टइ पुन्वदिसकमभवयणवियसांवओ खरो ॥ ९५ ॥
 गिण्हंति विविहरामे पड्डे खोमे य कोसियारे य । चीणंसुए य वत्थे महग्गमोल्ले विचित्ते य ॥ ९६ ॥ गिण्हंति य सविसेसे सुत्ता-

१ अ० सुन्विद्धि । २ अ० वहुवपुट्टुक्खियं । ३ अ० सुरहियय० ४ अ० पक्कं ५ अ० मो त्ति । ६ भा० विट्ठ० ७ दिसं कमलवणवि० ।

हलकणययणसंघडि। ते भूषणसव्वस्से सिप्पियविण्णाननिम्माए ॥ ९७ ॥ सुंदरे वद्धणकरं सोहेग्गाणुगहंति पसाहणयं ।
 जौवणगुणसाहगं विलया ॥ ९८ (१) ॥ तो सव्वसयणमहिला आमंति य आगयासु तासु तहिं । सज्जीकवनिग्गमणा अम्मा उज्जाण-
 गणस्स ॥ ९९ (१) ॥ ताहिं महिलाहिं समयं वट्ठते सोहणंमि य मुहुत्ते । सव्वसमिद्धीए तओ उज्जाणं पत्थिया अम्मा ॥ १०० ॥
 अनुमगओ य अम्माए तत्थ वेगेण नीइ जुवईजणो । आभरण खणेण तयं भवणस्स यहं पधूरंतो ॥ १०१ ॥ नेउररुणरुणसदो रुणययण-
 मेहला खलखलया । मंजीरखिखिणीण य, सदुग्घीसासुहो सो उ ॥ १०२ (१) ॥ तत्तो गच्छंतीणं जणस्स ओस्सारणं पिव करेइ ।
 धम्मह नंदी तूरंतीसिंमिया भरुण तूरं ॥ १०३ (१) ॥ इय तासिं निग्गमणं कहियं मे उवगयाहिं चेडीहिं । चाहितुंम तत्थागयाहिं
 अम्मा मिउएणं अहियं पि ॥ १०४ ॥ सहीहिं समं क्रमेण मज्जियपसाहिया घरिणि ! सेच्चाह(रण)मणोहरमहरिहचिच्छियंगीहिं ॥ १०५ (१) ॥
 सा निट्ठिविधपेडु कंचणपिट्ठिए मण्डियमुयारा । हरिहसोढा लण्हं पट्टसु वत्थं नियच्छामि ॥ १०६ ॥ आभरणवसनमहरिहरयण-
 समूहप्पहावियाणेण । विउणीकयभायणा उउप्पिकयचंगयलयन्वा ॥ १०७ (१) ॥ उन्ननिग्गयामि महसा चेडीणं चक्कालपरि-
 किण्णा । वाहिरकोट्टुमलगं चाउरसालंगणं ^१कन्हं ॥ १०८ ॥ ते च्छत्तयं ^२जुवददट्टआभरणवसनविवइयं, इंदस्स निलयपरिपिण्डियं
 च पवरच्छरसमूहं ॥ १०९ ॥ तत्थ य वाणविलगो वेइल्लनिग्गहणवोयणं समत्थ । वाहर सारहीणं वोत्तूण अज्जोक्क णोवालो ॥ ११० ॥
 पेहेह कुमारि ! तुमं संदिट्ठं अज्ज सेट्ठिणा तुम्हं । उववणगमणविमाणजाणमिणमणोववसिसीयं ॥ १११ ॥ तो एव जंयमाणेण तेण

च(चे)डेण तोरिया अहयं । सुहर्वा अन्भकमारूढ. तं कंवलपत्थ पंजेण (१) ॥ १२ ॥ धाई य उवारूढा सारसिया चेडिया य मे जाहे ।
 ताहे पयट्टियं तं घंटासदालयं जाणं ॥ १३ ॥ महिलाजणसारखणकयवारा य तत्थ कंचुइणो । घरसयहराए परियणो मग्गेण
 मं समवणिति ॥ १४ ॥ एवं सुचिरइयमणोहरेण पउरजणविम्हयकरेण । निगमणेण पवचा नरद(व)त्ता नरवइमग्गं ॥ १५ ॥
 सुगमणेण नाणा विहवैणि समग्गं साहेहिं आययं पुरवरीयं । पेच्छामि रायमग्गं. महग्गसरोवमसिरीयं ॥ १६ ॥ सारियजाल-
 कवाडा पेच्छणलोलोहिं तत्थ जुवतीहि । उलोयणा(ण) उम्मिह्हा पेच्छंति संघरा घरणि ! ॥ १७ ॥ पच्छणय उच्छेउमं. तत्थ
 जणो पेच्छए अणिमिसच्छो । जाणविमाणारूढं लच्छि व जहा अइच्छंति ॥ १८ ॥ तत्थ (य) ददट्ठण ममं रायवा(प)हत्यनय-
 रितरुणाणं । वो किर वम्महसरपहरएण ड्हंति हिययांइ ॥ १९ ॥ रमिदाव्व संपओगे मणोरहे तेहिं तद्द करंतेहिं । जीवि(य)-
 संदेहकरं रूणेण आयछयं पत्ता ॥ २० ॥ अच्छरसा रूवाओ जुवइओ चि किर तत्थ कासीय । दट्ठणमेयरूवं मणोरहे एरिसे रूवे
 ॥ २१ ॥ मह रूवं सोकुमहं विप्पेविखय हांवल्लियं सीलं च । रायपहे किर सव्वो वण्णेमाणो (जणो) जाओ ॥ २२ ॥ रायं रायपहं
 च, विसाले 'अणुगत्ताण उत्थरंताण । गंधेणामसुगंधेण तत्थ विम्हाविओ लोओ ॥ २३ ॥ एयं मह चेडियाओ सोऊण जणस्स
 एवं सालावे । अणुधाति(वि)ऊणं सांति निगयाओ पुरवराओ ॥ २४ ॥ पत्ता तं उजाणं जाणाणं उत्तरंति विलयाओ । उजा-
 णतीरदेसे 'उड्डिओ पासंमि आरक्खो ॥ २५ ॥ अहमवि अप्पातइया उइण्णा जाणवाइणाहिंतो । [हिंसाहिंतो] ताहि महिलाहिं
 सहिया उजाणवरंमि पविसामि ॥ २६ ॥ उतुंगधवलपायागोउरफुल्लघायवसमिद्धं । वियरंति महिलियाओ नंदणवणंमच्छराउ व्व

१ अ० वो । २ अ० जाणं । ३ अ० वेणि० । ४ अ० रायरायपहंमि । ५ अ० अण्णं । ६ अ० उविओ ।

२७ ॥ रुंजति पुष्कगोच्छे वच्छाणं तत्थ लच्छिनिलयाणं । पछवगोच्छवराणं पेच्छतीओ उववणंमि ॥ २८ ॥ एहि सत्तिवणं
 पेक्खामो इत्ति तो भणह अम्मा । फुल्लेहिं सुईओ जं सरतडजाओ चि कणाए ॥ २९ ॥ ता सो जुवइसत्थो पयच्छए भिसिणगम-
 नपत्थाणो । अम्मामणुयत्तमाणो वि एइ तं सत्तिवणदुमं ॥ ३० ॥ अहमवि समवणधाईसारसियेवेडियाहिं समं । नयणमण-
 सोहणासु पेच्छणयसएसु लुब्भती ॥ ३१ ॥ सरयगुणसमोपारिय णाणाविहपुक्खवरसिरियं । सुवज्जननयणसुभगं उज्जाणं वरं
 पलोएमि ॥ ३२ ॥ हिंढामि पुष्कमयरंदपिंजरा मेहु विवणंमि । कणसुहाण सुणंति रुयाणि पक्खिसहस्साणं ॥ ३३ ॥ तत्थ
 य धणडवाया सरयागमगलियपेहुणं । कलावैयारामयपरिहीणो जियजूहयरव्व खायति ॥ ३४ ॥ केलीघरए तालीघरे य चित्तघरे
 लावणघरे य । धाराघरे अहियं मोहणघरए य पेच्छामि ॥ ३५ ॥ धूमायइव्व सत्तच्छएहिं जलइ व असोयरुक्खेहिं । निइयइव्व
 तं पुष्कएहिं बाणेहिं उज्जाणा ॥ ३६ ॥ संगलियबहलपणं कुसुमभाराणइय सव्वओ च्छणं । अहे तत्थ सत्तिवणं किंचि
 तं परिपुण्णलायणं ॥ ३७ ॥ तं फुल्लगोच्छधवलं छप्पयगुजंतपत्तिपरिणद्धं । कयनीलुप्पलमालं च कामपालं पलोएमि ॥ ३८ ॥
 परिपुण्णलायणं ॥ ३७ ॥ तं फुल्लगोच्छधवलं छप्पयगुजंतपत्तिपरिणद्धं । कयनीलुप्पलमालं च कामपालं पलोएमि ॥ ३९ ॥ पत्तपुडपडिछणं
 त्राएण पडियाओ पिंडीओ तस्स धरणि ! संडीओ (१) । दहिकरं मणंता खुंटति समंतओ काया ॥ ३९ ॥ पत्तपुडपडिछणं
 निययथणपमाणपीवरं तत्तो । रुज्जामि पुष्कगोच्छं उत्ताणयरुप्पकोसनिभं ॥ ४० ॥ तो मे सुहसयवत्तं सयवत्तविसुद्धगंधियं । सुरभि-
 पंकयलोभेण १० महं मत्ता भमरा उव्वसरंति ॥ ४१ ॥ भमरा रिभियमणोहरमहुसुहसरा अणंगस्स । अल्लीणा मे वयणे पंकयभंतीए
 १ अ० सुं । २ अ० महुकरी विव वणंमि । ३ अ० वा० । ४ अ० कयली । ५ अ० वित्त० । ६ भरत्तमिय० । ७ अ० अह ।

१ अ० सुं । २ अ० महुकरी विव वणंमि । ३ अ० वा० । ४ अ० कयली । ५ अ० वित्त० । ६ भरत्तमिय० । ७ अ० अह ।

८ काकाः । ९ अ० रुंजामि । १० महुमत्ता भमरा ।

गुंजता ॥ ४२ ॥ महुयरि कुलवोमिस्स ते भमरे कोमलेहिं हत्थेहिं । वारेमि अछियंति सुहे निलेउं पवस्सन्ते ॥ ४३ ॥ ते तह
 विचारियंता हत्थेण मे उवसरंति सुहुतरं । वाएरियपह्ववपरिवएण मण्णे अचीहंता ॥ ४४ ॥ तो हुल्लचंपयलपव्व तत्थ अहा भमर-
 महुयरिगणेहि । अदियं रहरेसामी भयपस्सिणा थरहरंति ॥ ४५ ॥ सो मज्झ रसियमदो पणसिओ तह आरसंतीए । भमरगणदेरि-
 यमहुयरिविविह विहगसंनिपाएणं ॥ ४६ ॥ हयलालापेलवतरेण तत्थयारेसु उत्तरिजेण । उल्लाहऊण य मुहं विरएमि भएण भमरणं
 ॥ ४७ ॥ नाणारयणविचित्ता कामसराणं निवासभूया य । छिण्णा धावन्तीए महुरसरा मेहला तत्थ ॥ ४८ ॥ बहुसो परिचीहंती
 अगणंती मेहलं तह खुडियं । किञ्चाहिं भमरहियं पत्ता कयलीहरं घरणि ! ॥ ४९ ॥ तो धाविया य सहसा तहियं आमासिया
 गिहचेडीए । भरिया य भीरु ! भमरेहिं तं सि न हु किर दुहविया ॥ ५० ॥ तं सत्तिवण्णरुक्खं अहं पि पेच्छामि तत्थ हिंडती ।
 पउमसरुड्ढीणाणं जं खंड (जत्थ थिअं) छप्पयगणाणं ॥ ५१ ॥ नवसरयपुष्फच्छणं सरतडमउडं घरं महु(ग)रीणं । भूमिय-
 लपुण्णचंदं भमराणं दंतयं पेच्छं ॥ ५२ ॥ ताहिं महिलाहिं संतग्गविरुगं पुष्फगहणलोलाहि । तं पेच्छिऊण सुहरं पउमसरं मे
 गया दिट्ठी ॥ ५३ ॥ चीरकणयवलयचिल्लियाए वामाए वाहियाए अहं । अहव ठंभिऊण चेडितं पउमसरं पलोएमि ॥ ५४ ॥
 सउणगणविविहमिहुणभयमुहयवायालणालमहालं । भमरालीणमणोहरवियसियसयवत्तवणगहणं ॥ ५५ ॥ कोकणदकुमुयकुवउ-
 यविमउलतामरसबहलसंछणं । उजाणचिधपट्टं पेच्छामि अहं सरवरं ति ॥ ५६ ॥ संझायदरतुपलेहिं जोण्हा य एव्व कुमुएहिं ।
 गहाय पत्तनीलुप्पलेहिं सो य घरणि ! उगायइव्व ॥ ५७ ॥ महुअरिरुवएहि जोयइव्व हंसविरुएहि । नेव्वइव्व वायपयलियाय

उमविलासगहत्थेहिं ॥ ५८ ॥ दप्पियमुहुरे कुररे रंगियवयवावडाओ आडिओ । धयरहे य एहट्टे एणुरय सोदरपासं ॥ ५९ (?) ॥
 रेहंते पउमाइं छप्पयवाहेज्जमाणमज्झाइं । तवणिज्जायाणाणिव तत्थ महानीलमज्झाइं ॥ ६० ॥ खोमपडधवलपिण्डलियमच्छहो
 पुलिणसंठियस्स । सरयजीयगुणजायसे सरड्डहासे तहिं हंसे ॥ ६१ ॥ निययपओहरकुंमविचित्ररूवे य पयइआयंवे । पियविप्प-
 ओगकाए य चक्कया(वा)ए पलोएभि ॥ ६२ ॥ सोहंति चक्कवाया पोमिणिपत्तसु संठिया केइ । कारेण कुमुमनियरे व्व हरियमणि-
 कुड्डिमेसु ड्डिया ॥ ६३ ॥ ईसारेसविरहिं सहयरि(री)संजोगरायस्ते य । चक्कायए त्थ घरिणि ! मणोसिलापिंजरे पि(पे)च्छं ॥ ६४ ॥
 सहं परियाहिं समग्गे पउमिणिपत्तरेसु रममाणे । हरियमणिक्कोट्टिमपलोद्धुरयणकलसोत्रमसिरिण ॥ ६५ ॥ तेसु सरमंडलेसु
 रगइय दिट्ठिमाणाय मे अहिंयं गोरे सुरोयणा पिंजरेसु चक्कायएसु तहिं ॥ ६६ (?) ॥ दट्ठूण वच्चवेवित्तेहिं चक्काए तहिं घरिणि !
 सरिऊण पुव्वजाइं सोएण मुच्छिया घाडिया ॥ ६७ (?) ॥ पव्वारा पायसति सोयरुक्खंत मज्झ हिययाइ । माणसदुक्खपयासं
 बाहलं पमुच्चंती पस्साभि ॥ ६८ ॥ चेडिया मं रोयंति भिसिणिपत्तगहिंएण उयएण । हिययनागं ? अंमणि य मे य पुंछंती ॥ ६९ ॥
 उट्ठेऊण य तत्तो गंयासि पउमसरसणिहिं घरिणि ! । नवनीलपत्तपउमिणिउरुंनचनिं कयलिसण्डं ॥ ७० ॥ तत्थ य निम्मल-
 गम(य)णतलं सुमामले सिलावट्टे । महसा पयाडियंसु सोयविहसा निवेसेमि ॥ ७१ ॥ तो भणइ चेडिया मं सांभिणि ! किं ते ण
 सुदट्ठ पुरिजिणं । अहवा परिससमो ते किं वा केणाचि दड्डासि ॥ ७२ ॥ अंमणि य मे पुंछइ सुयइ य अंमणि मज्झ नेहेण । पुच्छइ
 मुच्छा य इमा केण उवाएण उ आसि ॥ ७३ ॥ साहइ मे भूयत्थं जादे कीरु लहुं पडियारो । कालव्वएण मा होज सरीरव्वओ

कोह ॥ ७४ ॥ वाहिद्वज्जमेत्ति अहं पुण महिलियं च दुस्सीलं । उवेक्खंतो पावइ पच्छा किर दारुणं पीडं ॥ ७५ ॥ हवइ अण-
 तथासंगो विणासमं गोपयं मायसेगो चि । सव्वत्थेसु पसत्थं सुंदरि ! काले परक्कंतं ॥ ७६ ॥ तं न हु पमाइयव्वं पयहतु समुट्ठियं
 दोसं । समातेजं न होच्छेजं परेसु छेजं इमं होजा ॥ ७७ ॥ एयाणि य अण्णाणि य सु(स)हिजणसुलभाणि चेडिया सा मं ।
 साणुणयवयणाइं पुव्वापच्छाणि भाणीय ॥ ७८ ॥ तो णं समुट्ठिया हं भणामि मा भाहि न हु अज्झिणं मे । न वि हु परिस्समो
 मे न वि हु य दट्ठा केणावि अहं ॥ ७९ ॥ तो भणइ किं खु एयं निव्वत्तगहा सुरिंदलट्ठि व्व । जं सि पडिया महियले सुच्छा-
 विहलेहिं अंगेहिं ॥ ८० ॥ एयं खु निरवसेसं सुंदरि ! परिपुच्छियाए सजायं । तं मे अयाणियाए कहेहि दामिभि काऊणं ॥ ८१ ॥
 अहियं भणामि घरणि ! सारसियं महुववयणसंलावे । मरगयमणिघरसरिसे कदलीघरेसु सुहनिसणा ॥ ८२ ॥ सुण सहि ! ते
 साहेमी सव्वसंखेवघडियमहत्थं । जं मुच्छियामि पडिया चोयव्व आलमव्व अहं ॥ ८३ ॥ समसुहदुक्खा समपंसुकीलिया ते
 (ते)सि मज्झ समजाया । सव्वरहस्सं जाणसि तेण अहं तुज्झ साहमि ॥ ८४ ॥ कण्णदुयारमइगयं जह ते वयणाओ नेय नीहरइ ।
 तह तं करेसि पियसहि ! साहीअइ तेण तुह एयं ॥ ८५ ॥ मह जीविण तं सान्नियासि तो ण वसहि पहावेणा । मा कस्सइं पि एयं
 मज्झ रहस्सं परिकहेजा ॥ ८६ ॥ इय सव्वहपरिग्गहिया सारसिया भणइ पायपडिया मं । जह भणह तहा काहं इच्छामि कहेह 'मेयं
 ॥ ८७ (?) ॥ तुज्झपाएहिं सव्वं नियएण जीविण पसयच्छि ! आहट्ठं जं तुमए जह अहं नेयं पयासेमि ॥ ८८ ॥ नियव्वमणुरत्तस्सवं
 सारसियवेयंतत्तेह रुणन्ति । न हु मे तुमे रहस्सं नेया किंचि असाहियउत्ति ॥ ८९ ॥ पुव्वमणुभूयदुक्खं तं मे अञ्छिण वाहपरिगलण

उक्कडा पचागयदुक्खमिया न साहेमि ॥ ९० ॥ तं सुणसु अविममा मोहेहिसि अविममा असीसन्ना । पियविप्पओगकल्लणं सुह-
दुक्खपरंपरं सव्वं ॥ ९१ ॥ सोयव्वय होहिलिणीए तीए य एसावविट्ठुए । इणमो गलंतनयणा सोगविसण्णा परिकेहेमि ॥ ९२ ॥
उक्कडा बहुयासन्निचिओ ववगयपरपक्खचोरदुग्गिभक्खो अंगो नाम जणवओ वयंसओ मज्झ देसस्स ॥ ९३ ॥ सा जस्स चंपवारो
अत्थि बहुयासन्निचिओ ववगयपरपक्खचोरदुग्गिभक्खो अंगो नाम जणवओ वयंसओ मज्झ देसस्स ॥ ९४ ॥ तत्थ बहुगामजणवया नगरोभयभडस-
नयरम्मवणसंडमंडिउज्जाणा(णो) । अणलिय एगुरिसा पुरवरगुणसंपया चंपा ॥ ९५ ॥ कायंवकुं(ड)ला हंसमेहला चक्कायथणजुयला । वच्चइ
माउला रम्मा । अंगेसु पिच्छल पिउणो विहंगसंधाकुला गंगा ॥ ९६ ॥ वगहत्थिमत्तंदत्तप्पहतडपायकरिक्कला । वणमहिसवगघदीवियतरक्ककुलसंकुल्लेसा
सायरघरिणी फेणाए रागुत्तिपायवरा ॥ ९७ ॥ जत्थ आपक्ककलमकविलाइ । साहंति जमलज्जूलिय पिएक्कमेकाणुरत्ताइ ॥ ९८ ॥ जत्थ वयरट्ठसारस-
सायरघरिणी फेणाए रागुत्तिपायवरा ॥ ९९ ॥ तत्थ य माणुसजाई मरासि तत्तो अणंतरं पत्ता । जाइगयमाणसुहसंप-
सारहकायंबहंसकुररकुला । अण्ण(ण्णे) सउणसंधा रमंति सच्छंद वीमत्था ॥ १०० ॥ तत्थ जीवा संपयसुहमोहिया सत्ता
आसि । कप्पुरभंगकंपेच्छमरसनिहिप्पिंजरसरीरा ॥ १०१ ॥ तत्थ जीवा संपयसुहमोहिया सत्ता
याहिं रत्ता सउणभावे ॥ १०२ ॥ नत्तरि य एस्स सविसेसा संसारे होइ सव्वजोणीसु । जाया मरन्ति जीवा संपयसुहमोहिया सत्ता
॥ १०३ ॥ सच्छंदसुहपयारे तत्थ य सच्छंदमाहियव्वंमि । गाढा आसि रयाहं वयंमि ! चक्कायमांमि ॥ १०४ ॥ मयाणवि जीवलोए
चित्तिज्जंतो न तारिसो अत्थि । रागो विलीयराहेउ जारिमओ चक्कायमाणं ॥ १०५ ॥ तत्थ य अगळयसीसो दरवट्ठलसुयचक्कलमरीरो ।
चित्तिज्जंतो न तारिसो अत्थि । रागो विलीयराहेउ जारिमओ चक्कायमाणं ॥ १०६ ॥ अणुहरयलायणं अमलियकोरंटपुफनियरस्स । सो कण्णचलणसुण्डा नीलुप्पल-

३ अ० ५३

२-१३ अ० अंगा । ३

गंगागमणाय पारद्वयः ॥ १२ ॥

पतमीसस्स ॥ ६ ॥ आमरणंतनिरंतरसमससपेमगुणनिगुतो । चमो सउणनाचसो ताचमव्वे चिरनद्धरोसो उ ॥ ७ ॥ केसन्नग-
 पवखउ जियज्झउ सोकखवेतु अकखं मइक्खउक्खउणादियय मह गुणसएहिं ॥ ८ (?) ॥ माहं जलब्भंसंकायनिम्मिया नेतसिवि-
 ज्जुयगमणो । वियरामि तेण सहिया कंठाभरणं सरतडाणं ॥ ९ ॥ भिसिणीकुंक्रमसन्वा रायणनेडालिया गिरिनदीणं । पुलिण-
 खणजोगरत्ता पियमणुरेत्ता वस्सायामि ॥ १० ॥ कण्णरसायणरूएहिं एकमेकसो न(नि)व्वुःकरेहिं । चारपट्ठा हारएहिं रेभिमो मण-
 हरेहिं ॥ ११ ॥ अण्णोणमणुअयामो अण्णोणस्सरइं अनुकरेमो । अण्णोणसमणुरत्ता अण्णोणं नेळिमो मोचुं ॥ १२ ॥ इय रण-
 कामकं "अणुत्ताणाहिं दोण्हं पि य(ए)कमेकंति । चट्ठइ विलियचिरहिउ निकामउ"कमो ॥ १३ (?) ॥ अण्णनईसु य चट्ठसो पउमसरेसु
 य मणाभिरामेसु । पुलिणेसु चप्पिणेसु य एवं रमिसो मणहरेसु ॥ १४ ॥ अह अण्णया कयाइ नाणासउणगणनिहुणमज्झगया । भागी-
 रहिजलपट्टे रसिमो मणिकोट्टिमगिहंमि ॥ १५ ॥ एयंमि देसकाले एकल्लो तरच्छ मज्झिउं एइ । हत्थी मयवसवत्तं पिसुणो सरायव-
 तचियसरीरो ॥ १६ ॥ रायसिरिचंचलेहि य दंडुहिगंभीरमहुरसदेहिं । कण्णेहिं सुइयंतो अंसेसु समावढन्तेसु ॥ १७ ॥ मेहो व्व
 गुलुगुलेन्तो गिरिसिहराकारपीवरसरीरो । मत्तो-पमिण्णु(ण)करडो पंसुहरणपीवरसरीरो ॥ १८ ॥ पुण्णेण सुरभिणा मणहरेण
 तस्स मयरासिगंधेणं । वणपायवपुष्पाणं हरिउ गंधसुगंधाणं ॥ १९ (?) ॥ सो वायुवेगविच्छारिएण नवसत्तिव(ण)सुभगेण मय-
 जलपवाहगत्तेण रेणुदेसे य वासेतो ॥ २० ॥ रुंदंमि पुलिणजहणंमि सागरवरगमहिसीए । मेहलमिव विरयंतो एयगगमइं ललि-
 यामइ ॥ २१ ॥ तमियसमं परंतो गंगा पुण तस्स तह य भीयव्व । अवसरिउं य पत्ता संपत्थियघोसवीईहि ॥ २२ ॥ पाउण

१ अ० संडाय० । २ अ० रत्ता अणु० । ३ एकमेक० । ४ अ० अणुयत्ता० । ५ अ० कामो । ६ अ० वीइहि ।

पाउण तोयं मुक्कं घोरेलिणवो वदहंसमुवाइणो तत्थ निबुद्धा सुहावेइ ॥२३(?)॥ हत्थेण विच्छुभंते उदयं चउसु वि दिसासु पडे य
जलकलुससोहणरउ *तदहमुस्सेसु वासो य ॥ २४ ॥ सहि ! नियहत्थगहिंयं उदयं धाराहि रेहइ मुयंतो । सिहरगगउज्जरज्जरउ
नव तहा य गिरिकूडो ॥ २५ ॥ उस्सवियकरस्स मुहं रेहइ से रत्ततालुं जिम्भोहं । हिंगुलुकागरकंदरं विलं व जञ्जणगिरिस्स
॥२६॥ उड्ढाविया अणेगा सउणा अम्हे य मज्जमाणेण । *वाहंतेण जलन्नं बहुसा घोडुं करंतेण ॥२७॥ उवरिं पि हिधेमाणो न मुए-
मोतिविभयं दुयगाविलेण । उड्ढाविया संता सो मज्जिय सिघाउ उत्तरिमा ॥२८(?)॥ अप्पणो कमेण करामो य जावियनिब्बाहो
वाहो य तहिं अनुपत्तो ॥२९॥ नवजोव्वणसंपुणो आरणयपुप्फमुण्डकयमालो । को[यव]यंडकण्डहत्यो से कालदंडो जमो चैव
॥ ३० ॥ पाएहिं समुखुणुयसमात्रडियवगविसमनवखेहिं । हिउक्कुडयट्टियविसमंगुलीहिं अणुवाहणपएहि ॥ ३१(?) ॥ उच्चतरे
मेसोरु संखित्त(कडी)सुविच्चयउरस्सो । कोयंडविकत्थणवावडाहिं कडिणाहिं वाहाहिं ॥ ३२ ॥ आयंच(व)रूढमंढ रुग्गमुहोत्था-
रपिंगलो रोहो । फुडियगकविलकुवियएलं च *वाहाल महक्खं च ॥ ३३ ॥ वायायवोपहयदन्तनीलफरुसच्छवी असुरुभागी ।
सावयकुलंतकालो कालो न्व उवत्थिआं पेक्ख ॥ ३४ ॥ अंमावमत्ततुम्हो नियंसिओ वग्घवम्मयघोरं । कज्जलमसिचित्तलियस्स
सरिसयं पीयलपडस्स ॥३५॥ ददरूण तं गयवरं सो वाहो हविदुग्गमांदसो घोरं । कंचि उवगओ नइतडरूढं महारुक्खं ॥३६(?)॥
तिरिच्छिच्छिये छिरो सो अंसयसंनिहियकोयंडो । पउणं कुणइ हयासो चेण(व) हत्थिविणासणं कण्डं ॥ ३७ ॥ तो तेणं गहेऊण
चाणं कोयंडजीवजुत्तेण । हत्थियस्स पेसियं तं जीवियस्स विहारणं कंडं ॥३८॥ ततो य अइच्छंतो कालहमुतेग महपरो मज्झं ।

१ अ० लिण्णो । २ अ० सुवह्णो । ३ अ० भंतो । ४ अ० तं । ५ अ० रवाहंतेण । ६ अ० वाला ।

कण्ठेण कडीभाए विद्धो समए कय तस्स ॥ ३९ ॥ गाढप्पहारा चदणविमोहिओ नट्टगमणचेद्धो उ । उदग्गंमि मुक्कपक्खा हय-
 णसमं महं पडिओ ॥ ४० ॥ दट्ठूण सस्सल्लं तं पढमिल्लुयमणुइएण दुक्खेण । सागरु रमवायंती अहमवि पडिमुच्छिया पडिया
 ॥ ४१ ॥ पच्चागया मुहुत्तेण कहवि सोगाउला विलयमाणा । वाहभरपूरियच्छी अच्छामि पियं उवेक्खंती ॥ ४२ ॥ कडिभायलग-
 कण्डविच्छारियसुकपडियपक्खउडं । वायपणोह्लियरुगं पउममिव समालयं पडियं ॥ ४३ ॥ लक्खाए संपुणं पिव जलउल्लय-
 कणयकलमयं । पस्सामि य पडणोलियसामगलियलोहियं साह ॥ ४४ (?) ॥ चंदणरसपरिसितं असोयपुण्णोवयारनियक्खं । पस्सामि
 निययलोहियकुहियसरीरे सहयरं तं ॥ ४५ (?) ॥ पडिओ वि रेहए सो जलपरंतगिक्किमुयसुवण्णो । पत्तिययणन्त परंगित व्व सरो
 नितुद्धत्तो वीहेमि य ॥ ४६ ॥ तं कंडं तुण्डेण कड्डियं पिययमस्स सल्लंमि । हट्टिय ईसह वियणहोमा मरेज्जन्ति ॥ ४७ (?) ॥
 तअंसु दुइए त्थिय (?) अवयासेउण पक्खहत्थेहिं । हा हा कंत ! भणंती सुहणलापमिसे समुद्दी ॥ ४८ ॥ वियणवियासियतुण्डं
 परियत्तच्छं निसट्ठसव्वंगं । पस्सामि तं पिययमं कण्डहावियप्पाणम ॥ ४९ (?) ॥ तमहं सकज्जसंमूढयाए तेण य सहावपेग्गेण ।
 पीइपरंपरगाढं मयं पि जियइ त्ति मण्णेमि ॥ ५० ॥ नाउण तं विवणं सहस्सागइदुस्सहेण सोएण । पम्मुच्छिया विसण्णा कहेन्वि-
 एहिडि लद्धसण्णा या ॥ ५१ ॥ लुंचामि अगपक्खे नियए तुंडेण दुक्खसंतत्ता । तस्स य जाममि पक्खे पक्खहियतं समवगहं(ढं)
 ॥ ५२ ॥ उड्ढेन्ती उल्लंती तं च मयं सव्वओ अणुपडंती । सहि ! हिययविलवणाइ इमाणि कलुणाणि सोयामि ॥ ५३ ॥ परिसि-
 विणासिणा निग्घिणेण हा केण एव से भिन्नो । सयेरसहिलातिलओ चक्कायमच्छइमो इफुसित ॥ ५४ ॥ सहिलासोक्खविवयणं

सो गुप्तेह करण अणावेकखं । वेहत्थं (ब्बं) केण महं सीमारुहियं इमं दिण्णं ॥५५॥ [बु]तुह नाह ! विप्पओ गुट्टिएण अणुसोहइ ब्व
धूमेण । चिन्तापसंजाल(ले)ण सो अग्गिणा उज्झं ॥५६॥ तुह दंसणपरिचत्ता पउमसरेसु पि रयं न लमामि । भिसिणीपत्तंरियं
रूवमिणं ते अपस्संती ॥५७॥ तत्थ वि खणंतरग जह मे दिट्ठि विज्झयतरं माणन्तो । भिसिणीपत्तंरिओ देसंतरिओ (अ)ज मे
आसि ॥५८(?)॥ किं पुण देहच्चरि मज्झ अदंसणं तुमे पत्ते । पियविप्पयोगमईयं होइ उ निरंतरं दुक्खं ॥५९॥ अह एइ सो वण-
योरो तं विद्धं दट्ठण सहयरं मज्झ । हा ह त्ति करेमाणो तंमि गयवरे परिमियंतो ॥६०॥ हत्थे वि निदुघुणंतो सो वाहो अइसोय-
संवाहो । तं आगओ य पदेसं जत्थ मओ सो पिययसो ॥६१॥ पियजीवियनिकालं त(तं) महं कालमित्र बीहणयरूवं । दट्ठण
भयउज्झिग्गा आया सज्झं ति उट्ठीणा ॥६२॥ तो तेण चक्काओ गहिओ कंडं च उद्धियं तत्थ । पुलिणंमि य निक्खित्तो मउत्ति
अणुकंपमाणेण ॥६३॥ निक्खिवि जण(खणं) पिययभं ससिक्खधवलंमि पुलिणमज्झंमि । तो मग्गिउं पयत्तो कट्ठे निग्रहे वर-
नदीणं ॥६४॥ खणंतरेण सो एइ वणयोरो दारुए गहेऊणं । तेणंतरेण अहमवि पियस्स पासं समल्लीणा ॥६५॥ हा नाह ! अप-
च्छिदं दंसणयं न इमं ति विलवामि । अज महत्तेण होहिस्सि जह दुल्लो नाह तो तं दवस्स ॥६६(?)॥ सो एइ वणयोरो दारुए
गहेऊणं मज्झ पियस्स समीवं तो (अहं) पुणो ज्झत्ति उट्ठीणा ॥६७॥ दट्ठण दारुमंती दारुयहत्थं तयं विचित्तेमि । अरहइ एस
हयासो तथा पैउलेहिइ पियं मा मे ॥६८(?)॥ एयं विचित्तयंती हियएण बहुणि दुक्खसंतत्ता । पक्खे वि निदुघुणंती पियय-
मउवर्णि परिभमामि ॥६९॥ तेण पच्छाइओ सो तेहिं पिययसो दारुएहिं सव्वेहिं । धणुयं च मकंडं ४ दोहियं च पासे ठवेऊणं ॥७०॥

१. अ० विसयंतर०। २. अ०

सरसंधजोगेण उवट्टिओ अरणिंभवो अग्गी । सग्गोएत्ति संसग्गे घोसेमाणेण चाए(हे)ण ॥ ७१ ॥ दट्ठण तेयं अग्गिं सधूमं
 जालुज्झं पियस्सुवरिं । अइरेगं(ग)तरं वैणवणदवेण सोएण उट्ठियाहं ॥ ७२ ॥ अत्ताणं अत्ताणं कयंतविउत्ता दुक्खसंतत्ता । रोयामि
 विलवमाणी हियएण पियं इमं वेत्ती ॥ ७३ ॥ सरसंमिलवाविवप्पिणं तलायजलहिएवाणा समुइउतं भरणमणं अनुइयमिणं किह
 सहिहिसि दारुणअग्गिं ॥ ७४ ॥ वाउवलवचलाणल्लि पजोलामांमालुज्जलेण अणलेण । कत ! तुमे डज्झन्ते डज्झंति मज्झ अंगाहं ॥ ७५ ॥
 तुट्ठो होउ कयंतो जणस्स सुहदुक्खतत्तिताल्लिज्जो । जेण पियसंपओगो काऊण विहाडिओ मज्झं ॥ ७६ ॥ लोहमयं मे हिययं अरहइ
 दुक्खस्स भायणं मण्णे । जं तुज्झ इमं वसणं दट्ठण न कुट्ठयंती हा ॥ ७७ ॥ सेउ(यं) हुंतं पिय पासगयाए विसहिउं अग्गिं !
 न य मे वरं विसहिउं इट्ठविओगुट्ठियं दुक्खं ॥ ७८ ॥ एवं विलयंतीए महिलत्तणसाहसेग मे जाया । सोगाय(इ)रेगपरिपेत्थिया
 पमरियव्वए बुद्धी ॥ ७९ ॥ अचयरिऊण य तो हं पियंसंतग्गिसीयलअग्गिं । हियएणं पुव्वगया साहं पच्छा सरीरेणं ॥ ८० ॥
 तो पिययमसंसग्गिअग्गिं नियकंठकुंकुमसवणं । अइवरयामि समास सोया असोयगुत्थमहु ॥ ८१ ॥ परिव्वा गुरुगुरुस्स-
 दिंतेण अग्गिणा कणगपिगलसिहेण । डज्झतं पि सरीरं पिथदुक्खत्ता न वेदेमि ॥ ८२ ॥ तत्थ वि पिएण समयं सारसिए !
 निहणमुवगयाए य । सोयग्गिजालसंदीविएण ते अग्गिणा दह्हा ॥ ८३ ॥ एवं साहंतीए पिययममरणं च अप्पणो तह य । दुक्खे-
 पुप्पणेणं घरिणि ! अहं मुच्छिया घडिया ॥ ८४ ॥ पच्छागयपाणा पुणो संखुहिअमणहियया हि मणिय पवरे घउहर वेमि

१ अ० उट्ठविओ । २ अ० ससहो । ३ अ० वणधण० । ४ अ० तवियाहं । ५ कुट्ठियंति । ६ अ० गुंछं । ७ अ० विंसंखुइ०

सारसियं ॥८५॥ तत्थ मयाहं संती इमंमि कोसंखियंनयरिक्खंणे । सन्वगुणसंपदे उवण्णा सिट्ठिगेहंसि ॥८६॥ एते य जलतरंगे
रहं रसेरिनामए सरयंगे । दट्ठूण उट्ठिये मे वयंसि ! उक्कंतओ तिव्वो ॥८७॥ चक्कायलुयलेच्छणपरित्तमणाए तत्थ सयरहं । ते
सो मज्झ चक्काओ हियतलयं समोइण्णो ॥ ८८ ॥ संभरिया य वयंसी ! गुणरुइया चक्कायजाई मे । सन्वा जहाणुहुया जा ते
कहिया मए एसा ॥ ८९ ॥ पियविप्पओगकलुणं सरियव्वयकारणं महं एयं । सन्वं जहाणुभूयं से कहियं समासेण ॥९०॥ मह
जीविएणं तं सावियासि मा कस्मई परिकहेज्जा । एयं तेण सहाहं जा ताव मिलेमि कंतेणं ॥९१॥ जह मे होज कहं ची तेण सह
समागमो इहं लोए । तो नवरि माणुसे हं वयंसि ! भोए अभिलसेज्जा ॥९२॥ अमा पिया य विस्सासिया अहं सुरयसोक्खलोहिल्ली ।
सत्तवरिसाणि सुंदरि ! ते(त)ल्लिच्छाहं पडिच्छामि ॥९३॥ अहवा विततं पक्खं वयंसि ! हिययघरवाससंतिंयं मज्झं । जिणसत्थ-
वाहपयंतो(ते) मोक्खपहं पवज्जामि ॥९४॥ तह य पुणो तह काहं जह हं पियविप्पओगसंबंधं । संसारपाससुलहं पुणो वि दुक्खं
न पावेमि ॥९५॥ काहं समणत्तणं अन्वावाहसुपव्वयारुहणं । जम्मणमरणाईणं वियरेणं सन्वदुक्खवाणं ॥ ९६ ॥ एवं सिणेहत्तस-
अहिय पेम्मरत्ताए तत्थ मे धरिणि ! । कहइत्तु चेडियाए वि भाविओ चेव मे सोगो ॥९७॥ सोऊण य सारसिया एव वच्छल-
सात्रसिउहियया । मे दुक्खसोगसंतप्पणेण रुइरा सुइरं पि ॥९८॥ भणइ य मं रोयंती हा जह से हियया सामव्वीधारं (१) । पिय-
विप्पओगमइयं दुक्खं सामिणि ! इमं विइयं ॥ ९९ ॥ एए पुव्वकयाणं कम्माणं निययपावक्खवाणं । कालपरिणमे परकी(परि)
हवंति कहया फलविवागा ॥ १०० ॥ सामिणि ! मुयसु विसाया(यं) इहंपि ते देवप्पसाएणं । चिरपरिचिएण होही तेण सहसमा-

गमो भीरु ! ॥१॥ इय हं तीय सकारणपिययसवयणोपियसुहेहिं तेहुहेहिं अणुणीय वज्र वच्छविया उदएण पमज्जिया(अं)सूया
 ॥ २(१) ॥ चेडीए समं कयलीहराहिं उवनिगया गया अहयं । जत्थ य अम्मापुरओ ललइ य सो परियणो घरिणि ! ॥ ३ ॥
 अह मज्जनमंडणविरयणाहिं बहुवावडं तहिं अम्मं । वावीतडोवविट्ठं दट्ठण अहं उवगय त्ति ॥ ४ ॥ उवोयविंदु अंजणविसेस-
 उरुणनयणउच्चिगं । दट्ठण निप्पमं मे पभायचंदोवमं वयणं ॥ ५ ॥ अम्मा भणइ विसण्णा किं पुत्ता ! आरामहिंणसमेण ।
 जाया सि विगयसोभा उप्पलमाला मिलायन्वा ॥ ६ ॥ पियविप्पओगदुक्खा इमा अहं सज्जाणविगयसन्वा । अंसुजलभरियन्ही
 भणामि दुक्खेइ मे सीसं ॥७॥ तो पुत्त ! जाहि नयरिं न समत्था हं पयं पि दाउं जे । दुक्खस्स जो निहाणं जरो य तुरियं अग्नि-
 लसन्ति ॥८॥ एयं सुणेदुवचणं सुविसण्णा वच्छला महं माया । भणइ य निव्वुयाहं पुत्तय ! जह होसि तदा होउ ॥९॥ अहमवि
 नयरिमतीयं कदं तुमं दुक्खियं विमुंचामि । एणो जत्थायत्ता कुलस्स सन्वस्स मे वालो ॥१०॥ इम भा(भ)णिऊण अम्मा धूय-
 सिणेहाणुरागरत्ता य । सयणिज्जपवाहाणं मो जोत्तावेइ य हंगमाणं ॥ ११ ॥ चेइय(या) ता महिलाओ सन्वा मज्जियपसाहिया
 जिमिया । एजाह देहकाले अहयं नगरिं गमिस्सामि ॥१२॥ किं चि महं कायन्वं सु(तु)रियं होइ य निरुस्सुया बु(तु)ज्जे । एवं
 मणि निंदियत्थं ताओ समयं अहिरुहेइ ॥१३॥ विलयाज्जणस्स विग्घो मा होही उवचणंमि यच्चो । तो नयरिपवेमणकारणं पि अम्मा
 न साहेइ ॥१४॥ आरक्खियमयहरए वरिसत्तरे तत्थ वावडे पुरिसे । काऊण ससंदे सन्वे नियथाभिगारेसु ॥१५॥ अप्पपरिवार-
 सहिया समं मए कुसलपरियणसमग्गा । जाणेण तेण तुरियं अह नयरि उवागया अम्मा ॥ १६ ॥ भवणवरं सीसतूलिं संजुत्तो

[illegible]

आग(गंतु)ओ जरओ ॥३३॥ एनंसि एकरं अहं जं च लखगं न पेखामि । सत्था ह्नु होह तुज्जे सत्थसरीरा इमा कण्णा
 ॥३४॥ जाणखोभेण धूया उववणपरिहिं कण्णा किलं जाया । जाणइ(हं) जर ति बाला परिस्सममिं सरीरस्स ॥३५॥ अहं
 चित्तवियारो कोइ एयाए सोगभरजणिओ । तेणुव्विग्गं बाला लक्खिज्जं नण्हं एसा ॥३६॥ इय भाणिऊग य तहिं अमं तांय
 च हेउजुत्तीहिं । कयगग्गणो भवणाओ नीइ विसज्जिओ वेजो ॥३७॥ अहं पि तत्थ दुहिया सोगभरतत्तहियदुक्खत्ता । जेमाविया
 ससवहं अम्माए वरुहकालंमि ॥३८॥ मज्जनजेमणमंडणमोयसंभोयव्वंयरं विसेसे । साहंति य विलयाओ उज्जाणाओ नियत्ताओ
 ॥३९॥ गाय(र)तरंगपरं गियंतंलंमि सयणंमि अमरणाए । निहावुच्छंछीए किच्छेण अइच्छिया रत्ती ॥४०॥ पुरिससया किर कल्लं
 मं वरंउं उवट्ठिया तांय । जे मयणयाणविद्धा ददूहूण मं गुरू तेसि ॥४१॥ ते य किर अमरिमसे सीलव्वयनियमपोसहगुणेहिं ।
 ललिया वि अच्छइत्ता पडिसिद्धा सेट्ठिणी ! सव्वे ॥४२॥ तस्स कदागुणकित्तणपसंगपरिवत्तिओ पुणो वहुमो । अच्छीसु उत्तरिज्जइ
 पाणियरूवो महं सो उ ॥४३॥ धणिमणुसंभरंतीए मज्झ तं पुव्वंदेहसंबंध । सा कुद्धाए रुद्धा भोयणसद्धा परद्धामो ॥४४॥
 मज्जासि पसाहेमि य अकारं मानि संवतं धरिणि ! । गुरुयणपरियणचित्तपरिरक्खणत्था दुहट्ठामि ॥४५॥ खणमवि न ह्नु जीवेज्जा
 तंण विणा तस्स लस(१) परिहीणा । जीवियकल्लोला मे मणोरहमया जइ न होज ॥४६॥ वाहइ इमं उउचंदो चम्मसहकंडोप-
 केमाहि पडणओ । सुहियजणनिव्वुक्को सत्तछयगं वियवाओ ॥४७॥ तिमिरपडिमामयागं खणमवि मयणसरल्लियायाणं । नवप-
 मित्ता(वा)इउ जो आवाए वंदप्पमाणं ॥४८॥ कुसुमवणअमय बुद्धा वत्तरवट्ठी पउएग्गपरिवुट्ठी । तहं सीयला वि जोण्हा उण्हा

१ कामादिडण उ । २ अ० चिउवाउ । ३ अ० मंदर० ।

विव मे डहइ अंगं ॥४९॥ पंचविहंइदियत्था इट्ठा विसयसुहनिब्बुइकरा मे । ते पिययमेण रहिया घरिणि ! सोयं उईरंति ॥५०॥
सुव्वमणोरहसंपूरयं वा संकल्पियं मए तत्थ । तस्स समागमहेउं विहियं आयंविट्ठमयं ॥ ५१ ॥ सुव्वदुहविणासणयं पभवं च
सुव्वमणोरहसंपूरयं वा संकल्पियं मए तत्थ ॥ ५२ ॥ आयंविद्यवयकरणेण दुब्बलं सयणपरियणो मज्झं । आलेक्खकम्म-
सुव्वसोकखाणं । अनुमणइ य गुरुयणो तं मज्झ वयं अनुणयंतो ॥ ५३ ॥ इत्तो दुक्खवेदणासंतावियाए मे हियाए सोगविस्सामो । आलेक्खकम्म-
जाणेइ न ह मं जाणइ वम्महसरसोसियतणुं ॥५४॥ दढासियमसिणाओ जुत्ताओ(तीए) हि दिण्णमाणवज्जाओ । कासिम्हि पट्टियाओ
जोगो निम्मविओ पट्टओ घरिणि ! ॥५४(?)॥ दढासियमसिणाओ जुत्ताओ(तीए) हि दिण्णमाणवज्जाओ । कासिम्हि पट्टियाओ
वहुवग्गासण्हवणाओ । ५५॥ उभओ तिव्खपग्गाओ अवक्खडा तह पमाणजुत्ताओ । परिसण्हनिद्धेहा पाणीसु वि उज्जमंतीओ
॥५६॥ ताहि य मे तं लिहियं तम्मि पडे चक्कवायजाईयं । जं मे पिएण सहियाए समणुरूवंमि निरवसेसं ॥५७॥ जह रमियं जह
चरियं विद्धो य मओ य सहयो जह मे । जह खामिओ य वाहेण अनुमया तं जहा अहयं ॥५८॥ तत्थेव मए लिहिया भागी-
रहिणोवइइग्गईमग्गा । गंगा उयहितरंगा रंहंगनामाओ लि(वि) विहंगा ॥५९॥ हत्थी व सो(से)यवत्थो वाहजुयाणो य निहिय-
कोयंडो । तत्थ लिहिया मए तो कमेण वट्टीए चित्तंमि ॥६०॥ पउमसरो य बहुविहा रुक्खकडिछा य दारुणा अडवी । कमल-
सहस्सा किण्हउउकालसमणिया लिहिया ॥ ६१ ॥ अच्छामि य पेच्छंती कुंकुमवणं तयं रंहंगं च । मह मणरमणं चित्तगयं
अण्णचित्ता हं ॥६२(?)॥ तइया वि दिणे गुणविविहियमविवेखिया गुणपविच्ची आमणा कोसुदी रत्ती । लागदाराणि अत्रंगु-
पाणिमाघाय घोसणा वत्ता ॥६३॥ धम्मोव गु(सु)हकरणी निण्हयकरणी य अहम्मस्स । उव्वसे दाणमइयं वदाणि संघस्स तेण

तत्थ ॥ ६४ ॥ जणो कुणइ विहिनिप्पकंपं दियभोयविमाणसामाणं ॥ ६५ (१) ॥ कोमुइपुण्णिमदिवसो जे आओ परिणीकामेण ।
संपत्तो धम्मस्स कारवणओ दियजणदोगच्चभासणओ ॥ ६६ (१) ॥ अम्मपितीहि सहिया चाउम्मासाइयास्सोहणयं । खमाणं पडि-
कमणं पारणं च अहयं पियेच्छीयं ॥ ६७ (१) ॥ हम्मियतलउलोयणगया य पुव्वावरणहकालंमि । पलोएमि पुरवरिं सग्गविमाणोवमं
सिरियं ॥ ६८ ॥ पेच्छामि दुद्धधत्तेले विण्णाणियसुकुयचिच्चित्तनखंमे । गगणतलमणुलिहिते विमाणपडिरूवए भवणे ॥ ६९ ॥ वर-
भवणपडिदारट्टिया य कणथमयभरियभिंगारा । घोसंति दाणवइणं वरवरियं दाणकयसद्धा ॥ ७० ॥ कणगकण्णागोलक्खदूमभूमी
किमिच्छगपयाणो । सयणासणजाणाणि य असणाणि य जणो तहिं देइ ॥ ७१ ॥ ताओ अमाए ममं चेइयसक्कारणं करेइ जणो ।
त्रिविहगुणजोगजुत्तेसु देइ साहसु दाणाइं ॥ ७२ ॥ नवकोडीपरिसुद्धं उग्गमदोसेहिं दसहिं विमुक्कं । उप्पायणदोसेहिं च सोलसहिं
वि विवज्जियं च ॥ ७३ ॥ तं वत्थपाणभोयणसयणासणलेणभायणादीयं । देमो अहियं दाणं उवग्गहकरं सुविहियाणं ॥ ७४ ॥
जिणवरघरेसु य पुणो नाणामणिकणयरयणरुप्पाणं । कुणिमोपवादं परस्स लोयमहफलं घरिणि ! ॥ ७५ ॥ दिणस्स नत्थि नासो
दाणस्स सुभासुभस्स सवत्थ । होइ सुभे पुण पुणं होइ अपुणं च असुभंमि ॥ ७६ ॥ विविहगुणजोगजुत्तेसु विउलतवसंजमो य
ए(ते)सु । दिणं फासुयदाणं सद्धासकारविणएहिं ॥ ७७ (१) ॥ तं सेयं विउलफलं पसवइ तत्तो निरामयं च पुणो । सुकुलंमि समुप्पत्ति
माणुसभवं सोभणं कुणइ ॥ ७८ ॥ एएण कारणेणं देमो तन्नियमंदं सणधराणं । पत्तंमि हवइ पत्तदाणं संसारमोक्खकरं ॥ ७९ ॥
रायावगारितकरवित्तहवयणकारिपारदारीसु । होइ पुण अपिण्डफलं फासुयदाणं पि जं किं चि ॥ ८० ॥ अणुकंपाणा(ए) निमित्तं
बहुयाणं तत्थुवत्थियाणं । समणमाहणकित्ति(व)णवणीमगसयाणं दिण्णदाणाइं ॥ ८१ ॥ दुरणुचरनियमबहुलो विक्किट्ठखवणोप-

वासदाणरुई । अइरेगधम्मसीलो कोसुईदिवसे ऊण (जणो) आसि ॥८२॥ एव य पेच्छामि अहं नाणवन्थंतरे पुरवरीए । संखित्तरस्सि-
 जालो स्रो य समोत्थरइ अत्थं ॥ ८३ ॥ पुव्वदिसापियकामिणिपरिभोगकिलंतपंडुरच्छाओ । अवरदिसाविलयाए निवेडेइ वच्छ-
 त्थले स्रो ॥ ८४ ॥ नहयलहिंणसंतो निम्मलतवणिज्जेरु(१)भूयाहिं । उयरइ व्व भूमितलं स्रो निययाहिं रस्सीहिं ॥ ८५ ॥
 सुरंभि य अत्थमिए तिभिरकलं किजमाणसामाए । पडिवण्णो जियलोओ सव्वो वि य सामभावेणं ॥ ८६ ॥ अम्हं पि पडिहारंभि
 रंगपदेसो कओ अण्णमयो(ग्गो) । भवणकयकणस्रो केजरो रायमग्गस्स ॥ ८७ ॥ तस्से(स्स) य एकदेसंभि उद्धिओ वेइ-
 सुरंभि य अत्थमिए तिभिरकलं किजमाणसामाए । पडिवण्णो जियलोओ सव्वो वि य सामभावेणं मे । पियंम-
 रंगपदेसो कओ अण्णमयो(ग्गो) । भवणकयकणस्रो केजरो रायमग्गस्स ॥ ८८ ॥ तत्थ उवयारकारी विस्सासनिही सिणेहभायणं मे । पियंम-
 यापरिखित्तो । कंबलरयणवियाणो सो मज्झ पट्टओ घरिणि ! ॥ ८९ ॥ महुरपडिपुण्णपत्थुसाइसयारसियवयणभावणू । घरिणि ! सारसिया सा मणिया
 मगगणपणिही चित्तपदे चेडिया ठविया ॥ ९० ॥ आयारिगियभावेहि जाणसे तं परस्स द्विययगं । मह जीविय व्व पत्थेहि य पत्थं तेइसं होउ ॥ ९१ ॥
 य मए इमं वयणं ॥ ९० ॥ आयारिगियभावेहि जाणसे तं परस्स द्विययगं । मह जीविय व्व पत्थेहि य पत्थं तेइसं होउ ॥ ९१ ॥
 जइ होही आयाओ पियओ महं सो इह पुरवरीए । दट्ठण ते पडमिणं सरिही पोरणिं जाइं ॥ ९२ ॥ जं जीए सह पियाए जत्थ
 पुभूयं सुहं च दुक्खं च । तं तीए विप्पओगे दट्ठण(णु)कंठिओ होइ ॥ ९३ ॥ सुएइ अच्चिरागो जं पिया य मम स्सियं च
 लियस्स सनियत्ता मज्झत्था य वीयायस्स ॥ ९५ ॥ परवणदरिसणेण वि साणुक्कोसो जणो हवइ दीणो । अणुभूयपच्चकंत्तो विहट्ठिओ
 भोगसल्लेणा ॥ ९६ ॥ इणमो लेए वि सुह पोरणिं संभरेत्तु कीर जाइं । मुच्छंxx सुट्ठु वि जो दारुणो होइ ॥ ९७ ॥ सो पुण

समावच्छलमिउहियओ अप्पणो अणुभवित्ता । पडिसंभावियदुक्खो दट्ठण इमं गच्छिहि इमुच्छं ॥१८॥ आश्रयिणसोगहियओ किलि-
 णनयणो यदोहिइ सत्थो । तत्ताणुगमणतुनिओ पुच्छिही इमस्स कत्तारं ॥१९॥ परलोयविप्पणहुं इमं दट्ठण मंहं हिययनाहं । जाणाहि
 चक्कवायं तं माणुसजाइमायायं ॥२०॥ तं नाम वि गुणवणरूववेसाईहिं सुपरिणायं । काऊण मज्झ कल्लं माहसु जह ते अहं
 जीहं(यं) ॥२१॥ होही मे तेण समं वयंसि ! तो हियसोगनिट्ठवणो । सुरयरइसंपओगो आसंगी कामभोगाणं ॥२२॥ जइ न वि
 हत्थिहिसि सही ! तं नाहं मज्झ मंदपुणाए । जिणसत्थवाहपइयं तो मोक्खपहं गहिच्छा(स्सा)मि ॥२३॥ सुट्ठु विहोहं कालं
 निरत्थयं तम्म जीवियं होइ । जं च पियविप्पओगे जं च विणा धम्मचरणेणं ॥२४॥ पिययमसमागमउस्सुयाए अप्पाहिया मए
 एव । धरिणि ! सा सागसिया पैडयं घेत्तूण गच्छती ॥२५॥ घुरंमि य अत्थमिए तिमिरकलं किज्जमाणसामाए । तत्थ य तं वेलमहं
 पोसहंसलं गया धरिणि ! ॥२६॥ अम्मापिऊहिं समं अरहंते सुविहिए य नमिऊणं । 'देसियचाउम्मासियपडिक्कमणयं पडिकम्मिमात्ता
 ॥ ७ ॥ भूमिसयणा(ण)निमण्णा य मज्झ सयणस्स पामओ धरिणि ! । जिणवयवाओ विंचं दिव्वोसहिदेवकूखविचंचयं (१)
 ॥८॥ गयणतलविचरमइयं तुंगसिहरं गिरिरम्मं ॥ ९(१) ॥ सुमिणंमि किर गया हं तस्स य पवरसिहरं समारूढा । वत्थघ पडि-
 बुद्धा हं दाही किं मे फलं सुमिणो ॥ १० ॥ तो भणइ तत्थ ताओ जह दिहुं सुमिणसत्थंमि । धण्णो संगलां पुट्ठिदो य एसो य
 ते सुमिणो ॥११(१)॥ लाभालाभं दुक्खं सुहं च सरणं च जीवियं जं वा । उफुमइ अंतरप्पा सुमिणे नरनारिमत्थस्स ॥ १२ ॥
 आसिसं मच्छा अहुच्छेओ य सरुद्धिरो य वणो । रुंदाणि कंदियाणि य आलिचो जोयविद्धा ॥१३(१)॥ गयवसहभवणपव्वयस्सीर-

१ संदिष्टा । २ दैवसिक्केति ।

दुर्माणं च आलङ्घयाहं । सागरनदिसंतराणं च जणे दुक्खप्पमोक्खए ॥ १४(१) ॥ पुंणामयस्स लाभे लाभो पुंणामयस्स दव्वस्स ।
तस्सेवं विणासंमि विणासो पुंणामधेयस्स ॥ १५ ॥ धीनामयस्स लाभे लाभो धीनामयस्स दव्वस्स । तस्सेवं विणासंमि विणासो
तस्सेवं विणासंमि विणासो पुंणामधेयस्स ॥ १६ ॥ जं जेण पावियन्वं पुब्बकयं सुंदरं च पावं वा । ते सुमिणदरिसणेण उ अप्पा स्रएइ सव्वस्स ॥ १७ ॥
धीनामधेयस्स ॥ १८ ॥ जं जेण अडुरत्तिओ तिणिण । भोसग्गिओ दिव्हं आमणफलो पभायंमि ॥ १९ ॥ पव्वयसिहरारुहणो उत्तमगुणरूव-
पोओसिओ उ सुमिणो छम्मासा अडुरत्तिओ तिणिण । ते सफला नायव्वा सेसा सफला वा अफला वा ॥ २० ॥ मच्चाहभंतरो होही ते पुत्ति ! पहरिसो विउलो । रोत्तव्वयं
निव्वुयस्स सुत्तस्स जे भवे सुमिणा । ते सफला नायव्वा सेसा सफला वा अफला वा ॥ २१ ॥ मच्चाहभंतरो होही ते पुत्ति ! पहरिसो विउलो । रोत्तव्वयं
संपउत्तस्स । कण्णाए पइलाभो सेसस्स जणस्स धणलाभो ॥ २२ ॥ चित्तेमि अणपुरिसं जइ लद्धिहं जीविउं न इच्छामि । हिययगयं च रहस्सं मा होज्ज य
च होही विणायं तच्चिओगम्मि ॥ २३ ॥ इह मे चिता जाया नवरि य गोवामि गुरूमगांसंमि । हिययगयं च रहस्सं मा होज्ज य
को लाभो मज्झ इह भोए ॥ २४ ॥ ता ताव अहं पाणा धरेमि जा सा न एइ सारसिया । तीसे सोऊण तथा ताहे अण्णक्खमं का(हं) (१) ॥ २५ ॥ निदिद्य
पासियमिहंति ॥ २६ ॥ ता ताव अहं पाणा धरेमि जा सा न एइ सारसिया । तीसे सोऊण तथा ताहे अण्णक्खमं का(हं) (१) ॥ २६ ॥ निदिद्य
ताएण य अंबाए अभिनंदिया पूइया अहं तत्थ । भूमिसयणाहिंतो उट्टिया नमिय सिद्धानं ॥ २७(१) ॥ मणिकंचण-
राईए संभवं अतीयारा×× ॥ २८ ॥ विच्छल्लिययायकरलस्युहे य गुरू वंदणंमि कए सागरसं समच्चित्तं ॥ २९(१) ॥ सठिया
रणमंडियमुदारं । हम्मियतलमारूढा परियणरहिया तहिं घरिणि ! ॥ २९(१) ॥ वेजयाणि विचिंतंती एवमहं तत्थ सठिया
घरिणि ! । हिदएण उन्वहंती ते चकायं अण्णमणा ॥ २९ ॥ तो पव्वकालपभावा निच्चं आयंत्र (१) विपुलो केसुयकुसुमवण्णो

सहस्तरस्सी जगपदीवो ॥३०॥ उहओ य 'विलिपत्तो लहहव कुंकुमेण जियलोए । पउमागरपडिबोहणकयवावारुद्धुरो खुरो ॥३१॥
 भाविसिणेहमइयाए तत्थ दिट्ठीए मं पियं तिन्वसे फलपरिउसहासन्नमुहपउता महुरो ॥३२(१)॥ वयारमहुरवयणरक्खाणी रइय-
 करतलामेला । ओवसरिया सारसिया मज्झ सकासंइम मे वा ॥३३(१)॥ सो मेहरहियवितिमिरभरयनिसायरसमत्तमुहसोहा । दिजे
 चिरप्पणट्ठो मांणरमाण तेसपरमाणा ॥३४(१)॥ आससुसीहोरुं जियभयसत्तट्ठ चाल हरिणच्छी । तेण समयं पमुइया कामं कामस्स
 पूरेहि ॥३५॥ एव भणंति व मए सहसाणि य वयणमुदियहिययाए । तुट्ठाण(ए) समवगूढा अब्भुट्ठिया रोमकूवाए ॥३६॥ भणिया
 य मए पियसहि ! कहं विण्णओ तए महं । जम्मंतरचक्काओ परियट्ठियदेहसंठाणो ॥३७॥ तो भणइ सुणसु सररुहविउट्ठ ममिणि
 द्दगम्भमरिवण्ण व्व जहाणुपुब्बाए सुयणु ! जह दंसणं तस्स ॥ ३८ ॥ तुमए वि अहं सामिणि ! कल्लं अवरण्हकालसमयंमि ।
 अप्पाहिया ससवहं पडयं वेत्तण गच्छंती ॥ ३९ ॥ उडुमि दूमम थंयेरि माणूयपउस्सरीयसितं । चित्तए इयन्ते घरसालाए
 तेणंतरेण अग्निदन्दणो ॥ ४० ॥ गयणचंदाणा वेत्तूण गंतु सामिणि ! आलोयं जीवलोयस्स महियनीसंदो वम्महकंदो ॥ ४१ ॥
 उमदजुण्हाउ उण्णमइपुण्णचंदो सामिणी ! । रत्तिमुहानन्दो आयामतलाए निम्मलंमि ॥ ४२(१) ॥ पप्फुल्लचन्द पउ[म]मस्सय
 उच्चलणपफंदियस्स जोण्हारउ पकइ ॥ ४३(१)॥ तत्थ वरजाणवाहणममस्मिया सत्थगहिया नव(व)त्था इड्डिविलासं(स)पगम्भा
 रायाणं ते अणुकरेति ॥ ४४ ॥ परपुरिसदिट्ठविमयपरिवज्जिया जाणसंदणगयाओ । पत्थंति रत्तिचारं ईसालुयमंदमहिलाओ ॥ ४५ ॥
 वेइ य पायचारेण तत्थ चारं करंति वरतरुणा । हत्थेसु समालग्गा हिययालग्गाण तरुणाण ॥ ४६ ॥ केइ य इट्ठगोट्टियममागमा-

-१ अ० चिल्लि । २ अ० पेव भणिति । ३ अ० उहामि । ४ अ० मितं । ५ अ० भसल वल्लण० ।

तुरमाणसा वद्धा । सावि(मि)णि अविणयपिण्डा छलियं छइछा जुयाण ॥ ४७(१) ॥ पडंति पाउसमेहा नदीए चउयहिंभंति तीण
 विउलजलवेगा दीसंति । पुरिपत्ता जणवेगा रायमगंगंमि ॥ ४८ ॥ पेच्छंति सुहदीहा मडहा पुण उफिडंति दट्ठुंति जे । जणनिवहा
 पेछिया आरसंति थूला विसे(से)णं ॥ ४९ ॥ रत्तिक्खयं कहंता चेव मज्झगयज्झामवासणसिहागा । उच्चत्तवत्तिनेहा जोयगसच्छहा
 दीवा ॥ ५० ॥ जह जह परिगलइ निसा तह तह निदाकलं कियच्छीओ । पेच्छइ जणो वमरिओ पविस्सलपुसिओ पडो जाओ
 ॥ ५१ ॥ तत्थ जणं पेच्छंती अमवि दीनं पडिजमणविलक्खं । अच्छामि तुज्झ सामिणि ! ५ सव्वहुमाणो य ॥ ५२(१) ॥ एयंमि
 देसकालं अणुकूलवयंसंवदमज्झगओ । कोइ तरुणो सुरूवो आगच्छइ पट्टगं दट्ठुं ॥ ५३ ॥ इंदकुंभीपीणपइट्ठियसंविप्पसत्थो कुम्भो-
 वमाणभिउचलणो । अरविंदचंदकइमपसत्थजंघाविरोरुओ ॥ ५४ ॥ कणयसिलायलसमतलविग्रालमंमलविम(मि)नपिहुवच्छो ।
 वमणभिउचलणो । अरविंदचंदकइमपसत्थजंघाविरोरुओ ॥ ५५ ॥ सो वीयचंदभूओ अड(मित्त)यणवयणकुमुए वि चोहितो । चंदाइरेगपियदंस-
 युयगवइमोगदीहरपीवरथिरबाहुसंघाओ ॥ ५६ ॥ सो नियरुवजोव्वणलायन्नपीणीवरसिरिओ । सुरयारंभनिमित्तं पत्थिजइ तंत्य तरुणीहिं ॥ ५७ ॥
 जेण सुहपुण्णचंदेण ॥ ५८ ॥ सो पवट्ठो न होज सो जीसे । सारइयरयणि ५ चित्तिचित्ति वित्तिमिरसमत्तचंदाणो ॥ ५९ ॥ सो पट्टगं उवगओ
 सा तत्थ नत्थि जुवई मणं(मि) पविट्ठो न होज सो जीसे । सारइयरयणि ५ चित्तिचित्ति वित्तिमिरसमत्तचंदाणो ॥ ५९ ॥ सो पट्टगं उवगओ
 देवेषु आसि णो किर तेयस्सी ताण होज । एक्कयरो इह गो त्ति इमो वणिजात बहुजाण(जणा)णं ॥ ५९ ॥ सो पट्टगं उवगओ
 पेच्छइ कमपिच्छियव्वकसरीरो । तं चित्तकम्मकरणं पसंसमणो इमं भणइ ॥ ६० ॥ किह सुट्ठु निणपत्थिय आसंमाचत्तवित्तरथुभिय ।
 जलाउ धोयधवलपुलिणा समुहकंता इहं लिहिया ॥ ६१ ॥ सुट्ठु कया पउमसरा वल्लमकरंदपउमवए(ण)किण्हा दारुणरुक्खा य
 १ अ० छइछु ० । २ अ० हिमति । ३ दीवपडियगणमिसेणं । ४ आणाए चित्तिववहुमाणान् । ५ अ० चित्तिमि ।

इमा नाणावत्थंतरा अडवी ॥६२॥ सुट्टु वि सरयांध्या हेमंतवसंतगिम्हपञ्ता । नियगुणपुष्फऊया वेणेसु य निरूवियारियव्वो ॥६३॥
 चकायलुवलयमिणं नाणावत्थंतरकयं सुट्टु । ठाणकविसुद्धिवियं अवरोप्पनेहसंबद्धं ॥६४॥ सलिलगयं पुलिणगयं गयणयलगयं
 च पउमिणिगयं च । कोमनिरंतरजोइयसमणुरागं अभिरगतं ॥६५॥ पवररहस्सग्गीवो निव्वक्कूलो सकलसंरुयसरीरो । सुट्टु कओ
 चक्काओ किंसुगनिगरोवमसरीरो ॥ ६६ ॥ सुकुमालतणुग्गीवो अगलियकोरंटनियरसरिवण्णो । रमणमणुयत्तमाणी सुट्टु कया
 चक्कावई वि ॥६७॥ रूवेण रूवि(स्रह)यगुणो सुट्टु य संमग्गपायवपयारी । हत्थी वि इमो लिहिओ जेट्टपमाणेण माणेण ॥६८॥
 उयरमाणो य नदिं मज्जंतो य सलिले जहिच्छाए । मज्जियमेत्तो मत्तो किलिणगत्तो य उत्तिण्णो ॥ ६९ ॥ वइमाहठाणड्डिओ
 आयण्णायड्डिक्कबाणकरो । हत्थि पत्थेमाणो सुट्टु वयत्थो कओ वाहो ॥ ७० ॥ इणमो य सरसकेसरसालिकुणिमपिंजरुजल-
 सरीरो । विद्धो सुद्धयसउणो कडिदेसे वाहकंडेण ॥७१॥ इणमो य चक्कावई करणं पइमरणविक्रवा लिहिया । सालिकुणियगरुह-
 पटंता उक्कत्थयमुक्कमव्वंमी ॥७२॥ वाहेण नदीकच्छे को भिजंतो इमो य चक्काओ । कयपाणपरिच्चाओ पसेविणामो कओ य सो
 ॥७३॥ इणमो य कलुणं चक्कावई अइगया इहं अग्गि । पइमग्गं विसोयग्गिपलीविया लिहिया ॥७४॥ चित्तं जरोमणहारिकोसुई-
 पेच्छणयं सारसव्वस्स । चित्ता ^२सोउग्गम पुण न यावि जाणेज्ज ॥ ७५(?)॥ जं पत्थ सो कोउहलनडिउपुरिसाण दाविजणदान-
 चरियं मिणंतं पेच्छिऊण वित्थाण गओ मोहं ॥७६(?)॥ तो पवररज्जुमुक्कोव्व इंदकेऊ सस चि सो पडिओ । सयराहं धरणिगियले पत्थ-
 रपइरिकसुण्णंमि ॥७७(?)॥ पडिओ चिरेण नाओ तेहिं वयंसेहिं जइ वि आसण्णो । सो चित्तं क्रम्मपेच्छणपसंगवक्खित्तचित्तेहिं

॥७८॥ तेहि य पणहुचेट्टो उक्खित्तो लेप्पकम्मजक्खो व्व ! नेऊण एगपासे पवायदेसे य तो मुक्को ॥७९॥ दट्ठूण चित्तपट्ठं इमो
हु पडिओ त्ति जाणियन्हेहिं । अहमवि तत्थेव गया तस्स पडियकारणं णाउं ॥८०॥ हिययं च मे पसण्णं सहसा परिओसधरियं
तत्थ लाभुमासुभा (१) संपत्तीए ॥८१(१)॥ जह निमित्तं अवि नाम चक्कवाओ सो होज्ज इमो त्ति । एवं चित्तेमि अमू खु अणु-
ग्गहिया तो गहवइवालिया होज्जा ॥८२॥ सोगसमुदविगाढा अह केण वि पुव्वसुकयकम्मेण । गुणरयणपट्ठणमिणं पावेज्ज वरं गय-
करोरुं ॥८३॥ एव य चित्तेमि अहं सो य समस्सासिओ वयंसेहिं । वाहपरिरुद्धकंठो कलुणपरुणो इमं भणइ ॥ ८४ ॥ हा मज्झ
य मयणसरदीविए रुहरकुंकुमसवण्णे ! । सुरयंपिए सहयरि ! तं कत्थत्थसि ॥८५(१)॥ निद्धकसिणच्छि ! गंगातरंगरंगिणी चक्काई
मज्झ पेमामंजूसे विहगंगाणुद्धरि नगुण पडाईए कहं सुयणु ! मज्झं निच्चवहुमए हा मज्झ कए इह मया सि ॥८६(१)॥ सो एवं
विलवमाणो सुहुहं तुमे विहुणो बराहा मि अणुयत्तण(णं) पत्तट्ठे पेमगुणपडाइए कहं सुयणु ! मज्झं निच्चं बहुमए ॥८७(१)॥ हा
मज्झ कए इह मया सि सो एव विलवमाणो अंसुकिलिणवयणो । विगयलजा दुक्खाहिं चत्तनिययमैवमसच्चं ॥ ८८ ॥ गोहो
कट्ठ किं सुल्लो सि जंपमाणेहिं तेहिं मिचेहिं । मा एरिमाणि जए(भण) त्ति भणिय नित्तज्जिओ भणइ ॥८९॥ तो भित्ता ! न वि
सुल्लो किं खु पभवसि त्ति जेहिं सो भणिओ । ते भणइ एह सुणह हय(हिये) धरह रहस्सं इमं मज्झं ॥९०॥ जं चक्कवयसिगार-
पगरणं एत्थ पट्ठए लिहियं । तं चक्कवायजाइमाण सव्वं मए पत्तं ॥ ९१ ॥ कह ते एयं पत्तं ति पुब्बिओ तेहिं पियवयंसेहिं ।
जाईसरो त्ति विस्सियमुहेहि समुहनविट्ठहिट्ठेहिं ॥९२(१)॥ जं ते मह कहियं तं सो अणुभूयमप्पणो तेसिं । साहीयं रोयमाणो ते

चेव गुणे दिकर्त्तृतो ॥९३॥ तइया य चाहकण्डप्पहारपडिसिद्धजीविओ संतो । तीसे नवरि नयाणं जय चा चक्रवाट्ठण ॥९४॥ वट्टट्ठण
 चित्तपट्ठं ममं अणुगयं तहिं सिणेहेण । सोगो हिययवणदवो सुट्ठतरं मे समुज्जलिओ ॥९५॥ तो रागवणसमुट्ठिएण पियविप्प-
 ओगकलुणेण । दुक्खेण भरियमणो किह व नयाणा तहिं पडिओ ॥९६॥ एयं जहाणुभूयं सव्वं कहियं मए समासेणं । चित्तालो-
 यणसंभारिएण भारियं दुक्खं आरूढोमि ॥९७॥ पट्ठणा[न] मए अण्णमहिलामाणं पि पत्थियव्वा(व्वे) तीसे अणुपालणकारण-
 कएण ॥९८(१)॥ जइ मे कहिं चि वि होजा तीए सह समागमो वरतणूए । तो नवरि कामभोगे माणुस्से हं अभिलसेजा ॥९९॥
 पुव्वह अवेहा वच्चहा केण इमो चित्तपट्ठओ लिहिओ । नूण पत्थपत्तिचा होही तीसे न संदेहो ॥१००॥ मयमप्पणो चा लिहिय
 लत्थस्स व देसिय इमं तीए । जाणामि अभिण्णाणेहिं न लिहेज्ज तं अमोजपुव्वं ॥१०१॥ अणुभूयं तीए समं मे तया सउणभावे तं ।
 न हु वए(जाणे)ज्ज अण्णो लिहिउं तीए विणावस्सं ॥१०२॥ एयं सोऊण अहं सुन्दरि । उमक्कियामि चित्तपट्ठं । होही हु पुच्छियव्वं
 इतो सि कहेहामि ॥१०३॥ देवी उत्थयमार्णासेउवाय तत्थ चावडा अच्छाहिं । पलोयंति ततो परिपुच्छंगं इतं ॥ ४,१) ॥ ता
 आगओ ससंभंतलयणो पुच्छिया अहं तेणा । लिहिऊण चित्तपट्ठं नगरी विम्हाविया केण ॥ ५ ॥ तं वेमि सेट्ठिकण्णा तरंग-
 वइय चि नामओ भदा । तीए अभिप्पायकयं न य किर अलियं इमं लिहियं ॥१०६॥ सो एव गहियपरमत्थवित्थरो तस्स चित्त-
 कम्मस्स । तत्थेव पडिनियत्तो जत्थत्थि सो तुहं नाहो ॥१०७॥ अणुमग्गतो गयाहं तस्स य तो तत्थ एगया संति । अज्झामि अण-
 ण्णमणा वयणे तेसिं निसामेंती ॥ ८ ॥ तो भणइ तत्थ गंतु तरुणो हासुस्सुओ उवहसंतो । मा भाहि पउमदेवय ! चालाय तुट्ठा
 हि ते गोरी ॥१०८॥ सेट्ठिस्स उस्स भसेणस्स बालिया नामओ तरंगवत्ती । अप्पाभिप्पायगया तीए किर कयं इमं चित्तं ॥१०९॥

न य किर अलियं लिहियं एयं किर वत्तपुव्वयं सव्वं । पुच्छंतस्स च महं दासी दाहीय पडिवयणं ॥ ११ ॥ एयं निस्सम्म
वयणं पियस्स पफुल्लपउमसंकासं । धट्ठुत्तं व पहंत्तं सरूवर्पसुयं जायं ॥ १२ (१) ॥ भणियं च णेण तत्थ य अत्थि हु मे पाविय-
यव्वे आसा । सा एसा चक्कवाई आयाया सेट्ठिणो धूया ॥ १३ ॥ कह मण्णे कायव्वं अत्थपडित्थं भगव्विरसेट्ठी । जं पडिसेहइ
वरए सव्वे इत्ते कुमारीए ॥ १४ ॥ इणमो य कलुणतरगं जीसे आलोयणं न संपडइ । नट्ठा लाडल्ला वा अउव्वदट्ठव्वा दट्ठव्वा
॥ १५ ॥ एक्केण तत्थ भणियं दिट्ठा नाया तहि पउत्ती से । संतस्स त्थि उवाओ उववत्ती होहि क्खामणे ॥ १६ ॥ नत्थि य कोई दोसो
सेट्ठिकणाकएण उवगंतुं । जाएमो किर कणा होही साहारणी लोए ॥ १७ ॥ जइ वि न दाही सेट्ठी तो अम्ह बला वि तत्थ गंतूणं ।
तुज्झ पियकारणत्ता चोरा होऊण हरिहामो ॥ १८ ॥ तो भणइ एव भणिए बहुपुरिसपरंपरागयपरूढं । कुलसीलपव्वयगुणं न हु
तीए कए विराहेह ॥ १९ ॥ जइ गहवती न दाही अम्हां कइयं व गेहसारेणं । मोणेण परिव्वायं कहे न य परिसका हं ॥ २० ॥
परिवारेऊण जणं नियप्परं मंदिरं पयट्ठवित्तिं । कुलपव्वथजाणकारणेण अहयं पि गच्छामि ॥ २१ ॥ तत्थ य भंगमुदारं
भूमिगयविमाणपुंडरीयसमं । पासायवडेंसयवरं सवयंसो सो अहसी य ॥ २२ ॥ तस्स पिउमाइयगंति नामं च कमेण सुदुठु
नाऊण । निष्फणसासणाहं तत्तो तुरियं पडिनियत्ता ॥ २३ ॥ जायं चरित्तपरन्तदोसनट्ठगहतारनरक्खत्ता । अवंगयसोसअवचिय-
कुसुमं पिव तलायं ॥ २४ ॥ उइय(ओ) बंधुवजीवयजासुमणो कुसुमकंसुयमवण्णो । सरो वण्णो सरो वयणतुरंगो परियं को जीव-
लोयस्स ॥ २५ ॥ अहयं च इहं पत्ता पियवयणनिवेदणस्सुया तुज्झं । सुरेण कणइयाओ य सुयणु ! चत्तारि विदिसासु ॥ २६ ॥

एयं जंहाणभूयं कहियं ते तस्स दंसणं सुयणु ! । पत्तियमवासि हु अहं तुज्ज गयधसाणं ॥२७॥ इय तीण् सिद्धमेत्ते घरिणि !
 तं चेडियं अहं वेमि । तस्स पिउमाइयगं ति नामं न कहंहि तं मज्झं ॥२८॥ तो भणइ एय भणिआ सारसिया सुयणु ! साभिणी
 एय सो जस्स बालओ बालवड्डुपियदंसणो दालो ॥ २९ ॥ वैव्हारेण समंता निस्सारी सागरो कओ जेण । पुहई य रयणरहिया
 पत्थरसेसो य हिमवंतो ॥ ३० ॥ जस्स सभाहि पवाहि य आरामतलापवाचिक्खेहिं । इह देसे अणत्थ य मज्जनत्रया मंडिया
 वसुहा ॥३१॥ कुलसीलपव्वयगुणेहिं नामं च समुत्सयं फुडं जस्य वा । धणदेओ नि हिंडइ सागरवरमेहलं च वसुहं ॥ ३२ ॥
 अपवाहस्स रिपूणतस्स कुलजसावहस्स वीरस्स । नाणागुणसंताहस्स मत्थवाहस्स सो पुत्तो ॥ ३३ ॥ रुवेण कामदेओ नायगेण
 अच्छेणा हिंडो । वनिचल लिउ सुयणु पउमदेओ हि से नामंग ॥ ३४(?) ॥ चेडिण् वयणकमलं पलोचियं पेम्मस्स पित्रामए ।
 वयणामयं मए तं पीयं कणंजलिपुडेहि अन्वीकणेय ॥३५(?)॥ अहं सारसियाण् भणांमि धणत्थ (तुमं) जं भे रम गो दिड्डो । जं
 वसुया तस्स भेवाय अवया मियाय उद्धरेऊण ॥३६(?)॥ चीथय पुणो मए चेडी भणिआ हामपुरु हाईयाण् वयणं । इमं घरिणे !
 पडिभगो सोगवेगो साहिणो मे पिउत्ति ॥३७(?)॥ आमत्था घरिणि ! निययंमि घरो हरिसेण अहं न माईया ॥३८(?)॥ ण्हाया
 कयवल्लिकम्मा अरिहंते सुविहिणा नमिऊण । उववासणरणं सुद्धमणेण खमणस्स कासी य ॥ ३९ ॥ तो उक्खेवदातीपल पत्थयंमि
 पवणेण तूलिमज्झंमि । तं घरिणि ! खमणपाणवपरिस्समं 'वोक्कममाग ॥४०॥ तस्स समागमकारणमणोरहे च वहुदीहे विचिंतती ।
 हिययराएण रमंती अच्छामि पिएण वविलत्ता ॥४१॥ "तावेमि या मे पासाओ अवसरितु सारसिया अहं पि । मुहुत्तं अच्छिऊण

१ अ० वव्हारेहिं । २ अ० भणिआ य । ३ य म्मो । ४ अ० ताहे य वड्डिया ।

पुण आगया पासं ॥४२॥ उण्हं निस्ससंती बाहाविल्लोयणा संपरितत्ता । वाहं निरुंभमाणी इमाणि वयणाणि भाणीय ॥४३॥ सो
 किर पुहइवं(ल)हो सत्थाहो मित्तबंधवसमग्गो । तुह कएण उवगओ सेट्ठिमुवट्ठाणमज्झगयं ॥४४॥ भाणीय सत्थवाहो धणदेवो
 पउमदेवयस्स अम्हं । दिज्जउ तरंगवइया नण्ह य किं दिज्जउ मुल्लं ॥४५॥ तो किर दुट्ठो इमाणि उवयारसुण्णविरसाणि
 तस्स । पणयवेहारे करणीणि वयणाणि भाणिआ ॥४६॥ कम्मं जस्स पवासो जस्स निययधरे नत्थि कहस्स । सव्वदेसातिहिस्स
 दाहामि अहं धूयं तस्स ॥४७॥ तद्धेक्खेणि विणयउक्कंठयनद्धमणाग्गं अणुवद्ध स एव पगलित्त ॥४८॥ तत्थ त्थि मुह-
 कमला लेहपवत्ती य गयणा भवुप्पिपओगंमि । सुद्धजलोहलियंगी उमइलगीच्छणेसुं पि ॥४९॥ पावेज्ज बालिया मे सत्थाह-
 कुलसुसंपयाए वि । थोऊण य वेहव्वं जावजीवं फुडं दुक्खं ॥५०॥ अवगयण्हाणप्साहणसुगंधवरवामदरिहस्स । वि य देज्जं पव
 किर पडिसुद्धो पडिसामिहास (१) ॥५१॥ xx पणयग्गसम्माणो पयडंविउ सत्थाहो निग्गओ विमणो ॥५२॥ एवं सोऊण अहं
 हिमहयनल्लिण्व नट्टसोहग्गा । सोगपलीवियहियया खणेण जाया विगयहासा ॥५३॥ हासोवसंतसोगा अब्भहित हयदूरियच्छीया ।
 चेडिं बेमि रुयंति इमाणि वयणाणि तो धरणि ! ॥५४॥ जइ कामसरद्विओ चएज्जा सो जीवियं पिययमो । तो हं पि न जीविज्जं
 जीविए तं मो ॥५५॥ जइ ता तिरिक्खजोणिगयाए सो अणुमओ संतो । एण्हं किह जीविस्सं तेण विणा बहुगुणेणं ॥५६॥
 जाहि तुमं सारसिए ! मूलंमि तस्स मइ नाहस्स । अक्खरलेहा य तुं मह वयणेणं इमं भणसु ॥५७॥ लिहिओ उ मुज्जपत्ते लेहो
 सहसित्थिज्जि रंगुलिकारणमय रट्टयाणुपुण्वो चडुवयण चए सणुणो पउरो ॥५८॥ ण्हाणमणमहिआ पिण्डिमुद्दियतिलकलंछणं लेहं

अप्पवखरं महत्थं हत्थे दासीया ॥ ५९ ॥ वेहि य ता सारसिए ! इमाइं वम्महनिबंधणकराइ । मम वयणाइं रमणं हिययालत्ताणि
 वयणाइं ॥ ६० ॥ जा गंगासलिलस्स रमणी अण्णजाइं तुहाऽऽसिञ्जा । भज्जा सा एम चक्कवाइं आयायाऽसेट्ठिणो भूया ॥ ६१ ॥ तुज्झ
 परिमगगत्था य चित्तपट्टे पदंसिओ तीए । जं नाह ! तं सि दिट्ठो सफला ह्नु से जाया ॥ ६२ ॥ परलोगविप्पवासिय मज्झं
 हिययघरवासिय जसस्सी । तुज्झ सैणमानी अनुमगं सा इह पत्ता ॥ ६३ ॥ जइ चक्कवायजातीगओ तउ धरइ मसंच्चथे(१)तो
 जीवजीवियत्थे किर वीर मे देहि तं च सब्भावुप्पणं ॥ ६४(१) ॥ (अणुगमं) आगारं सुहसयाणं रमणं सभारेज्जा जो णे सउणत्ताण
 आसि ॥ ६५(१) ॥ एयाणि य अण्णाणि य विहुरियहिययाए सा मए भणिया । गहसोक्खणयं मूलं पिययममूलंमि गच्छंती ॥ ६६ ॥
 तेण सह संपउग्गिं करेहि सुरयरइममुदयकारंमे । सामेण व भेएण व वयंसि ! उवपयाणेण वा ॥ ६७ ॥ अप्पाहिया व णप्पाहिया
 व भणिया व अभणिया व । सब्वं पियं भणेज्जा जं होइ गुणावहं मज्झं ॥ ६८ ॥ एवं भणिया मए सा चेडी संपत्थिया धिरजसस्म ।
 मज्झ पियस्स सगासं हियएण समं महं वरिणि ! ॥ ६९ ॥ ताए य निग्गयाए मज्झ चिंता इमा समुप्पणा ? *xx* ॥ तुम्हेहि
 अहं सामिणि ! विसज्जिया निग्गया नरिंदपहं । सुंदरघरसोभंतसीभंतवच्छन्नयरीए ॥ ७० ॥ समइच्छिऊण चच्चरवउक्कसिंघाडएवहु
 अहयं । वेसमणस्स वरोहं सिरीए उवसोहियं पत्ता ॥ ७१ ॥ तो हं संकियहियया योगत्तणं दायकोट्टए तत्थ दारंमी उवविट्ठव्व
 एवं गहेऊणं ॥ ७२ ॥ बट्ठईसु संपउत्तीसु तत्थ लद्धासु य सदासचेडीसु । नायामि अहमपुव्वा ठविया भणिया य कत्तो सि ॥ ७३ ॥
 सब्भावपडिच्छणं जं साहीणं सया महिलियाणं । तं मे अलियं वयणं तन्धुप्पणं च मे भणियं ॥ ७४ ॥ जाणाहि अज्जपुत्त ति

१ अ० अण्णं । २ क० सण्णमानी । ३ संदिष्टा । ४ सप्ततितमगाथोत्तरार्थात् षट्सप्ततितमपर्यन्तगाथाः प्रतौ ब्रुटिताः ।

अञ्जपुत्तस्स हं च देसेणं । इहाएसिया अपुब्बा सुदूठु य शुणियामि तुम्हेहिं ॥ ८२ ॥ तो सिद्धारत्तादो रट्ठानिगमे पवेसो य ।
अञ्जपुत्तस्स वि मंहं नत्थि अविदिओ अहं कोइ ॥ ८३ ॥ वेमि य पसंसयंती तमहं धणं खु सत्थवाहकुलं । जस्सेरिसया तुम्हे
मगसयमत्तो वि मंहं नत्थि अविदिओ अहं कोइ ॥ ८३ ॥ वेमि य पसंसयंती तमहं धणं खु सत्थवाहकुलं । जस्सेरिसया तुम्हे
करेह दारंमि वाचरं ॥ ८४ ॥ मज्झ वि अणुगहं एत्तियं तु पसिऊण देह रे अञ्जो । दाएहिं अञ्जउत्तं जो पुत्तो सत्थवाहस्सा ॥ ८५ ॥
तो भणइ अञ्जउत्तं दाएज्जं ते अहं संयं चेत्त । जइ परदारनिओगे पडिहारमहं न भेज्जामि ॥ ८६ ॥ तो तेण दासवेडी संदिट्ठा वज्जिमं
लहुं । नेहि य उवरिमत्तलं पामूलं अञ्जउत्तस्स ॥ ८७ ॥ तो तीए अहं नीया खणेण मणिकणगखचियमूमितलं । उवरिमत्तलं राय-
पहो लायणवाले ॥ ८८ ॥ ते मज्झ रयण वुञ्चालयस्स उवरिं मुहासणनिसणं । दावेऊण पुरओ सा वेडी निगया तुरियं
॥ ८९ ॥ अहमवि य तं उवगया वक्खित्ता तत्थ सुयणु ! वीसत्था । तं चक्कवायं एगण पेवुद्धारं करेमाणं ॥ ९० ॥ मुखवड्डयणसहिंयं
उच्छंगण चित्तफलएण चेत्त धणु पिव कामं निकामं सुंदरलायणं ॥ ९१ ॥ नयणोदएण निचडं तएण विम्वं सुचित्तफलयम्मि ।
दुस्सिक्खित्व न्व लिहि(लेहं) लिहिउं फुसियं करेमाण(णो) ॥ ९२ ॥ अच्छइ तुज्झ समागममणो रहापूरिएण हियएण ! अट्ठपाणं
सोयंतो सरीरसयडं विगयाहासो ॥ ९३ ॥ तो विणयनमियगत्ता मत्थयमेलाविएहिं हत्थेहिं । वेमि पुरओ उवगया चिरं जियउ
[मन] अञ्जउत्तो त्ति ॥ ९४ ॥ तो तुवरत्तसाडयनियंसणो कुडिलदण्डकट्ठो मं । [चं] भग(इ) चम्मो णट्ठो खयक्खरत्तुच्छकुच्छो
॥ ९५ ॥ उब्भट्ठवयणोन्नद्धो अतिमुक्खो मक्खूडो विव अणाडो । मुखविगारपरम्मो विगारहागोफरी सो उ ॥ ९६ ॥ सम-

तिच्छिण् ह्यदाह । २

बहुयस्स मज्झ । अभिवादं न करेसि अह पढमं एयस्स सुहस्स तं चिय ॥ ९८(?) ॥ दक्खिण्हत्था वलयं विदिक्खिण्णविकरणा
 अहियं । अहिवाएमि अज्जो चि वेमि निविट्ठा तयं बहुयं ॥ ९९ ॥ तो सहसा उप्फडिओ अहिं कहिति बहुओ करेमाणो । अहं तुच्छं
 लग्गा हीयत्थं भणं करेमाणो ॥ १०० ॥ वेसत्तणेण दट्ठुं अहयं हियकारणं न इच्छामि । भग तो(भो)दि किं अही मं ति भणइ
 सो मं पुणो बहुओ ॥ १ ॥ तो तं वेमि पुणो हं अही इहं नत्थि होहि वीसत्थो । तो भणइ किं खु अलियं अहि वा तो तत्तिमं
 भणसि ॥ २ ॥ अहयं कासवपुत्तो हारियगोत्तो दुजाहवरं सो । भागुलदहिक्खरपसंगो छन्दोगो माहणो मि ॥ ३(?) ॥ अह किं ते
 न सुयपुब्बो तो परिभूय भोदि तोससि सा एव कुणइ वो(को)लाहलबोलं तो मम तत्थ ॥ ४(?) ॥ तो सत्थवाहपुत्तेण तत्थ
 भणिओ अहो सिचतलोत्तिपा । अणियं इमं ता विरस्स इह आगतं चाहा अवसर ॥ ५(?) ॥ अकालभासणयवेमवं धूअ होसि
 निछज्जो । अविणीए चच्चइयुउच्छा वाचयं महं ॥ ६(?) ॥ तो सत्थवाहपुत्तेण वंभणो भणिओ कहुयवयणेहिं । सुहसकडिया देंतो
 ते संतो मं गओ तत्तो ॥ ७ ॥ तंसि य निगयमेत्ते तुट्ठा परिरुणलोमिरी अहयं । देवा हु मे पसण्णा जं एस इओ गओ बहुगो
 ॥ ८ ॥ तो सो य इ(मं च)भणइ भदे ! कत्तो सि किं च आगमणं । भण किं च कारओ लहु मा एवं जंति अच्छो ॥ ९(?) ॥ तुह
 वस्सह कजं भरइ अकामे कायव्वएण हविट्ठा । वेमि यावाणं सामिणि ! इमाणि वयणाणि जंपइ य ॥ १० ॥ कुलचंद ! विणाय-
 भूसण ! अयमदरिदिय गुणगव्विय ! जसंसि ! । सव्वज्जणमणयवेमय ! सुण विण्णपं इमं अप्पं ॥ ११ ॥ सेट्ठिस्स उस्स भसेणस्स
 बालिया नामओ तरंगवई । दियलोयवासिणीणं अनुसरिसी अच्छरवहणं ॥ १२ ॥ चित्तिज्जमाणकामो तीसे हियए मणोरहारामो ।

१ अ० अहयं । २ अ० अहियं । ३ अ० अविणीय० ।

होइ सफलो किर जहा तीसे पसीयंतु जो याया ॥१३॥ जह चक्कवायजातीगओ तओ धरति पेससंबंधो । तो तीए जीवियत्थो
 हथ किर धीरवारेहि ॥१४॥ तुह वायासंदेसो उदेसेण कहिओ मेण(मए) तीसे । विणत्तिपिंडिय उत्थंघत्तंगं गिण्ह इह ॥१५(१)॥
 मत्ति एव भणिओ मए सो बाहयकंपिज्जमाणसव्वंगो । उमियसुहनयणो सोगुम्मीसेहिं अंझहिं ॥ १६ ॥ मेण मणस्सराइय अणु-
 रागो धीवरं पयासेतो । पडिवयणमदेमाणे बोहिणसामग्गहियवाओ ॥१७॥ दुक्खविणोयणहेऊं खे(वणे)ण सा दुक्खेण चितियं
 संतं । तेण चित्तफलं अंझहि पुणो समव्वोयं ॥ १८ ॥ उरुत्तयतं चोत्थाय पत्तं परिगहेऊण दुमया तंडवकरणं अणुवायंसीय
 सणियं तु ॥१९॥ तो पत्तया गहियत्थो पसन्नागंभीरधीरघोसो मं । भणइ य महुरमच्चवलं फुडविसयमियक्खरं इणमो ॥ २० ॥
 किं जंपिएण बहुणा संखेवणं पि सुणसु भूयत्थं । एत्तियं नेय जिवंतो जइ सि न इती इहं अजं ॥ २१ ॥ तुह आगमणेण इहं
 विलासिणी देसकालपडिएण । तीए सहं जीवि(यं)जीवलोयसारइसहिणं ॥ २२ ॥ कामेण वेण्डकण्डपहारेण सल्लियस्स संतस्स ।
 तुज्जागमणमओ मो(मे) इणमो ल(न)ट्ठो पडिक्खोभो ॥२३॥ जाइसरणं च तुहं चित्तपडनिरिक्खणा समुप्पणं । साहीय मज्झ
 सव्वं जह तह तुज्जेहिं मे सिट्ठं ॥२४॥ उज्जाणपउमरारचक्कवायसंदरिसोण संभरियं । तुज्झ वि जाईसरणं तस्स मए मूलओ कहियं
 ॥२५॥ भाणीय चित्तपट्टं दट्ठणं महं समुट्ठिओ सहसा । पुन्वाणुरागरुद्धो हियंमि समुट्ठिओ सोगो ॥२६॥ तो सन्वरत्तिचाराहिं
 आगओ पियवयंसगग्गहाओ । सयणंमि संनिवडिओ गउस्सवो-इंदकंउ व्व ॥२७॥ उण्हाणि निस्संसतो सयणवरे असरणो निसण-
 मणो । सयणेण मंघ(थ)माणो जलंमि मन्धो व्व अच्छामि ॥२८॥ पासे अवयक्खंतो भमुहक्खेवकरणेहिं जंपंतो । हसिऊण गाइऊण

य पुणो वि तत्थेव रोयामि ॥२९॥ कामपरिपीडियं किलम्ममाणे मए गीयवयंसा । ओथंभिऊण लज्जं अम्मं किर व(वि)ण्णा
 वसी य ॥३०॥ जइ गहवइस्स धूयं तरंगवइयं न जायह कंहं चि । तो पउमदेवओ तो हवेज्ज परलोगपाहुणओ ॥३१॥ तो किर
 एयं अत्थं ताओ अम्माए गाहिओ संतो । सिद्धिवागओ मूलं तत्थ किर नेच्छिओ तेणं ॥३२॥ अम्माए ताएण य अणुणीओ हं
 अलत्तमाणीएहि ए मोत्तूण तयं पुत्तय ! जं इच्छसि तं वरेमो ति ॥३३॥ अभिवायणकयपूओ मए विणयकयंजलिपुडेण अवणि-
 तलनिहियनेडालिएण लज्जोनयपुहेण ॥ ३४ ॥ जं आणवेह तुब्भे कांहं किं तीए एत्तिंयं वोतुं । विस्मासिओ गुरुजणो अवगय-
 सोओ तओ जाओ ॥ ३५ ॥ एयं सोऊण अहं सुंदरि ! मरणकयनिच्छओ अत्थं । रत्तिं पडिबुमाणा तीए सह समागमनिरासो
 ॥३६॥ चित्तेमि होज्ज विग्घो मरणस्स महं दिवा बहुजणाओ । रत्तिं कहा(रा)मि खमं सव्वं पि जणे पसुतंमि ॥३७॥ एवं कय-
 भिप्पाओ आगारसंवारमिएण । जीवियव्वनिप्पिवासो मरियव्वयवद्धसण्णाहो ॥३८॥ पिउवरिसणावमाणद्धिएणं माणेण वीरसारेण ।
 गुरुसत्तिमत्तिवाइयविएला(ण्णा)णे धम्महो मज्झा ॥ ३९(१) ॥ तं वसिमे संपत्ता पियवयणपहेणयं गहेऊणं । हिययस्स उस्सवं
 जीवियस्स अमयं बहुमयस्स ॥ ४०(१) ॥ वाएउं तीसे कलुणवयणाणि सोऊण ताहे । बौहुप्फुणने(त्तो) सोगोमुण्णो (गुप्पण्णो)
 विसण्णमणो ॥४१(१)॥ वेहि तुमं मह वयणा मो ते अणुमरणमोछकीउ ति । पायाणं वासं कोहिति(काहिमि) सव्व(हा) तुह दासो
 ॥४२॥ तुह चित्तपडंसणसंभारियपुव्वजम्मसम्माणो । सा किर अपुण्णपुणो तुज्झ अलंभे मणविवजासो ॥ ४३(१) ॥ तुज्झ
 कहावयणंतरेसु धम्मह निरंतरसणेहो । आसि पीइ पुलईया कण्णुइडुनीवपुफं व ॥४४॥ तां रुंमिऊण सुइरं सुरयम गोरहकहाहिं

१ अलत्तमाणीप मो० । २ बाण्णपूर्णनेत्रः । ३ अ० आसी । ४ अ० वणुइउ० ।

मं । [तुल्यं] विसज्जे अक्कमो कामसरविद्धरियसरीरो ॥४५॥ विसज्जिया य तेण भिहं निग्गया भवणपुंडरीयाओ । उसग्गा विय
 पब्भट्ठा गयमगेणा गयाइं ॥४६॥ भवणदिविसालपवित्थरो य सो य अह तस्स । मोत्तण सेट्ठिभवणं अणस्स न तारिसं होआ
 ॥४७॥ अज्जविहं उप्पेक्खं भवणिट्ठिविलासपरियणविसेसे । तस्स य अणस्सरिसं अप्पडिरूवं कयं रूवं ॥४८॥ इणमो य तेण
 सात्तिणि ! पेमगुणवेत्तयं गुणसमगं । पडिलेहपत्तयं ते हासस्स पत्तयं दिणं ॥४९॥ अह घरिणि ! पत्तयं तं पियस्स मम देसणं
 गहेऊणं । मुहाए कयमं कं उवगूंती संसंतीए ॥५०॥ अवयासेऊण य ण तं च पुणो चेडिएण सोऊण । हासेण पुलइयाहं उ(उ)-
 पुप्फियचंपयलय न्व ॥ ५१(१) ॥ भेत्तुण सुद्धियं तं अत्थगहणं तुेरियाए संतीए । उव्वेछियं मए तं पियवयणनिहाणयं सहसा
 ॥५२॥ अक्खररूवियरूवं च तत्थ तं चेव पगरणं सव्वं । जहाणुभूयं मरणं विणा महं लिहियं जं ते ॥ ५३(१) ॥ समणुभूयं
 ॥५४॥ अक्खररूवियरूवं च तत्थ तं चेव पगरणं सव्वं । जहाणुभूयं मरणं विणा महं लिहियं जं ते ॥ ५४(१) ॥ अक्खररूवियरूवं
 जमणेण कयं तहि निरवसेसं । जुज्जति पुव्वं तत्तो सो मज्झं मरणं न नाहीया ॥५४(१)॥ ते पिययमपामाओ य आगयं तह तुडुहि-
 ययाहं । पापमि य पयत्ता भुजगपत्ते वयलेहं ॥५५(१)॥ जा जत्थ अवत्थामो सा तत्थ वणिण्या जहावत्था । अक्खररूवियरूवं
 वियसो भिण्णाणा पिययमेण ॥ ५६(१) ॥ अक्खररूवियरूवं च वम्महं तत्थ आयदेसमिसे । करइयकयचंधवाएण इमेण अत्थेण
 ॥५७(१)॥ मह हिययवासिणीए तरंगवति नामयाए सुभगाए । इणमो उ उव्वेन्यवो मयव्वामयणुप्पायायाणं ॥ ५८(१) ॥
 आरोगं कोमलं वो तत्थ सकलकमलनिमनयणा । वहुसोगमरीरा सा अमरीर सररणी बाला ॥५९(१)॥ मयरद्वयप्पसाएण मज्झ
 तुल्ल य सिणहेमइएण । अणुज्झाणेण पिए न किंचि असुहं इहं अत्थि ॥ ६० ॥ नवरं अणंगमरपहरदूमिओ सिट्ठिलपेलवाणि ।

१ तुरिययाए । २ अ० पागउंमि । ३ अ० नेयव्वा ।

अहं अंगानि तरंगवती न धारमि तुहं अलंभेणा ॥ ६१ ॥ सर्वं च जहा नायं कुमलपवित्रि निरेगइतांगं । पंकयत्रिमालदल-
 सुंदरच्छि ! इय विण्णवेमि पुण ॥ ६२ ॥ तुह पुव्वसुरयवइयरपीवरयरयाणुरागत्रणिण ॥ मयणेण फुअसुहुमालकमलयवयणअह-
 डज्जं ॥ ६३ ॥ अण्णाणत्तिमिरपडिपूरिए जगे विविहजोणिगहणंमि । परलोयविप्पणाडो इह एकमेक्रेण जा ताव ॥ ६४ ॥ गित-
 बंधव(व)लेण विपुलेण पुणरवि य सेट्ठी । तुज्झ कएण चित्तासिणि सव्वत्थामेण रंजेमि ॥ ६५ ॥ ता ताव तरुण पमयच्छि ! अत्थ
 कालंतरं इमं किंचि । संपीइसुय(हा)णुगयं गुरुपपायं पडिच्छंती ॥ ६६ ॥ इय धरिणि ! लेहपरमत्थवित्थरं ततो हं गहेऊग । मज्झत्थो
 चि विसण्णा निसब्बं(नार) चेव अज्झामि ॥ ६७ ॥ उरुनिरंतरकोप्परकरयलपत्तत्थनिमियमुहुवंदा । निष्फंदच्छो अज्झामि किं
 चि ज्झाणे निविट्ठा ॥ ६८ ॥ तो भणइ विणयविरइयकरयलकमलकयमत्थयामेला । विणओवयारसुंदरविमरया चेडिया सा मं
 ॥ ६९ ॥ नणु ते विरपरिचितियमणोरहापूरओ इमो तेण । जीवियसंचक्कारो सुंदरि ! परितोमसक्कारो ॥ ७० ॥ लेहो पीइसमागम-
 सुरयपसरसारो य निच्छओ दिण्णो । पियवयणामयमल्लो पडिमल्लो सोइयव्वस्स ॥ ७१ ॥ तं मा होह विसण्णा आमण्णो य पियं-
 गुसरिवण्णो । सुरयागमोड्वेवओ इट्ठजणसमागमो भीरू ॥ ७२ ॥ अह गुणा एव भणंति भणामि तं चेडियं अहं धरिणि ! सुण जेण
 कारणेणं जायामि सही विसण्णमणा ॥ ७३ ॥ चित्तेण इमं मण्णे सो सिट्ठिलसिणेहज्जणो जाओ । जं मे समागमपउयणंमि कालेइते
 ॥ ७४ (?) ॥ भणइ चेडिया पुणो वि विणयइयंजली धरिणि ! सुण सामिणि ! विणत्ति उत्तमपुरिसे[हं]सु जं होइ ॥ ७५ ॥ 'कुल-
 ववदोसो नाणदया य सुयणजेण सण्णिकारसो य । अणएण वारयंता पुरिसा लाएट्ठ सिज्झंति ॥ ७६ ॥ अणुवाएण दुहंतो घेणुखीरं
 नरो न साहइ । जह तह अणं पि जए अणुवाएण न साहेति ॥ ७७ ॥ असमिक्खिय तुरियं कयाकजा अणुवायतो य आरद्धा ।

तो आयइ परिहीणा भवति सिद्धा जइ वि होति ॥७८॥ जइ वि उवाचारद्वा कजारंभा न चेव सिञ्चति । तो वि जणस्स मणुस्सो
 तं चेव वयणं अयं 'मुंचइ ॥ ७९ ॥ कामसरतिक्खपहरनिवायसंताविओ वि किञ्छगाओ । कुलवंसायसमीरू न सुयइ सो सप्पहं
 वीरो' ॥८०॥ एवं चेडीए समं तस्स कहाहिं पडिरत्तहिययाहं । समइच्छियं न याणामि पउमजग्गात्रयं सुरं ॥८१॥ तो जइ तह
 व ण्हाया जिमिया चेडीए सह घरिणि ! । धातीपरियणसहिआ हम्मियतलणं समारुल्ल ॥८२॥ एवरसयणासणगाया तहियं पिय-
 यकहापसंणेणं । अञ्छामि अभिरमंती पढमपउसं पडिक्खंती ॥ ८३ ॥ ससिमंथणे ये घरिणि ! सरयसिरीवच्छमे तहोयरियं । नह-
 गागरंमि वूढं जे'एहंसेहियं तहा महति ॥ ८४ ॥ दंद्दूण मे वियं भति गाढयरं दूमहो मणविधाओ । मज्झं तिब्बो कामो वियरइ
 करवत्तसारिच्छो । ८५॥ कामवसा दुक्खत्ता तेणाहं गाढमाकुलसरीरा । इच्छं जीवियभिक्षवं वयंमि ! विण्णेत्ति(मि) य जलियं ॥८६॥
 वेसस्स मएमकामो वामो कामो य मं अभिदेवइ । चंदेण कुमुयवयवणवंधवेण धणिय अभिवूढो ॥८७॥ तस्स य चामगहणेण
 दूइ तुज्झं पि महुवरयणेहिं । वायाहयजभनिहि पाणियं व हिययं संठाइ ॥८८॥ नेहि ममं सारस्सिए दंसणे तण्हाइयं लहु तस्स ।
 असइं पियस्स वसहिं कामेण विणासियचरित्ता(त्तं) ॥ ८९ ॥ तो भणइ चेडिया मं रक्खसु कुलपव्वयं जसविसलं । मा कुणसु
 साहसम्मिणं मा होहिसि हासिया तस्स ॥९०॥ सो तुज्झं साहीणो दिण्णं से जीवियं तुमे चेव । परिहर अयसुप्पत्तिं लभिहिमि तं
 गुरुपसाएणं ॥९१॥ महिलाण चित्तसाहसविवेयरहियत्तणेण अहयंमि । कामेण तोरविआ पुगो वि तं चेडियं केमि ॥९२॥ "उञ्छाह-
 .निच्छियमती अगणियपडिवायदोमनिस्संको । साहमिओ किर पावइ सिरिमउलपकालियं लोए" ॥९३॥ सञ्जस्स वणियगहिय-

दन्वपडिसिद्धा वट्टस्स कज्जं । सुट्ठु हि गरुयल्लुहयसणमइमारद्धं ॥९४॥ जइ पिययमस्स पासं न नेसि (मं) दंसणुस्सुहं तस्स । तो
 कामसराभिहया अज्ज विवज्जंमि ते पुरओ ॥९५॥ मा कासि कालहरणं नेयाहि मं पिययमस्स य मूलं । कुणसु अकज्जं पि इमं
 जइ नेच्छसि मं विवज्जंति ॥ ९६ ॥ एव कए निव मज्जं पाणपरिक्खणट्ठाए । पियभवणगमणं अब्भुवगंयं अत्थ किच्छाहि
 ॥९७(?)॥ सा चेडि तो हं पमुइयमणसा पसाहणरुइगुणाणं । गिण्हामि वम्महधणुं सुंदरपसाहणं तुरियं ॥९८॥ अज्जीनियमेत्ताहे
 तदेति चिरमप्पणो सिरिं दट्ठुं । रमणसमरो मे कारणगमणा समुत्थहि ययाए ॥९९॥ तो हं पियस्स वसहिं सहसा दूईए कहिय-
 पायडिया । हियएणं पुन्वगया पच्छा य पाएहिं गच्छि(च्छी)य ॥१००॥ संगहियरयणमेहलजंघसमारुहियनेऊरधरीओ । संदंसण-
 कियचलणो(णा) पुरिमद्धुक्कंपियंगीओ ॥ १ ॥ हत्थगहि एकमेक्का पच्छन्नद्वारेण निगया दोचि । विसाण(गुण)संवाहं उइण्णामो
 नरिंदग्गहं(मग्गं) ॥ २ ॥ बहुविवणिनिणपेच्छणयनदिमालाउलं परिचयामो । कासं चि रायमग्गं सग्गस्स सिरिं अणुहरंति उण
 ॥३(?)॥ सुंदरेसु य न मे मणो तत्थ पैडियंवेसु पियपुरिसंदंसणसमुस्सुइए तुरियं पयट्ठंति ॥ ४ ॥ अज्ज पियो दट्ठुव्वो चिरस्स
 होही मय ति काऊणं । न गणेमि परिस्समं ता चेडीए समं तहि घरिणि ! ॥ ५ ॥ सतुरियपहाचिरओ जणनिवहे भजमाण-
 वेगाओ । किच्छाहिं अणुपत्ता पियस्स वसहिं ससंतीओ ॥ ६ ॥ भवणवपडिदारे पासगयवयंसयं सुहनिसणं । तं कंतं एकंते
 पियं दाणइ मे दासी ॥७॥ सन्वड्ढाणमाणा दारिकत्तयरिचादिणी पवादे तं । उयोए सन्वरीए सारयससिदीवमारुणं ॥ ८ ॥ तं
 पेच्छुं अणिमिसा कज्जलमलसमेला महन्तच्छतोहभरियच्छि मज्झ अच्छाईं च्छन्न पूरति ॥ ९ ॥ जं सो चिरस्स दिड्ढो इड्ढो व

१ अ० पसाहणसादणं । २ अ० कंपियंगीओ । ३ पेच्छिअव्वेसु ।

कालजाईए बद्धो । तस्स परिपूर्णत्थं चिरं पि इच्छामि णं दट्ठुं ॥ १० ॥ अच्छीहिं विचयाहं ताहे नियएहि वाहपुण्णेहिं (जं)
 सो चिरस्स हिद्धो विरमविननिरंतरं दिट्ठो ॥ ११ ॥ दिट्ठो नि पड्डाओ अच्छामो तत्थ एगपासंमि । तत्थाउलि(ल)विलिमाओ
 अइगमणसंसंकिया अम्हो ॥ १२ ॥ अम्हं पि भागवेजेहिं तेण विसज्जिया पियवयंसा । पेच्छह कोमुचारं अहमवि गच्छं निवज्जामि
 ॥ १३ ॥ तेसु गएसु तो भणह चेडियं एहि वच्चिमो ताव । तं चक्कायपट्टं सेट्ठीघरसमीवे ५५ ॥ १४ ॥ तत्थ भवणेगदेसे ३ सेम्मेसिया
 ॥ १५ ॥ आभरणवसणसंतवणवावडा ते समागमुकंठा । कामेमि व देहवद्धं
 ॥ १६ ॥ विणयरइयंजलिउडं चावडियं पेच्छिऊण अह चेडियं । बहुमाणससंभंतो अह कंतो उट्ठिओ सहसा
 ॥ १७ ॥ जत्तो चेव य अच्छं लज्जाए विलिया पच्छणा(ण्णा) । तत्तो चेव य हुत्तो चेडीए समं समवसरिओ ॥ १८ ॥ तो हरिस-
 पियं पकामं पलोएमि ॥ १९ ॥ विणयरइयंजलिउडं चावडियं पेच्छिऊण अह चेडियं । जीवियतलायपाली मज्झ सोवखणी
 ॥ २० ॥ जत्तो चेव य अच्छं लज्जाए विलिया पच्छणा(ण्णा) । तत्तो चेव य हुत्तो चेडीए समं समवसरिओ ॥ २१ ॥ पेच्छह कोमुइयारं ति
 पूरियच्छो दूहं अंगुलिपुडे गहेऊणं । भणइ परितोसपीरा पहट्ठवयणो इमं वयणं ॥ २२ ॥ अहयं खु मयणसरपसरवहियहियओ सुहं न विंदेमि । तीए
 सहयरी सा । हियघरवासिणी मे अविहट्ठा सामिणी तुज्झ ॥ २३ ॥ पियवयंसा मे । विसज्जिया या(य) पेच्छह कोमुइयारं ति
 समागमकारणमणोरेहिं हीरंतो ॥ २४ ॥ काऊणं ववदेसं निरंतरा दूह ! पियवयंसा मे । विसज्जिया या(य) पेच्छह कोमुइयारं ति
 सव्वे वि ॥ २५ ॥ पट्टविऊण य मित्ते अहं पिउकंठियं विणेउं जो(जा) । तुब्भे चेव य भवणं गंतुमणो पट्टयं दट्ठुं ॥ २६ ॥ अह भणइ
 वसिमे इह दिट्ठा तुट्ठिए णट्ठो य मे हिययसोओ । भण दूह ! मे जं सि भणिगया पियाए तं इच्छिमो सोउं ॥ २७ ॥ अह भणइ पुगो चेडी बुडा सहज
 चेडिया तं न किं चि अप्पाहिया अहं ताए । सयमेव विणवेहि सा इह आगया पासं ॥ २८ ॥ अह भणइ पुगो चेडी बुडा सहज

एत्तियं वेलं । कामाउरा य सामिय ! वइसे हत्थं धरेजाहि ॥ २६ ॥ कण्णानरी उन्नगया गा ते पुन्नाणुराग जलभरिया । पुरिस-
 समुहसमुद्धं गंगावइ मा नरंगवती ॥ २७ ॥ अहमवि तो संभंता अपरिस्समजायसेयविलिणंणी । आणंदबाहनिगयअइरागयवे-
 विरसरीरा ॥ २८ ॥ पाएसु निवयमाणी विणएणं हत्थिहत्थभूयाहिं । बाहाहिं सुहाहिं अहं उक्खत्ता पिययमेणं [चा] ॥ २९ ॥
 भणिया य गाढमवगूहिज्जण बाहं चिरं पमोत्तूणं ! मज्झं सोगण्णासणि सामिणि ! सुस्समागयं ते त्ति ॥ ३० ॥ पेच्छइ य अणि-
 मिसच्छो हासविहदंतसरममूहकमलो वियसियकमलागरनिगय[च]लच्छि पउमहीणा ॥ ३१ ॥ लज्जोणद्धयपरियत्तससितियहास-
 पुलइयंगी हा(हं) पाएण कमलदलकोमलेण भूमिं विलिहमाणी ॥ ३२ ॥ अहमवि तं पेच्छामि अद्धच्छिक्कडक्खएहिं वक्खित्ता ।
 दिट्ठा य तेण दिट्ठी हेट्ठाहुत्ति(त्ती)करेमाणी ॥ ३३ ॥ सव्वावत्थत्थरसुंदरेण कंतस्स तिव्वं ? करेण सुट्ठुतरं मे कामो रूवेण पुरिओ
 तस्स ॥ ३४(१) ॥ तो तस्स दरिस्सणे समुट्ठिएण तं पीति सासजणे(रसजणि)एण । पूरइ हिययच्छेतं मज्झं परितोसवासेण ॥ ३५ ॥
 अह भणइ पिययमो मं किं साहसमेरिसं ववसियं [तो] ते । तं च भणिया किसोयरि ! गुरुप्पसायपडिच्छन्नि ॥ ३६(१) ॥ रायकुल-
 वल्लहो अगगओ य निगमंमि गहियवक्को य । बहुमित्तो य पिया ते सामिणि ! नगरस्स य पहाणो ॥ ३७ ॥ नाऊण अविणयमिणं
 करेज्ज गुणविण यथाधणं तुज्झं । मज्झ य करेज्ज रुट्ठो सो सव्वकुलस्स उवघायं ॥ ३८ ॥ तं जाव तं नै नतंमि (न नज्झइ) ताव
 नियत्ताहि नियघरमेव । अहयं करांमि तहा जह लब्भं तुममुवाएणं ॥ ३९ ॥ गूढं पि अव्व(किच्च)माणाइं सो नाहीं अम्ह नत्थि
 संदेहो । सुनिरुविएणं सुंदरि ! सु(स)णिंयं संचारचारेणं ॥ ४० ॥ एयंमि देशकाले केणइ पुरिसेण रायमग्गंमि । गीयं अइच्छ-

माणेणं तस्स ईच्छो इमो घरिणि ! ॥४१॥ “सए(इर)मागया पिया जेवणं च अत्थो य रायलच्छी य । वाससमएण जोएहा पंच
 चतुरमाणसोज्ञाहं (पंच वि तुरमाणा भोज्ञाउं) ॥४२॥ इच्छंति जं तो तं लद्धूण पियमं जो व नरो पुणो सुयह । सो अप्पणा
 उवगयं नेच्छह ललिअलच्छीओ ॥४३॥ लद्धूण चिरस्म पियं सुदुल्लभं जीवियन्वसन्वस्स । जो सुयह न सो कामी बहुविण्णघ-
 पंचरत्तमि” ॥४४॥ एवं सोऊण यिओ घरिणि ! गीयत्थो(त्थेण) चोइयमती । भाणीय सरयनिम्मळा समत्तचंदणणो सुहला(?)
 ॥४५॥ जह वरं अण्णदेसं अज पिए ! इओ पवज्जामि(सो) । तो नत्तरि निरावाहं सुहरं पि तहिं रमेज्जामो ॥४६॥ तो हं बेमि रुयंती
 नाहं समत्थामि नियत्तिउं नाह ! । अणुगामिणी अहं ते जत्थ भणहि तत्थ वच्चामो ॥ ४७ ॥ दावेऊण उवाए बहुए नाऊणं मे
 च (व)वसियं ति । वच्चामो त्ति भणह मं जा ता गेण्हामि पाहेयं ॥४८॥ पंथपरिव्वयहेउं जा सो भवणमइगओ निययं । ताव य चेडी
 य मए भूसणमाणेहि(उं) पट्टविया ॥४९॥ सा य तुरियं पयट्ठा अमहं मंदिरं दूई । रयणकरंडयहत्थो पडिआगओ मे पिययमो
 वि ॥५०॥ सो भणह एहि कमललोयणे ! न वा (ठा)इउं इहं कालो । जाव न जाणह सेट्ठी तावक्खमं ते अन्नक्कमणं ॥५१॥ तां हं
 बेमि सविलिया चेडी मे भूसणण पट्टविया । सा जाव नो णियत्तह ताव सुहुत्तं पडिच्छामो ॥ ५२ ॥ तो भणह अत्थसत्थंमि
 वणिगं सुयणु ! सत्थयारेहिं । “दूती परिभन्नदूती न होइ कज्जस्म सिद्धिकरी ॥५३॥ एतो ह्म मंतभेओ दूतीओ होज्ज कामनेष्ठाओ
 महिला मुंचरहस्सा रहस्सकाले न संठाह ॥५४॥ आभरणमवेलायां नीणंति अवि य घेवति चिंता । होज्ज मंतभेओ गमणविघाओ
 अनिन्वाणी” ॥५५॥ जा इमा तत्थ न घेणह कायन्वं तो वि गमणमणमेहिं वि । होही अप्पवूहं अकालहोणं करैताणं ॥५६॥

मणिवुत्तं वह्रजुत्तं सव्वाभरणं मए वि तं गहियं । संभारा जाइया मायगावधापहि वच्चाओ तो ॥५७(?)॥ तेण एवं भणिया तस्स
य छंदमणुयचमाणी य । अपडिच्छिय सारसियं घरिणि ! संपत्थिया तुरियं ॥५८॥ तं सव्वरत्तिपसरेण नयरिं अंयुयदारं दट्ठण ।
अभिगयाओ तत्तो जउणं नहं समुत्तिणा ॥ ५९(?) ॥ अह तत्थ नियच्छामो नावं खीलंमि रज्जुपडिबद्धं । लहुयं गमणसमत्थं
विच्छिण्णमच्छिदकुच्छीय ॥६०॥ तं मुक्कबंधंगो(गं) दो वि जणा सत्तरं समारूढा । आंवल्लयं च गिण्हह निक्खित्तकरण्डओ रमणो
॥६१॥ नागाणं च पणांमं तत्थ य काऊण तीए य नदीए । ता तं समुद्दवहियं जउणासोतं पवज्जामो ॥६२॥ तो णे दाहिणपासे
तत्थ सियाला वियालह्मिडणया । सव्वचउप्पयमंत्वा पुण्णा संत्वा इव मंदंति ॥ ६३ ॥ सोऊण पिययमेण य नात्ता ठविया अहं च
आभट्ठा । मा णामोत्ता माणिणि ! *एणं सउणं मुहुत्तागं ॥६४॥ “वामा खेमा घायंति दाहिणा मग्गओ नियत्तंति । वहबंधणं च
पुरओ दिंति सियाला अनुसरंता” ॥६५॥ नवरत्थ गुणो एक्को जं मे जीवियविणासणं नत्थि । अप्पो होही दोसो दिसापसत्तण-
गुणेणा तो ॥६६॥ एवं जंपमाणो रे गाणाआवायसंकिओ ततु । सो अनुसोत्तो हुत्तो नात्ता वेगेण दाहीया ॥६७॥ चत्थला वेगेण
वाहियदुपवेगपवाइय न्व वच्चाओ । मालेन्नतरंगपग्गिया गमणतुरगीए नात्ताए ॥६९॥ आत्ताचं ताव जह पुरओ रुक्खा तडेसु
दीसंति । विचलता वजण्णा वणं मग्गउत्तुव्वमाणेणा ॥६९॥ विमियर्थवियवहंतीमिन्नायमिक्कपविविहतीरकहा । सउणगणबोलरहिया
जे उणा मोणं पिव पइहा ॥७०॥ अह ताव ववगयमओ चीसत्थो पुव्वपरिचयगुणेणं । अह देइ पिययमो मे हियउल्लवं समुल्लावं

१ अ० तापहि० । २ अपावृत्तद्वारम् । ३ पश्यामः । ४ पयं । ५ अ० वेल्लुय० । ६ थमिय० । ७ अ० निवाय० ।

वरभवणपुंडरीयंमि । कीलिहिस्सि निरुविग्गा संगंभी अच्छरवहु व्व ॥८७॥ सोक्खस्स खणी दुक्खस्स नासणी जीविअ व्व सव्वस्स ।
 कुलवग्गय मज्झ य घरणी ! सि पिउ त्ति मं भणइ ॥ ८८ ॥ तो चक्कायवासियसंभारिअपणयतुरिएणा । रहं जरमइणी यमि-
 भेण भुयंजरं निययं ॥८९॥ पिययमफुरिससपाणेण तेण य निव्वुयामि कया । गिम्हुम्हासंतत्त व्व वासनिव्वविआ वसुहा ॥९०॥
 गाढमवगूहिया घ(म)ए तह वि न निरंतरं समल्लीणो । तस्स उरे मइ उरो पीणत्तणधण्याणं नाणुस्स य ॥९१॥ सोक्खसुहा-
 वहेण [रे]हासेण कये विवाहेण । आवाहेण सुहाणं गंधव्वविवाहधम्मपेणं ॥ ९२ ॥ न भिऊग निययेवे पिएग कामं भजायहासेणं ।
 सुरयमिस्सियइच्छियरइमहियनयेणेण रुहंयं सो । जोव्वणसस्स गगहणं पाणिगगहणं कयं तेणं ॥९३-९४॥ अवि यम्हमे हियव्वत्रा
 चिरस्स दिट्ठेक्कम(से)क्कपरितुट्ठा । पत्ता रइक्कणं गणिमाणुस्सयसुयसुहाणं ॥९५॥ भागीरहीए मज्जे कमेण नावापत्तीए बुज्झंता ।
 चक्कावय व्व रमिमो माणुमचक्कायका अम्हे ॥ ९६ ॥ तो चंदरइयतिलका जोण्हा परिअण्हपंडुक्कुला । तरोव्वयेहारा रत्तीजुव्वती
 अइक्कंता ॥९७॥ गयणसरस्स मियंको चउजामतरंगनल्लियसरीरो । पुव्वोसरिउअवरं तरणं काउ व्व संसिहंसो ॥९८॥ हंसो(म)-
 सारसकारंडचक्कायइएहिं भायजंपिया विव पहायमुहरेहिं कुरेहिं ॥ ९९ ॥ तो दिव्वसक्कमपक्खी खरो उट्ठेह तिमिरपडिखरो
 गयणंगणगिमजालो आलोगो जीवलोगस्सा ॥ १०० ॥ पुव्वपणोरहत्तुट्ठा रंहगनामयविहंगसहेण । अम्हे वि गया दूरं भागीरहि-
 पाणियरण ॥११॥ तो भणइ पिययमो मं वेला सुहधोयंमि पि हुस्साणि । न हु किर जुत्तो उदए रविणो काउं रइए संगो ॥१२॥
 जमिणं दक्खिणक्कूले पुलिणसंखदलनिम्मलं बाले ! । वच्चासो एत्थ सइरं चोएस्सामो सुहे सुयणु ! ॥१३॥ तो सो तत्तो हुत्तो अत्र-

१ ख० पडिबुद्ध० । २ कुरलपक्षी ।

लोयणजंतोजोइयगुणेणं । नावं नीविइमाणं गमणसुदवखं विओ नेइ ॥ ४ ॥ रहवाया मे किलंताइं उचिण्णाइं दुवे विणावाय(यं) ।
 गंगाए धवलवाळुया अपरिविखयसीयले पुलिणे ॥ ५ ॥ तत्थेक्केमेकं दंसिया रमणिज्जदेसपेच्छणपसत्था । अमुणियभयवीसत्था अम्हे
 सहसा चोरेहिं उ दिट्ठा ॥ ६(१) ॥ भयविरसंविस्मरफण्णा । इय जाए दुज्जाए भग कंत ! कंहं तु कायव्वं ॥ ८ ॥ [सो] तो मे
 ॥ ७ ॥ अवयासेऊण पियं भणाभि भयविरसंविस्मरफण्णा । इय जाए दुज्जाए भग कंत ! कंहं तु कायव्वं ॥ ८ ॥ पत्ततुट्ठिमोहियमणेण सत्थं
 भणइ पिययो सुंदरि ! मा माहि पेच्छसु हु तं एते दारुणचोरे जाव य पहरेहिं वारेभि ॥ ९ ॥ तुह पत्ततुट्ठिमोहियमणेण सत्थं
 ना मए गहि(ही)यं । रमियव्वयं ति गहिया मणिरयणभूसणाणि य तहा ॥ १० ॥ वम्महसरसंतती न गणेइ भयव्वं आवंते वावि ।
 पुरिसो साहसबुद्धी सुंदरि ! मरियव्वबुद्धीए ॥ ११ ॥ जइ वि समत्था एते वीमत्था होही तत्थ । विकरालरिउविज्जत्थं समरे
 सुलभं समत्थस्स ॥ १२ ॥ ताव य इमे विलासिणि ! अल्लिंति मं अनायपरमत्था । खगुक्खा(य)पज्जलियं जाव भुयं मे न
 पेच्छंति ॥ १३ ॥ हंतूण एकतरणं एत्ते(यस्म) सत्थं वसे गहेऊण । वातोसारियसोहोव्व एस नासेमि हं सव्वे ॥ १४ ॥ जइ वि हु
 होज विवची सावि वरं मे कयपुरिसयारं । नेय मे वरं ति रोयइह तुज्जा विळुणं दट्ठुं ॥ १५ ॥ न हु मि समत्थो सुंदरि !
 दट्ठुं परिहत्थचोरपरिमुट्ठं । अविच्छिण्णवमणभूसणविमणं तुमभूगं ॥ १६ ॥ मज्झ कण्ण मयाए परलोए तो पुगो इं लोए ।
 कुलहरं घणसामिद्धि मज्जे च क(क)ए दीरंति ॥ १७ ॥ पुरउ पुगउ पयणुचोरेहिं किह नाम वरिसणभिणं तुह जीवंतो न वारेह
 गच्छं सुय मं चालेमाम चोरेहिं वडिसणुतं । चोरेहिं समं सुंदरि ! पत्थ(मज्झ) हु तरणं व मरं(रणं) वा ॥ १८-१९ ॥ एयं निम्मम

कुलहरं घणसामिद्धि मज्जे च क(क)ए दीरंति । चोरेहिं वडिसणुतं । चोरेहिं समं सुंदरि । पत्थ(मज्झ) हु तरणं व मरं(रणं) वा ॥ १८-१९ ॥ एयं निम्मम

१ अ० रिद्ध (रोयह) । २ अ० गच्छु । ३ अ० वारेहि ।

वयणं पियस्स पाएसु निवडिय । अहयमो नाह ! अणाहं मं परिच्चएजे चि जंवंति(ती) ॥२०॥ जइ एव ववसियं ते पडिच्छे जा
 ता वहेमि अप्पाणं । न वि हं पुणो समत्था तक्करेहि निहि(ह)यं तुमं दट्ठुं ॥ २१ ॥ अवि (म)हं देहविचि(त्ती) जुत्ता होहं(इ)
 गुणेहि बहुएहि । तक्खरनिहयंमि तुमे न य जीवंती गुणं लेब्भं (णो मज्झं) ॥ २२ ॥ सुट्ठस्स विरस्स लद्धयभागीरहिए हि य
 मजाखणपविस्स । सुमिणे व्व दिट्ठनट्ठो हा होहिमि दुल्लहो नादा ! ॥२३॥ होज्ज व न वा होज्ज पुणो समागमो णे परंमि लोगंमि ।
 जाव य जीवामि अहं ताव य अणुपालि(ल)याहि तुमं ॥२४॥ जं होही तं होही अण्णोअण्णे अमुं वमाणणं । न वि नासंतो मुचइ
 कम्मविवागप्पहाराणं ॥२५॥ एवं बहु विलवंती भंडणगमणं पियस्स वारंती । चोरे वेमि रुयंती मत्थयत्तथगहत्था हं ॥ २६ ॥
 छंदेण सन्वसारं गिण्हह सव्वं पि मे सरीराओ । मा नवरि मुद्धपुरि वहेह पिययमं मए भणिआ ॥२७॥ तो चिच्छणगयणगमणा
 विमणा सउणव्व च्छिण्णपक्खपुडा । विपलाइउमचयंता घरिणि ! चोरेहि मो गहिया ॥२८॥ अण्णेहि पुव्वतरयं अण्णेहिं पुग-
 तरयं नावा गहिया करण्डओ य तओ । अहयं पि आरसन्ती उव्वूढा तत्थ अण्णेहिं ॥ २९ ॥ अह मे पिययमो गहिओ मज्झ
 वयणं अलंघतो । संतबलमलंघतो मविसो आसिविसो चेवा ॥३०॥ एवन्ह तत्थ विरेहि घरिणि ! भागीरहीए पुलिगंमि । मेहि-
 यालं इंदो वि हरिउ य तेहि रयणा ण य करडाहो *घोरुण विहूणं सन्वाभरणं महं "मियत्तेहिं वीरत्तणं वइत्तेहिं य (व)रिणि !
 न विण गुग्गया दोवि ॥३१-३२॥ घोरं सय(रं) पिययमो रोयइ मणमणस्स निस्सदं । दट्ठूणावियकुसुमं लययंमि म मंद
 सोहा या ॥ ३३ ॥ उलुत्तं च सिरिधरं एगट्ठिहियकमलं सरंतगयासोहं । दट्ठूण तत्थ रमणं अहमवि रोयामि दुक्खेण ॥३४॥

१ अ० लज्जं (ज्झं) । २ अ० सुद्धय । ३ अ० अण्णेण ने । ४ अ० धारण० । ५ हियत्तेहिं ।

सदेण रोवमाणी तज्जिया नित्तिसेहिं चोरेहिं । मा दासी कासि वोळं मा तरुणमिमं वहेहामो ॥३५॥ एव भणिया निलुक्का पियस्स
 पाणपरिरक्खणनिमित्तं । बाढं कंपियहियया निस्रद्धं तत्थ रोयामि ॥३६॥ अंभुलित्तलडं अहरोढं हं करेमि रोयंती । नयण-
 धरिहिं ण्हवंती वरे विव पओहरे नियए ॥ ३७ ॥ ददहण रयणपुणं तुट्ठो तेहियं कांडयं सुक्कं । अह भणइ चोरवंदस्स नायगो
 धरिणि ! सुहडे तहिं ॥ ३८ ॥ एक्को धवलघरे विलुत्तंमि पुण ह न वि होज्ज एत्थियं । मोल्लं इणमो जह वहुए दिवसे जूयंमि
 धरिणि च यपर्सि गा हियघरवासिणीणं काउं च पियं सहिलियाणं ॥३९-४०॥ एवं मंतेऊणं उत्तिण्णा नइयडाओ ते चोरा ।
 कीलिय च यपर्सि गा हियघरवासिणीणं काउं च पियं संहिलियाणं ॥३९-४०॥ एवं मंतेऊणं उत्तिण्णा नइयडाओ ते चोरा ।
 ४ विउं(हं) निज्झायंता दक्खिणहुंता पयट्ठति ॥४१॥ तो फुल्लधरवल्लीए तेहिं संदाणिया दुग्गया वि । विसमविसमहल्लि चोरसुहल्लि
 निया पल्लि ॥४२॥ निरिक्कोलंनविट्ठं लड्डं पाणियदरिदरेत्तं । अंतो वहुपाणियं विसमं अगमं परवत्त(त्ती)णं ॥४३॥ असिसत्ति-
 फल(ग)कंडकणककुंतविविहाउहेहिं चोरेहिं । विविहज्जणनिव्वमि(वहनि)ग्गमापवेसंसंरक्खियद्वारं ॥४४॥ मल्लिहडिपडहड्डुक्किमउंद-
 संखापिरील्लिक्खसुहलं । उग्गीयहसियच्छलियविग्गुट्ठिकोट्टिसदालं ॥ ४५ ॥ पेच्छामो य पविट्ठा ठाणं सज्जपासायपज्जाए । पाणि-
 ४ निखुंभणतुट्ठाए बहुधयचिंधाए अज्जाए कच्चाइणीए ठाणं ॥ ४६-४७(१) ॥ नमिऊण पयाहिणं च काऊणं दक्खिणहत्तच्छात्रा
 अणपव्वागतो वारे ॥४८(१)॥ तो तेहिं जह च्छाणंगो तक्खरन्नामभावं मामत्ति । आभासिया य अभिंनदिया य कम्मप्पयाणेहिं
 ॥४९॥ तेहिं विपव्वा भट्ठा दिट्ठा कयकम्मया निर्यत्तत्ता । सव्वे अणहसरीरा लाभसमग्गा इयस हुंति ॥५०॥ पल्लि च अल्लियंते
 लयाए संदाणिए दुयग्गे वि । दच्छीयणे अणिमि मा विम्वियहियतेहिं चोरा ॥५१(१)॥ भाणिएह तहिं केई अरहइ नरनारि-

हिंसा ।

१ अ० जूयंमी । २ मार्गम् । ३ अ० मल्लं । ४ हिंसा ।

रूवसारेण । अप्परितेतेण मणे कियं कयंतेणिमं मिहुणं ॥५२॥ साहंति एकमेका एसो इमा य तरुणी य चंदेव । जहारंति रत्तीव
 जहा सरयचंदमच्छं ॥ ५३(१) ॥ पछिमुद्धियैजणमणं कत्थइ संरुद्धबद्धकलुणत्रणं । देवलोगजमलोगभयसरिसा(सो)वमसतीगो
 ॥ ५४ ॥ अरुवरुवलावणजोव्वणदेवमिहुणगसरिच्छं । तरुणमिहुणगं किर भंडेहिं गहियमाणिजइ इहं ति ॥ ५५ ॥ सोऊण
 पछिरत्था सबाल(व)ड्डुमहिलासमग्गेण । आपूरिउं पयत्ता जणेण कोऊहलमणेण ॥ ५६ ॥ एवं अइणिजंते अम्हे कलुणे तहिं महिलि-
 याओ । सोयंतीओ पुत्ते व्व काओ रोयंति बंदीओ ॥५७॥ एगत्थ भणइ चोरी तरुणी तरुगजयनयणमणचोरी । दट्ठुण पिययमं नो
 हासं व सयसाहियसरीरा ॥५८(१)॥ इणमो जुवाणचंदो चंदमित्रोयारियं नहयलाओ । विलया रोहिणिसहिया उवेहतागं ॥५९॥
 जाया चोरवहूओ विसालघवलेहिं अच्छीहिं एकभाणं चचं तु इमस्स रूवंसि ॥६०(१)॥ नासुरयसट्ठिवाले कामागारे बहु
 करंतीओ । विक्खेवविमालमयं समइच्छंतं कडकूति (१) ॥ ६१ ॥ ताओ सहासाओ ताहे तहा पेच्छिऊण सवियारा । सोगीसा न-
 म्मीसो रोसगमी मे समुज्जलइ ॥ ६२ ॥ तं तह पवेसियमंतं समए पासिऊण संजमियं । रोयंतीउ पुत्तं व काइ सोयंती बंदीओ
 ॥६३॥ अम्हं तं मणचोरो देवो वअणे तसाण सुन्दोरा । नेयणा मयपिकमुव्व सु(रु)वैति पियं मे करमरीणीओ ॥६४॥ काओ
 विवाहमिस्सं रुयमाणीओ भणंति बंदी(ओ) । वसकलत्तओ वि पुत्तउविपुत्तया पत्तो मुंचन्तउ होहि ॥६५(१)॥ रूवगुणविम्विय-
 ससमुट्ठिएण कामेण काइ आउल्लिया । आगारेइ व रमणं संवड्डियंकच्चिसेहेण ॥६६॥ तत्थ य दट्ठूण ममं उकंठाओ करंति नडं-
 ताओ । हारु व्व सरसलावणवणणं जुत्ता महिलिय चि ॥६७॥ केइं च एकमेकस्स तत्थ दावैति मं पसंन्वा(संता) । वच्चा होही

१ अ० पहि । २ ख० जाणमाणं । ३ अ० समुट्ठिएण । ४ अ० नडउत्ता ।

पत्थह महिलच्छरमिणं चि ॥ ६८ ॥ थणजुयलकुसुमंगो छप्पयमहुयतुरियभयग्गपरिशुत्तं । महिलासोगलयमिणं करपल्लवियं
 पलोएहा ॥ ६९ ॥ थणजुयलं चक्कवायं मेहलहंसावलं नयणमफरिं । विच्छिण्णं कडीपुलिणं जुवइनदिमिणं पलोएह ॥ ७० ॥
 अईव रुण्णायंबं सोहइ से पयइसुंदरं वयणं । संसरंजियंतवो व्व कोमुदीपुण्णिमाइ(चं)दो ॥ ७१ ॥ सव्वावत्थंतसुंदरेण रूवेण
 सस्सिरीएण । सथर्वच्छरित्तहत्थसिरिं भगवइं विलंवेति ॥ ७२ ॥ कसणा विमला वट्ठा पीया समाहिया यस्से(जीसे) । कमा नयणा
 दसणा थणा उरू य पाया या(य) ॥ ७३ ॥ केई भणंति चोरा होज्ज कयत्था हु मा अमरनारी । मंडणगेहिया रंभा एरिसी होज्जा
 । ७४(?) ॥ खंभस्स देज्ज फरिसं चालेज्ज मणं इमा रिसीणं पि । इंदो अच्छिमहस्सेण पेच्छमाणो न तिप्पेज्जा ॥ ७५ ॥ केइ परदार-
 भीरू वच्चंति विणीयसंकुचियगत्ता । दीण चि सपुरिस चि य दट्ठूण ममं अवमरंति ॥ ७६ ॥ हंतूण तरुगमिणं सो धुवमणुव-
 मरूवजोव्वणं । मग्गएयं काही महिलं सेणावई अम्हं ॥ ७७ ॥ एयाणि य अण्णाणि य पुरिसा महिला य तत्थ जंपिति । पिय-
 मरणमतिदिसंता भयमतुलतरं जणंता मे ॥ ७८ ॥ सहलंति मम तरुणा विसेमओ पिययमं च तरुणीओ । सेमो त्थ जणो दोसु
 वि अणुरत्त(त्तो) वि [र] मज्झत्थो ॥ ७९ ॥ अरिमित्तोदासीणेण तेण पल्लीजणेण दीसंता । तुंगं कंटयवाडिं सेणावइणा(णो) घरं
 नीया ॥ ८० ॥ तत्थ य दिण्णपवेसा अइणीया साहामंडवं तुंगं । तं चोरवमद्दगोड्डसेणावइणो उवट्ठाणं ॥ ८१ ॥ दिट्ठो य जे(मे)
 निविट्ठो किसलयनिचयासणे तहिं घरिणि ! । चोरमणगावणी सो वरमडचूडामणी खरो ॥ ८२ ॥ खिप्पतवणिज्जंकंती धराए
 फुलाए असणसाहाए । सणियं वीजिजंतो महुकरकोलाहलकरीए ॥ ८३ ॥ वीरमडलंछणेहि य अहिमुहवहुलट्ठमग्गोहि पहरेहि

वित्तं गोसगामममालभणएहिं ॥ ८४ ॥ बहुममरपु(ख)गविहिडियनियत्तणअडियसुइडसइहिं । चोरेहिं परिकित्तो जमो व्व
 जहा कालपुरिसेहिं ॥ ८५ ॥ कोसियनिसरिसक्को उव्वद्धमहतपिडियाजंधो । कटिणोरू पीणकडी सेणयएसोहरोयी ॥ ८६ ॥ मरण-
 भयसमुत्तथेहिं तत्थ अम्हेहिं वेव माणेहिं । सो पंजलिकरपुडयाहुडेहिं संपूइओ ॥ ८७ ॥ चोरो सो णे भयपरिवट्टणकरीए आक्खणि-
 याए दिट्ठीए । निज्झाइय(यइ) निमित्तच्छो हरिणभिहुगयं व सहलो ॥ ८८ ॥ ते वि य णे चोरगणो सहावरोदाहिं बाहिं दिट्ठीहिं ।
 दट्ठण रूवलायणं जोव्वणं विम्भिओ जाओ ॥ ८९ ॥ गोमहिलावंभणवायणाहिं बहुयाहिं पाववुद्धिहिं । निक्खिनिगिघणहियओ
 अह सो सेणावई तत्थ ॥ ९० ॥ अम्हे य निरिक्खंतो मी(ए)ओ कंपराहियं तहिं एक्कं । संदिसइ घोराचारं आमणं किं पि कण्णंमि
 ॥ ९१ ॥ एसो किर देवीए जीवे सेणावईहिं कायव्वो । चाउम्मागमत्तो महिलासहिण पुरिसेण ॥ ९२ ॥ तत्थ किर मिहुणकमिणं
 जागे हंतव्वयं तु नवमीए । जह किर न पलायंती तह रक्खसुणं पयत्तेण ॥ ९३ ॥ एवं सोऊण मंहं हिययं आपूरियं च सयराहं ।
 सोणेण मरणभयमिस्सिएण वित्थारमाणे ॥ ९४ ॥ अह सो सामियवयणं कयंजलिपुडो परिग्गहेऊण । नेईय चोरतरुणो निययावासं
 तओ अम्हे ॥ ९५ ॥ गाढयरं वाहिमोडिउं सो तहा तस्स अंगमंगाई । वंवीय पिययमं मे अविसाहियवेरिओ चोरो ॥ ९६ ॥ तो
 गरुडगहियनागपुरिस व्व नागयुवती विलवमानी । पियपुरिमवगसंधुक्किएणं दुक्खेण हं पडियण(या) ॥ ९७ ॥ विकिण्णकेसहत्था
 (य) तत्थ बाहोहरुभमाणच्छी । अत्रयासेमि पिययमं वारंती घणं तस्स ॥ ९८ (?) ॥ बंधह ममं अणज्ज ! जीए कएण अयं पुरिस-
 हंतथी । गणियारिहत्थिणीए हत्थिवारणबद्धो ॥ ९९ ॥ उव्वगूहणयतुट्ठा लट्ठा अवि जाणुमाणलंबाओ । पिट्ठीए गाढमिलिया तह
 बद्धा तु भुया तस्स ॥ १०० ॥ मोत्तुं च वसमानी तेण य चोरेण जायरोसेण । पहया तलेहिं निब्भच्छिया य छुट्ठा य एगंतो ॥ १०१ ॥

वज्रं तो वि विसायं जो न गओ धीरसंजुतो । सो मज्झ धरिसणपाय(पया)रेण जाओ पिओ विमणो ॥२॥ भणइ य मं रोयतो
 हा मज्झ कएण धरिसणमिणं ति । मरणाओ कट्टयरं अपत्तपुब्बं पिए ! पत्ता ॥३॥ पिउमाइमित्तव[डी]गं अप्पाणं चेव न वि तहा
 सोयं । जह बु(तु)ज्झ मोइणं नववह्भावहं च इमं ॥४॥ सो एवं जंपमाणो निहओ खीलंमि तेण चोरेण । वद्धो पच्छाबंधं हत्थि-
 मत्तल्लओ चेव ॥५॥ बंधणगुणसाहीणं सो तं काळण निधिवचोरो । नीयं पडालिमइगओ सोल्लामि सबल्लहं हैलं ॥६॥ मरणभय-
 ससुत्तट्ठा उप्पिच्छा तत्थ हं पियं वेमि । हा होही मरियब्बं कंत्त ! अकत्ताए पल्लीए ॥७॥ भणिओ य तक्करो मे कोसंबीनयरि-
 सत्थवाहस्स । एसो एको पुत्तो सेट्ठिस्स य बालिया अहयं ॥८॥ जत्तियमेत्तं इच्छह मणिमुत्तसुवण्णयं पवालं वा । तत्तियमेत्तं अम्हे
 दाहामो ते इहं संता ॥९॥ तुब्भं कोइ वच्चेउ अम्हं लेहेहिं कुलघरे दोवि । लद्धंमि तओ अत्थे अम्हे इह पुंनेह दुवे वि ॥१०॥
 तो भणइ तक्करो सो तुब्भे कच्चाइणीए जागंमि । अम्हे सेणावइणा महापस्स दोवि उद्धिडा ॥११॥ देयं अदिजंते रुद्धा तह होज्ज
 भगवती अम्हं । जीए पासाएण म्हे सव्वकामे अनुभवामो ॥१२॥ कम्ममे सिद्धी विजओ रणंमि अत्थो य सव्वतोक्खं च । कच्चाइ-
 णिप्पसाया अम्हं होहिंति न तु सुयामो ॥१३॥ एवं सोळण अहं ताहे बलिययरपरं परुणामि । दट्ठूण पियतमस्स [मं] अण्णो-
 डयगोळियसरीरं ॥१४॥ पियगुणमइएहि अहं बद्धा कामाणुरागनियल्लेहिं । अच्छं कळुणपरुणा *विण्णतुंडा तहिं घरिणि ॥१५॥
 तो हं मणदुममणं जणस्स मणकहणयं सममणयं । *रोयावण करमरी(णी)णं अंखइ चेव *माणीहि नियकनोलाहरोट्ठथणत(व)हे
 रोयामि अपोरमयं रमण मो य णु गणंती (१) ॥ १६-१७ ॥ कुट्टेमि य पिट्टेमि य अप्पाणं मुद्धयं च पुंचामि । समविसमे महि-

१ अ० धरिसणा । २ मथम् । ३ वस्ता । ४ म्लानमुखा । ५ अ० रोयावयणं । ६ अ० माणी ।

यले विलोडिया तत्थ हं घरिणि ! ॥ १८ ॥ सुमिणंतर्दसणेण य लद्धो सि मए (प)हाणगुणो । ज तत्थ आसियं रुणमिणं तेण
 मे जायं ॥ १९ ॥ एयाणि य अण्णाणि य तत्थ अहं कलुगाणि विलवामि । पियविप्पओग्गदुस्समहसोभेणुवघरि(गहि)या घरिणि !
 ॥२०॥ आवाणयंमि केहिं वि भडेहिं एयंमि देसकालंमि । कण्णसुहयं सुमहूरं इय तह गीयं सत्तरयं ॥२१(१)॥ अगणियनय-
 पडिया वायस्स साहसं कम्ममारभंतस्स । पुरिसस्स एगंतरिया होइ विवत्ति व्व सिद्धी वा ॥ २२॥ “आरंभमाणस्स फुडं लच्छी
 मरणं वा होइ पुरिसंस्स । तमणारंभ(मे) वि (मरणं) होइ निययं न उण लच्छी ॥२३॥ सव्वस्स एइ मच्चू रत्त(त्ति)रहपियमंपणो
 लहुं काउं । पुण्णमणोरहटुइस्स होइ मरणं पि किर सहलं ॥ २४ ॥ न विसाओ कायव्वो सुट्ठु वि वसणविमुहंण पुरिसेण ।
 (हं)दिवइऊणं यं पुणो खणेण पव्वामलइ लच्छी ॥२५॥ विममदसमस्सिएण वि पुरिसेण [विण्णपुरिसेण] विण्णपुरिसक्कारेण ।
 दुक्खं पियवैसहेउं पियाए सैमं सुहं होइ ” ॥२६॥ एवं सोऊणं पिओ घरिणि ! गीयत्थचोइओ इणमो । सोयपीणसोणी(१) सुण
 ताव वि पिए ! इमं वयणं ॥ २७ ॥ पुव्वकयकम्मनिव्वत्तियस्स कंते ! निगूढमंतस्स । वसणमिउदीह केणि(ण) न पलाइउं सक्का
 ॥२८॥ “किं वजंतो वि पिए ! अन्नसो पावइ वसं कयंतस्स । न ह्नु उज्जयं निचारेइ कोइ ण्हार(पहरे) सुण्हिक्कंठो (तो) ॥ २९ ॥
 नक्खत्तं च सगहनायगस्स जइ ताव अमयगव्वभस्स । चंदस्स एइ वपणं नासगो पाययजणंमि ॥ ३० ॥ अप्पकयकम्मविवाग-
 खेत्तदव्वगुणकालंसजुत्तो । सुहदुक्खस्स विवागो नन्नरि निमिच्चं परो होइ । ३१॥ गतं मा होहि विमण्णा सुंदरि ! सव्वेण जीव-
 लोयंमि । सुहदुक्खविसेसकरं [ते] (न) विहाणं लंघिउं सक्का” ॥३२॥ तो तत्थ अहं घरिणी ! पियस्स सण्णवणचयणगहियत्था ।

[illegible]

तं अम्हाणं अणुइयं ति भणिऊण । उच्चाणयकरयसंपुडेहिं उदयं तहिं पीयं ॥ ४९ ॥ संपइ नहुपयवो रञ्जपरिभट्टपत्थिवो चेव ।
 स्रो लंघियगयणो वलेज पुणो मुहट्टु(१) ॥ ५० ॥ संकुइयंपनगो व्यावत्था स्रयंति दिवमनिपेडा । वासंतणेगमणया नियनिलउ-
 लत्तयबहुलेया ॥ ५१ ॥ अह एवं अम्हाणं दियहो अइदीहंतो रुयंताणं । मरणभयवेविराणं धरिणि ! तहा सो अइकंतो ॥ ५२ ॥
 अह तिमिरनित्रयसमो संपत्ता जीवलोगतिसा । कोसियनेगवतां गयणनलयमा(सो)हिया रत्ती ॥ ५३ ॥ सायरकयाविट्ठीविया सो
 जणस्स उडेइ । तह संचारिमतिलओ कुन्दकुसुमपंडुरो चंदो ॥ ५४ ॥ उक्कोडिहसियच्छालियपपड्डहनिनायगीयमद्दाला । पल्लीम-
 त्तपणच्चिरचोरेकरसज्जा जाया ॥ ५५ ॥ तो जेमगपक्खित्ते जणंमि सो तक्करो पियं स्रयइ । भणइ य मा भाहि तुमं एह अहं ते
 पलाएमि ॥ ५६ (१) ॥ तो तेण निणियामो सउतायं केणई अनजंता । विजयदारेण (अ)म्हे पल्ली वंतीगेहरुणे ॥ ५७ (१) ॥ रुन्दतणसु-
 विरा वि निग्गया समहियं उ(तु)रंता य । किच्चाहि निग्गयामो कामसरकुडीरमज्जेग ॥ ५८ ॥ तो तेण पुव्ववाहियपरिचियहरिवि-
 वरसुणियपरिमाणो । गहिउ निवट्ठा सुहिओ अडवी सीसंतओ पच्छो ॥ ५९ ॥ तो तत्थ निरिक्खंतो पुरओ पासे हि मग्गओ य
 पुणो । बहुसो य निसामंतो अद्धानयचिट्ठिओ मइ ॥ ६० ॥ गहियाद(व)रणपहरणो उप्पीलियधणियबद्धमण्णाहो । वच्चइ पयट्ठसाणो
 पंथं मोत्तूण पासेणं ॥ ६१ ॥ भणइ जइ परइ कोई ए भाहितो त इमेण पंथेण । जाव ताव मरणं कामे चोरो होरहिचारेमि ॥ ६२ (१) ॥
 गंतूण चिरं तह उप्पहेण पंथं पुणो समोइण्णा । चोरेण वेरेण तेण समया सजायमण्ण तह य ॥ ६३ ॥ निहुया पब्भजमाणवणसुक-
 पत्तसद्धानुकारिणो केइ । पक्खे पप्फोडंता पक्खी रुक्खाहि उट्ठीणा ॥ ६४ ॥ वणमहिसवघदीवियत्तरच्छपुल्लीण तह विरलेणं सुणिमो

१ अज्ञायमानाः । २ ख० मे । ३ अ० रुंदत्तप पणसुविराहिंभि० । ४ व्यात्रविशेषः । ५ सिद्धानाम् ।

सउणगणणं च तत्थ नाणाविहे सहे ॥ ६५ ॥ भणि(वि)यन्वया अम्हं महाभाए तत्थ वट्टमाणणं । अणुलोमा आसि तया खेमा
भिगपक्खिणो सन्वे ॥ ६६ ॥ वणहत्थिहत्थपल्हत्थिये छलुयफलकिसलयपवाले । गोडियविडिवे(डवि)विडिमी(मा) कत्थइ पासामि
हं पडिए ॥ ६७ ॥ एते अण्णे य बहु तत्थ अवत्थंतरे तरुमाणेणं । पासंता तं कंतारं तरिमे अह भणइ तरिमे ॥ ६८ ॥ अह भणइ
तक्करो णेमि कंतारं ति मा हु भाइत्था । अह गामा अब्भासे वच्चेह एत्तो अवरहुत्ता ॥ ६९ ॥ अहमवि गच्छामि उ खम(मा)हि य
जं सामियस्स आणाए । अण्णाणएण य मए वद्धा य हया य पल्लीए ॥ ७० ॥ मे(वि)रलमहुसंगयमियक्खवं भणइ तं सही पत्तो ।
अह तक्करं गुणकरं पिओ पियंतो अ दिट्ठीए ॥ ७१ ॥ तुम्हं आणाकारी तुमहे उवयारकारिणो अम्हं । जं नेअवन्तवाणं जीविय-
दाणं इमं दिण्णं ॥ ७२ ॥ अत्ताणमसरणाणं अम्ह्दाणं जीविए निरासाणं । उब्बद्धयाणं अम्हं छिण्णासु(माणं) तुमे वीरा ॥ ७३ ॥ अहयं
वच्छपुरीए पुत्तो धणदेवसत्थवाहस्स । नामं च पउमदेवो त्ति मज्झं जो को वि साहेज्ज ॥ ७४ ॥ भणिओ य एहि तहियं
अत्थं दाहायु ते सुविउलं पि । सो भणइ इजाइ मंहं तत्तो गंतुइ तो गच्छं ॥ ७५ ॥ जइ होज्ज समावत्ती गमणं मे तत्थ कारणं
तो । मा हुम न दच्छिहा एत्थ मए साविओ सि तुमं ॥ ७६ ॥ नहु सक्का परिकाओ केणइ सव्वंमि जीवलोयंमि । जियलोय-
सव्वसारं जीवियदाणं पादत्तस्स ॥ ७७ ॥ अम्हं अणुगहत्थं नणु तुमहेहि बहुमाणपीइकरो । आसणपरिग्गहो निग्गहेण कायव्वओ
होइ ॥ ७८ ॥ सो भणइ ए(वं) भणिओ नेणुहत्तणो अणुग्गहियओ य । सव्वं व मे कयं एव होइ जं मे(मे) त्थ परिटुट्ठा ॥ ७९ ॥
सो एवं जंपमाणो वच्चेह तुमहेहि भाणिऊण म्हे । वच्चेह उत्तरहुत्ते अमहे वि गया अवरहुत्ता ॥ ८० ॥ निजलिप्पोडविगलेत्ते-

मोणियजायसरंभो किच्छाहि उव्वहमारी उप्पहपहट्टमिएणए ॥ ८१ ॥ अतिवेगागयगमणा घरिणि ! तण्हालुहाकिलंताहं । वाय-
 भयपरिसुक्कोट्टकंठजिभं(ब्भा) परिखलंती ॥ ८२ ॥ अचयंती गंतुं जे पीढंमि निवेसिउं पिओ महइ । तो तं परिहरमाणी बला
 वि पाएहि वच्चांमि ॥ ८३ ॥ असहं अणुपालंतो भणइ पिओ सणिययं पि वच्चांमो । ण पेच्छह ताव भयच्छि ! वाए(पिए) विर-
 लकट्टवणुदेसं ॥ ८४ ॥ गोउलपयारमलिया पविरलतणगहणगोमया य पुणो । साहति वियाणभूमी गाममज्झा(ब्भा)सं भयं मुंच
 ॥ ८५ ॥ नट्टं झत्ति भयं मे तुट्ठी य समुट्ठिया महं घरिणि ! । लोगस्स मायरो व्व दट्ठण ता गाओ ॥ ८६ ॥ असणकय-
 कणपूरे पुच्छिउ लट्ठियाहिं खेलंते । दिट्ठो तत्पियवाले बाले गोपालए तत्थ ॥ ८७ ॥ अह तेहिं पुच्छिया मो कत्तो उम्मगएण
 एहत्ति । तो भणइ अज्जपुत्तो 'वयंस ! पंथो पणट्ठो णे ॥ ८८ ॥ किं नाम जणवओ इणमो किं नामयं च नगरं ति । किं नामउ
 च गामो केत्तियमेत्ते इओ होइ ॥ ८९ ॥ ते वेत्ति गामउ णे आसणो एस खायगं नाम । सविसेसं तु न जाणामो वणविवर-
 वट्ठिया अम्हे ॥ ९० ॥ गंतूण य तो अम्हे कमेण हलविलिहिंयं गया भूमिं । अह मं पुणो वि पिययमो इमाणि वयणाणि
 भाणीया ॥ ९१ ॥ वणपणलावियाओ वरोरु ! पेच्छाहि गामजुवतीओ । पणुच्छब्भयदंसियथिरपिंजरपीवरोरुओ ॥ ९२ ॥ एयाणि
 य अण्णाणि य तत्थ पिओ मे पियाइं जपंतो । सोगपरिस्समवक्खेवकारणत्थं पदंसेइ ॥ ९३ ॥ अच्छोदगपडहत्थं मच्छघरं फुडिय-
 कुमुयवण(प)रियं । गामस्स तं तलायं नच्चासण्णं समणुत्ता ॥ ९४ ॥ अच्छं फलिहमरिच्छं फुडियकुमुयगंधे य भयविमुक्का ।
 पाणीहिं पाणियं [१ स] गामतलाए तहिं पियं तत्थ ॥ ९५ ॥ अवगाहिऊण सलिले सीयलजलपायवीजियंगा य । विस्संता

१ अ० दामी । २ अ० अह । ३ ख० भणियं । ४ ख० वयसो । ५ अ० नामउ । ६ अ० से ।

भयमुक्ता धरिणि ! गच्छामो तं गामं ॥ ९६ ॥ दीसंति वोद्रहीओ सवलयाबाहुपरिणद्धकंठेहिं । कडितडनिवेसिएहिं कुडेहिं उदगं
 वंतीओ ॥ ९७ ॥ चित्तेमि किंतु विहियं कुडेहिं जं जुवतिसोणिक(त)डएसु । सवलयं तु उवगूढा जह पियपुरिस व्व अञ्छंति
 ॥ ९८ ॥ ताओ वि विम्हयवियाणिएहिं अञ्छीहिं णं अविस्सामं । पेच्छंति विम्हियाओ चिरं पि घोलायमाणीओ ॥ ९९ ॥ तो
 गामं वरवतिमाहिलियाहिं तुंववियडत्थणीहिं । तयं रूढाहिं समवगूढं तह पत्तामो दुयग्गा वि ॥ १०० ॥ अम्हे लडुत्तणविम्हएण
 अञ्छीहिं अमुयमाणीहिं । अण्णोणरहस्सेल्लणपसंगओ गामतरुणीहिं ॥ १ ॥ भग्गा तत्थ वईओ कत्थ व कडकडस्स किडि-
 कावि । तरुणीहिं पेच्छियव्वयं अण्णणअहेज्जिणीहिं ॥ २ ॥ वईभंजणसहेण य थेरा हि उन्निगया रत्थं । भुक्कुमुकुमुकंति
 कत्थ य उद्धमुद्दा पिडिया सुणहा ॥ ३ ॥ अहरेगसिठिलवलयाओ पण्डुरमइलुदुब्वलंगीओ । जक्खाहिवाओ वि पेच्छंति कारीए
 मयं तेहिं अम्हे ॥ ४(१) ॥ मसिणपाडुयारगनियसणाहिं कडिगहिय[चिडय]चिडरूयाहिं । घरनिगयाहिं धरिणि ! गहवइघरिणीहिं
 ॥ ५(१) ॥ सो दिट्ठा अनुमाणिन्दियगेज्जो तत्थ अवत्थंतरे बहु अम्हे । पैन्ना(ए) पेच्छंता रच्छा य अइच्छिया सणियं ॥ ६(१) ॥
 वगगमणवलणवणिया तण्हं चं छुहं समं च अगणिती । जीयव्वयलोमिच्छा कहिणां तइं अडविं ॥ ७(१) ॥ नट्टमय व्व अञ्छि-
 गइ चि तत्तचलणवियणामभिणगामा । ताहे परिस्समहं चितीयं छुहं च तण्हं च ॥ ८ ॥ तत्थ य वेमि पियमं पदियत्तकारेण
 निदोसं । कत्थइ च्छुहवेहारआहारं ता गवेसामो ॥ ९ ॥ तो भन्नइ पियमो तक्करपरिसुट्टमोल्लसव्वस्सो । कडिए (कं पर)स्स
 घरं अणजमाणा ध(प)विस्सामो ॥ १० ॥ वसणपरिपीडिएण वि कुलमाणमणूणं वंतेण । देहि चि कडुणभावेण दुक्खमुचत्थाईउ

लोए ॥११॥ लडावणयं माणपडिसागं परिभवस्ता जं मूलं । कत्थ लद्धुत्तणकरं माणिणि ! पणयं अहं काहं ॥ १२ ॥ अत्थ-
 परिहीणविगलो कओ वराकरात्थमुहम्मि विजणंमि । सुद्धु वि किंलिस्समाणो हवइ न ॥ १३(१) ॥ पणइपरसु य णो भ (१)
 पणए घट्ठा दीणवयणजंपणे । सुकयनिगमा जिब्भा असब्बरहिया देहि ति ॥ १४(१) ॥ नयवल्ली वोत्तु सव्वं माणमह(ण)ग्घं
 पमोत्तूणं । तुब्भत्थे नत्थि गहं किंनि अकायव्वयं नाम ॥१५॥ वीसम तान सुद्धुत्तं रच्छाणुहभूसणंमि एयंमि । देवकुलंमि चिला-
 सिणि ! तो ताहं संभंतनित्तते ॥१६॥ छणदिवसे छणसंपडियस्स पामरजुवणसत्थस्स । धिविहकणां ठाणं चउत्तमुहं चउत्थंभं तत्थ
 य ॥ १७(१)॥ एहिया य सधं रामागमुप्पायगंभं गहवइणं । गागेहं चेडामाहणघरिं च सीयानरं पत्ता ॥ १८ ॥ नमिऊण सव्व-
 सस्स तीए लोयंमि त्रिस्सुयजसाए । दसरहसुण्हाए एगपत्तीए सीयाए ॥१९॥ हरिउसारियगुद्धंमि भूमिभागंमि उ दूयग्गावि ।
 तत्थ निराणा सालिकणिसव्वि पच्चे वित्तमि ॥२०॥ पस्सागो य जुवाणं *सव्वावत्तयणिगुद्धंगोत्तेणं । सिंभवकुलनिवत्तेण अस्स-
 पत्तेण आयंतं ॥ २१ ॥ पडिसण्हधवल्लोमयकप्पासगल्लोमनलणियसमयं । पुरओ तुरियपहावियनडवडरथीरपरिवारं ॥ २२ ॥
 नागरतरुणो चि अहं अलज्जिऊण य परस्स ही जाया । सीयाधरस्स कोणे ^१अट्टसंसंसेया अत्थं ॥२३॥ अह सो कुमासद्धत्थी
 पयाहिणं देउलं करेमाणो । ददहूण अज्जपुत्तं हयहियओ धाहओ सहसा ॥ २४ ॥ पडिओ य अज्जउत्तरस्स तत्थ पाएसु सस्सरं
 परुण्णो । भणइ अहं संति आसी तुम्हा गहे चिरं कालं ॥२५॥ गाउय ! अज्जपुत्तेण धणियं सणियमवगूहिओ य । किमागमणं
 ति देहि राहेमि मे सिग्घं अवि कुमलं । सत्थाहो अम्मा भत्तमित्तवगो य तो गुद्धुचाणं ॥ २६-२७ ॥ तत्थ वि दिण्णनिविट्ठो

१ अ० किंलिस्समाणा । २ अ० निग्गमा । ३ जं० तो । ४ अ० सेव्या । ५ अ० गत्तेण । ६ अ० अट्ठं ।

[illegible]

वयणेहिं रहिया पसणविस्सायसूयणा लिहिया । एह नि ससवहरा लिहत्था मे गुया दो वि ॥ ४४ ॥ एनं सोऊण मंहं सो
 सोओ अवगओ य सयरहं । परितोसपेसिण य हियं पुणं च हारोण ॥ ४५ ॥ अइनिविउंवे अहरेगपीडिण गाढविसमिण ।
 खणे हत्थे पियस्स दट्ठण भणइ कुम्मासहत्थी सो ॥ ४६ ॥ साहसु को भूयत्थो जं ते वरहत्थिहत्थसंक्रासा । सयवणा य
 विसमखणा य बाहा रिउमंथणसमत्था ॥ ४७ ॥ कहियं जहाणुभूयं तस्स ल्हं चैव उत्तमं वमणं । अमहं हिं जं कयं घरिणि ! तत्थ
 दुनि कतं तुरि तहिं ॥ ४८ ॥ कुम्मासहत्थिण य एनं सोऊण जवेण अमहं । तग्गाममाणिजे वंमणकुलण समाहत्तं ॥ ४९ ॥
 तदुत्थवंमणकुलं उण्णयवंमञ्जलणअइगया सो । निचं वेयलमवाविया कर(गा) गलमुयंतजलविंदू ॥ ५० ॥ कयपायसोयाणं गोसा-
 लयत्तहिं तिचिहाणं । सुद्धोदगं च दिणं हत्थपक्खालणं अमहं ॥ ५१ ॥ तह निपणरसोई य सिद्धं सरिसमिदंत तोसिया अमहे ।
 अहरेगरोयमाणं जेमिया अमयवंतं घरिणि ! ॥ ५२ ॥ अह धोयहत्थमुहला अवणियउचिहुभायणा विका । धयमक्खियचलणवणा
 अमिवाइय तं कुलं निमो ॥ ५३ ॥ कयपज्जत्ता संता अह आसं दोवि तह समारुढा । कुम्मासहत्थिभडचडगरेण परिवारिया
 पविट्ठा ॥ ५४ ॥ देसवंधमयभूयं सिरीण आवासं गुणसमगं । नयरं पणासंयं मो सोगस्स पणासंयं पत्ता ॥ ५५ ॥ नावाए
 उत्तिण्णा तत्थ नदिं तोयभूयपाणीया । तुंगतडकडं विसंभं गंगाए वयंसियं तमसं ॥ ५६ ॥ गंगातमससमागमपुंद्ध(ड)क-
 चूडामणी चिए(प)णिपुण्वं । पत्ता पणासंयं मो तिमागसेसंमि दिवसंमि ॥ ५७ ॥ कुम्मासहत्थिपेसियमणुस्ससंपाडिण
 जाणेण । तत्थ पविट्ठा तुट्ठा मिचघरं अंतिवासिस्स ॥ ५८ ॥ मज्जणजेमगसमालाहणाहि पडिवजित्था तहि सुट्ठु । पज्जत्तलद्धनिदा

तं रत्तिं सो सुहं बुच्छ ॥५९॥ धोययुहहत्थपाया अभिवाहया देवया तर्हि गोसे । समभययुहाविमुक्ता पुणो वि सेजासु अच्छामो ॥६०॥ सुसुहत्तकस्स ततो पिण्ण कुम्मासहत्थिसहिण्ण । एमो ति कुलघराणं कोसंबिं पेसिया लेहा ॥६१॥ अब्भंगण-
 परिमंडणउच्छायणविविहकायसोकखेहिं । पाणेहिं भोगेहिं च पडिक्कीलता तर्हि वसिमो ॥६२॥ वसिडण केह दिवसे उहरिय-
 परिस्समा तर्हि घरिणि ॥ पडिलेहलंभतुट्ठा कोसंबिं उस्सुया गंतुं ॥६३॥ पंथपरिव्वयमेतं आणीयं तेहि हिरण्णयं ततो ।
 अच्छायणं च विविहं अहयं चायं च रत्तं च ॥६४॥ कैहावणगसहस्सं दिण्णं मित्तघरे वेडुरुवाणं । खजगमोछं ति मया महिलाहिं
 निवारयंतीहिं ॥६५॥ लज्जीय तं पिययमो दाउं पणयपडिसाहणे भीओ । पच्चुवगरनिमित्तं अप्पो दाउ त्ति काडणं ॥६६॥ आभं-
 तिया य अवयासिया य सव्वा मए महिलियाओ । मित्तघरस्स य पुरिसा पिण्ण आमंतिया य ॥६७॥ मम मित्तघरजणस्स तर्हि
 जहारिहं महरिहं सुमरणत्थं । अच्छायणं च विविहं आसत्तं ताण मे दिण्णं ॥६८॥ सव्वोसहिसंजुत्तं गहियं तो तत्थ घरिणि !
 पच्छयणं । पथंमि अणेगविहे जोगक्खेमे गणिंतेहिं ॥६९॥ जातीजवसंपणं अह आसं पवरलक्खणसमगं । आरुढो मे रमणो
 पवहणपट्टीए सो मज्झ ॥७०॥ सत्थाहगहवतीपेसिएण बहु[णो]जाणेण परिकिण्णो । कुम्मासहत्थिएण य समकं परिवारसहिण्ण
 ॥७१॥ बहुसमरकरणविक्रमभामियनामनिगयपयावा । पुरिसा आउहत्था आरक्खा अम्ह आहत्ता ॥७२॥ इट्ठिसमिद्धीगुणजायं
 बहुजणं करेमाणा । नीमो पणासगाओ बहुविपणिसमिद्धवाहीओ ॥७३॥ अप्पच्छंदसुहेण य गच्छंता तत्थ रायमगंमि । दीसंता
 अतिदूरं जणेण दिट्ठीसहस्सेण ॥७४॥ मित्तघरसंतिएण य जणेण निद्वेण तत्थ अनुवद्धा । इट्ठीए अण्णजणदुल्लहाए नीहिम्मिया

बाहिं ॥७५॥ ठविय णु पवहणं सारहिणा वयणेण अज्जउत्तस्स । आरुहइ पिओ व तहिं तो सो संपत्थिओ तत्तो ॥७६॥ पेच्छामि
 पओहारीउ सालिवणमंडलाणि तुंगाणि । आसमे य मगोहरे मभापवाओ य पेच्छंता ॥७७॥ विडिपेछियं च पंधेउचरियत्ते लेक्ख-
 मेव सोरिं (!) । समइच्छिया य सणियं पत्ता वासालियग्गामे ॥७८॥ पत्तलविसालसालं सासयगिरिक्खडमणिहं तत्थ । पहियजण-
 विम्हयकरं वासघरं पक्खिसंधाणं ॥७९॥ वडपायवं महल्लं पेच्छामो लद्धयं ति काऊण । अहवत्थ अंतिवासी इमाणि वयणाणि
 माणिय ॥८०॥ निगंथधम्ममत्तिथस्स देसओ सीलसंवरनियत्थो । छउमत्थो परिवुच्छो एत्थं किर वद्धमाणाजिणो ॥ ८१ ॥ ते
 सोय आलसिहं जं आसि ओवच्छिउ महावीरो । वासालियं ति तो किर गाम सो निवेसियं नाम ॥ ८२ ॥ अमरनरजक्खर-
 क्वसगंधव्वसहस्सपणिवइओ । जिणवरभत्तीए मंतो पूयपावइ वडो त्ति ॥ ८३ ॥ सोऊण तस्स एयं उइण्णा पवहणाओ दुयग्गावि ।
 साहडुरोमक्कूवा हासुस्सयमाणसा अहियं ॥८४॥ पच्चक्खं जिणवरं मणंता उत्तमाए भत्तीए । सीसेण वंदमाणा वडस्स मूले निव-
 इया मो ॥८५॥ वेमि य णं पंजलिया तरुवर ! धणो सि तं कयत्थो य । जं ते इह च्छायाए अच्छीय जिणो महावीरो ॥८६॥
 अच्छेऊण वडं तं काऊण पयाहिणं च तिवसुत्तो । पवहणमारुहो सो पुट्ठि तुट्ठि च वहमाणा ॥८७॥ दट्ठूण वंदिऊण य निसि-
 हियं तत्थ वद्धमाणास्स । संवेगजायहासा मण्णामि कयत्थमप्पणं ॥८८॥ तो तत्थ पिएण समं सोक्खगुणं कुलघरस्स माणंती ।
 एगाणिहत्थिगामं अइच्छिया कालिगामं च ॥ ८९ ॥ वासाय अइगयामो नगरिं साहंजणिं जणाइणं । भवणेहिं मेरुहं-
 भएभरिहिं ॥९०(?)॥ कइलामंतुंगसिहरोवमंसि नयरीए मणुणकरंमि । तत्थ निविट्ठा तुट्ठा भित्तघरे अंतिवासस्स ॥ ९१॥ तत्थ

य मञ्जणेमणउत्तमसेजाविहाणक(य)पूया । जेमावियसव्वजणा पडियगियपवहणवइछा ॥ ९२ ॥ तत्थ वि हं सुहं [विय] बुच्छा
कल्लं विच्छलियहत्यमुहपाया । तं कुलमामंतेऊण निग्गया उग्गए सरे ॥ ९३ ॥ णाणाधिहगगणानं सेहेण य भमरमहुयरिगणानं । पंथस्स य उदेसे
गुरुजणमिहोक्काहि य गयं पि य पंथं न याणामो ॥ ९४ ॥ कुम्भमासहत्थिकहि ए गामपुरारामकित्तणसमूहे । पंथस्स य उदेसे
चेइयरुक्खे य पेच्छामो ॥ ९५ ॥ अहरियपत्तसामं विस्सामं तत्थ पहियजूहाणं । रट्टएहविधपट्टं भूमिओ ए पओहरथोरं ॥ ९६ ॥
कोसंबिसीममउंडं घणनिविडमहल्लसालविचरयं । सउणगणं कत्थ डं(डे)तं कुम्भमासवडस्स मणुपत्ता ॥ ९७ ॥ निग्गालियधवलजल-
हरवियाणलिलिविलंबकं तत्थ । वरसुरभिसरसपुष्फोत्रयारविंचेल्लियं पएसं ॥ ९८ ॥ कयंदणमालाया सोत्थियविच्छिण्णपुण्णनव-
कलसं । पढमघरगयामो सेयणपरिययो कुलरम्मं ॥ ९९ ॥ आसणनिद्वत्त व अब्रिहिंयं भित्तसत्थपव्वइया । कुम्भमासवडे
कोउयसएहि ण्हविया दुयग्गा वि ॥ १०० ॥ ण्हायपडिकयकम्मा पउग्गच्चिवेल्लिया दुयग्गा वि । ससुरकुलघरासणणीयपरिटुङ्गा
कोउयसएहि ण्हविया दुयग्गा वि ॥ १०१ ॥ अहमवि य जाणसहणचरणारूढा तयं समणुगच्छो । ततो य निग्गयाहि चार्हेहिं समं ससारसिया ॥ १०२ ॥ वरिस-
मज्झ गया ॥ १०३ ॥ अहमवि य जाणसहणचरणारूढा तयं समणुगच्छो । ततो य निग्गयाहि चार्हेहिं समं ससारसिया ॥ १०४ ॥ अणिज्जमाणमग्गा पुरओ वच्चा मि य पियस्स ॥ १०५ ॥ अपणं सुवणवरभंडमंडियं तत्थ मे-
वरथेरमयहरदासीजणतरुणचक्कत्रालेण । अणिज्जमाणमग्गा पुरओ वच्चा मि य पियस्स ॥ १०६ ॥ भाउज्जावा य महं दट्ठुं जं निग्गया सपरिवारा । ता विय वर-
पिययो ति । तुरगवरं समारूढो सबयंसो सो ममं नेइ ॥ १०७ ॥ माउज्जावा य महं दट्ठुं जं निग्गया सपरिवारा । ता विय वर-
जाणगया अइति नगरिं मए समयं ॥ १०८ ॥ वसणुस्सवदोसगुणा गमणागमं पवेसनिकखमणं । अधियं पहाणपुरिसस्स सव्वज्जन-
पायडा होति ॥ १०९ ॥ पुण्णागसउणदाहिणपसत्थत्रहुमंगलनिम्मित्ता । कोसंबिमइगयामो देवदारेण तुंगेण ॥ ११० ॥ आसि य संभुह-
पण्डुरसुगंधपुष्फोत्रयारविंचइयं । नरनारिंदसणुयसमुवत्थिरुद्धपेरंतं ॥ १११ ॥ उभओ पाससमुट्ठियमहंतपाप्मायंपत्तिशोभं ति । राय-

पहमइगयांमो बहुविपणियपसाहिय(प)एसं ॥ ९ ॥ वायपरियत्तियपक्कमुहियं च पंकयवणं जंहाफुल्लं । तह जणमुहपउमंशणं च
 अम्ह गत्त तहि जोयं ॥ १० ॥ आचद्धपंजलिममुजओ जणो तत्थ रायमगंमि । अवयासेवि य कंतं पम्मुफालाहिं दिट्ठीहिं ॥ ११ ॥
 दट्ठुं न तिप्पति जणो पियं पवासाहिं आगयं संतं । घणसंकयविमुक्कं चंदमिव समुट्ठियं सरए ॥ १२ ॥ उट्ठा(वट्ठा)वणं आसीसा
 जणस्स संवभणस्स रायपट्ठे । अंजलियाहुंरगाणिया न पहुप्पइ गिण्हउं रमणो ॥ १३ ॥ वंभणसमगगुरुं वयातिएण सीसेण नमइ
 पंजलिओ । अवयासेइ वयंसे सेसं आभासइ जणं वा ॥ १४ ॥ सो एस चक्काओ त्ति चित्ते केई सविम्विया पुरिसा । जो सेट्ठि-
 चित्तपट्ठे वाहेण हओ मओ लिहिओ ॥ १५ ॥ जा चक्कायजुवती चक्कायं अणुमया तहिं लिहिया । सा गहवइस्स धूया जाया
 भज्जा य एयस्स ॥ १६ ॥ सत्थविहाणविणिम्मिया चित्तपणट्ठा इहं पुणो किह ता । सुसमाहियं जुवलयं देव्वेण अहो इमं सुदट्ठु
 ॥ १७ ॥ संघो त्ति केइ लट्ठो त्ति केइ अहो विणीओ त्ति । केइ खरो त्ति अभिजाओ त्ति य केइ बहुविजो सव्वइजो त्ति ॥ १८ ॥ सो
 पवरो य मया पसंसिओ पिययमो बहुजणेणं । निययं भवणविमाणं कमेण पतो मए समयं ॥ १९ ॥ तत्थ भट्ठियपरिटुड्ढपरियणा
 उवणीयअग्घकयपूओ । कयचुड्ढलीमंगलओ आसीवयाण परिच्छंतो ॥ २० ॥ दहिलैयसुद्धपुण्फेहि तत्थ कयविउलदेवतापूयं ।
 विरइयवंदणमालं सकमलकल्लुज्जलदारं ॥ २१ ॥ तं सो भवणमइगओ सहसावि य कोट्ठुल्ले । पुण्णमणोरहसुमणो मए समयं
 समुत्तिणिण ॥ २२ ॥ अप्पकयदोसलज्जियमजंमिया तो तहिं अइगयाहं । समुरकुलस्स विसालं जणाकुलं अंगणं रम्मं ॥ २३ ॥
 सव्वकुलेण समग्गो तत्थ य पुव्वागओ गहवइ मे । मत्थाहेण समं अन्धए य पवरासणे निसओ ॥ २४ ॥ अह अम्हे संभंता तेसि

पञ्चखदेवभूतानं । पायकमलेषु निवडिया अम्हे आलोयमाणानं ॥ २५ ॥ तेहि य मो उवगूढा सीसे अघाइऊण य सुदिडो ।
 आणंदअंखविगंधिहिं अच्छीहिं ॥ २६ ॥ तं वेलमम्मासाखहि पायएसु निवडंता य समवगूढा । अहियसबाहपरुणाहिं पण्हयं
 मुंचमाणीहिं ॥ २७ ॥ अहयं च भाउगणं जहक्कमं विणयनमियसीसकमला । पाएसु निवडियामो वाहजलभरियअच्छीणं ॥ २८ ॥
 अण्णो य जो जणो मे अंजलिकरणसंभासिओ सव्वो । पेसवगो य पाएसु पडइ तत्थ मंहं ॥ २९ ॥ धाई य पुव्वथरियं वाहं सुयइ
 य सा य सारस्सिया । ताहे निप्परिहासं तुसारसलिलं लया उज्जागे (१) ॥ ३० ॥ हवइ सव्वाहाणं च तत्थ सुहा य वणंगयमुहेणं ।
 निगारेणुवणीयं च पुणयकंचणसुहेण ॥ ३१ (१) ॥ सव्वेण अम्ह बंधवजणेण संजायकोउहल्लेण । तत्थासीणा सत्था पुव्वभवं पुच्छिया
 घरिणि ! ॥ ३२ ॥ तेसिं साहइ रमणो रमणिजं चक्कवायजाई तं । सव्वं जहाणुभूयं मरणंतं विप्पओगं वा ॥ ३३ ॥ तं चित्तकारणसमा-
 गमं तह घराओ निग्गमणं । नावाए अवक्कमणं उत्तरणं चोरहरणं च ॥ ३४ ॥ जीयस्स (य) संदेहं पल्लीए वि य च तं मज्झं । तत्तो
 पलायणमणुवालणं च तं तक्करेणं कयं ॥ ३५ ॥ अडवीओ निग्गमणं गामपवेसं च आणुपुव्वीए । कुम्मासहत्थीसंदसणं कहियं
 पिययमेण ॥ ३६ ॥ सोऊण य वुत्तंतं कहियं तं अम्हं अज्जउत्तेण । सोएण दोवि पक्खा अम्हाणं तो परोइसु ॥ ३७ ॥ ताएण य णे
 भणियं कीस मंहं पुव्वमेव नो कहियं । होत्ती न आवई भे न पच्चायावं इमं होतं ॥ ३८ ॥ “थोवं पि य उवयारं अहियं सुयणो
 कयणुभावेण । मण्णइ रिणं पिव जहा पच्चुवगारं अकाऊणं ॥ ३९ ॥ उवयारभरक्कंता उवयारिणेहिं वट्टमाणेहिं । किह उस्ससंति
 पुरिसा पच्चुवयारं च अकाऊणं ॥ ४० ॥ मंदरगिरिगुरुभारं भवे भरं मत्थए कयं वहइ । सुयणो कउवयारो जाव न दुगुणं पडिक्करेइ”
 ॥ ४१ ॥ तं सफलपुरिसं काहामि आगमेऊणं तं तुज्झं । जीवियदाणेण जेण मंहं जीविअं दिण्णं ॥ ४२ ॥ एयाणि य अण्णाणि य

गहवइणा तत्थ जएमाणेण । तह अणुणीया अम्हे घरिणी ! सत्थाहसहिएण ॥४३॥ तुट्ठो सयणपरियणो तत्थागमणेण णयरजणा-
 य । सिग्घा य आगया णो पियपुच्छणयंमि सा नगरी ॥४४॥ दिज्जइ इच्छाइच्छियघडियमघडियं सुवण्णयं वत्थं । तालायरमंगलया-
 यगाणं पियपुव्वयं दाणं ॥४५॥ कुम्मासहत्थियस्स वि दिज्जइ तोसेण कणयलक्खं ति । एक्काभरणं च पुणो दिण्णं मह मव्वस-
 यणेहिं ॥४६॥ कइवइदिवसेसु तओ कुलधरविभाणुरुवरमणीयं । वत्तं विवाहकम्मं अणणससिसं पुरवरीए ॥४७॥ तं च अणण-
 सरिच्छं कमेण वत्तं महूसवं अम्हं । पेक्खणयमणोवमयं अचिक्खणयं बहुजणस्सा ॥४८॥ अम्हं दोवि कुलधरा पीइनिरंतरसिणेह-
 संबद्धा । एककुलं पिव जाया समसुहदुक्खेण य गुणेणा ॥ ४९ ॥ पंच अणुव्वयाइं महव्वए मह पिओ गहेच्छीय । अवगाढो य
 विसालं जिणवयणसुइं अमयभूयं ॥ ५० ॥ सव्वमणोरहरिपूरगं च पुण्णमणोरहसि मए । उज्जमियं जह भणियं तवयमायं विलट्ठ-
 सयं ॥५१॥ भणिया य मए चेडी जइया पियसंगया गया अहयं । का आसी वट्टमाणीए तुज्झं च घरे [वने] तइया ॥ ५२ ॥
 तो जंपइ सारस्सिया भूसणमाणेउं पेसिया अहयं । तुब्भेहिं निययभवणं पट्टविया तो गया अहयं ॥ ५३ ॥ पेच्छं वक्खित्त-
 जणं दारं च अवट्ठियं अणारक्खं । तो भवणमज्झपत्ता अप्पभयससंकिया अहयं ॥ ५४ ॥ तत्थ य ते गब्भहरे सव्वाभरणभरियं
 गहेऊण । वरनगरसारभूयं करंडयं तो नियत्ताहं ॥ ५५ ॥ तत्थ य अपेच्छमाणी तुब्भ परिमग्गिऊण सव्वतो । रयणकरंडय-
 हत्था घरं विसण्णा नियत्तामि ॥५६॥ हा[स] मज्झ सामिणि ! त्ति तं पुण गब्भहरयं पलोयंती । तत्थ पडियामि हियए तल-
 प्पहारं च दाऊणं ॥ ५७ ॥ पच्चागया य जाहे कमेण एकल्लिया विलवमाणी । चित्तेउं आहत्ता इमाणि हियएण हं तत्था ॥५८॥
 चित्तेमि य तत्थ महा काही कण्णाकएण सिद्धि त्ति । तीसे परमरहस्सं जइ से(ट्ठिणो) एयं न साहिस्सं ॥ ५९ ॥ सोहामि सावि

होही निच्छिन्ना दीहराए रत्तीए । मज्झ वि य दाणिं होहि कहिए लहुओ इमो दोसो ॥ ६० ॥ एयाणि य अण्णाणि य अणु-
 चिंतंतीए व हिययाए । सयणपराए गया मे निदाचचाए सा रत्ती ॥ ६१ ॥ सेट्ठिस्स मया सिट्ठं पहायकालंसि पायवडियाए ।
 तं तुह जाइसरणं गमणं च समं पियमेणं ॥ ६२ ॥ एयं सोऊण य से कुलमाणमणूणं वहतस्स । राहुगहिउ व्व चंदो सुहचंदो-
 निप्पभो जाओ ॥ ६३ ॥ धी धी अहो अकजं ति गहवती करयले विहुणमाणो । तणयाए कुलवंसो णो हा जह अयसेण ढ(ड)डिञ्ज-
 हिज्झा ॥ ६४(१) ॥ समयमागयं रहंगस्स नत्थि दोसो य सत्थवाहस्सा । सच्छंदकज्जतुरियाए एस दोसो म्ह धूयाए ॥ ६५ ॥ दोससयाणं
 “सलिलपरियत्तमूले पाडंति सए तडे जह नदीओ । पाडंति दुसीला सुया तह कुलमाणे महिलियाओ ॥ ६६ ॥ दोससयाणं
 करणी मलिणी विउलस्स घरकुडंनस्स । घणस्स जीवलोए कुलंमि धूया न जायंति ॥ ६७ ॥ जं पयइरुइयस्स वि अव(ज)सस्स
 वि सक्कबंधवजणस्स । विणिवाइयवारित्ता जावज्जीवं कुणइ दाहं ॥ ६८ ॥ कहगस्स उ वीसंभं कहयवयदुयारियाण महिलाणं । तस्स चैय दिज्जंती
 दप्पणगयं व रूवं दुग्गिज्झं जो ण हु हिययं ॥ ६९ ॥ भणियं च तेण कीस हु एयं पुव्वं भं(न) ते मह कहियं । तस्स चैय दिज्जंती
 नेयं विच्छायणं होतं ॥ ७० ॥ तो वेमि तीए किर सवियामि नियएण जीविएण ति । रक्खह रहस्समेयं जा ताव मिलेमि [वसत्ति]
 (पिययं ति) ॥ ७१ ॥ समयं च रक्खमाणी अओ मए भयत्ताए नो कहियं । जं न हु निवेइयं भे तस्स पसीयंतु भे पाया
 ॥ ७२ ॥ सोऊण एयमडं च सेट्ठिणी सा गया तहा मोहं । छायगवं च गणंती सामिणि ! तुज्झं विओगं च ॥ ७३ ॥ दट्ठूण यं तं
 पडियं सहसा रोइइ विस्सरं दीणं । गरुलप्पवे (१) चिरं पित्त नागकुलं ॥ ७४ ॥ पच्चागयपाणाए तत्थ विलावकरणं अणेगविहं ।
 घरसामिणीए रुणं रोयावयणं च बहुजणस्स ॥ ७५ ॥ सन्वे य भाउया ते सकलत्ता परियणो कइ य रोयंति । कलुणकलुणं सामिणी

चिरहे तुहं तइया ॥ ७६ ॥ रोचूण य सचिलां धूयानेहेण णउयदिययाण । अब्भत्थिओ य सेट्ठी विण्णविओ तत्थ अम्माए
 ॥ ७७ ॥ “सीलेणं विसुद्धाणं जस्स लुद्धाणं पि जाइया धूया । दो आणेइ अणत्था भूअविओगो य अयसो य ॥ ७८ ॥ पुव्वकय-
 कम्मनिव्वत्तिएण सब्बं विहाणविहिण्ण । (ह)वइ सुभमसुभं वा सब्बो सवतो व अवसो वा” ॥ ७९ ॥ न ह्नु दोसो दायव्वो तीसे
 सीलविणएण कलियाए । कुडिलेण जीवलोए सा तह नीया कयंतेण ॥ ८० ॥ जइ सा जाइमरिया पुव्वभइं च अणुगया निययं ।
 अप्पो उ होइ दोसो आणिज्जउ बालिया मेत्ति ॥ ८१ ॥ सुकुमालियत्त(त)णुइया सुद्धहिं वट्ठजणस्स मणहरणिं । न जीविउं समत्था
 खणं पि धूयं अपेच्छंती ॥ ८२ ॥ इय सेट्ठिणीए पायपडियाए कलुणकलुणं भणंतीए । नेच्छंती तो वि बला तह ति मण्णाविओ
 सेट्ठी ॥ ८३ ॥ तो भणइ एव भणिओ आसस आणेमि बालियं ते ति । मत्थाहकुकुळे उवलमासि ॥ ८४ ॥ अह नियउ गहवईयर-
 मिणमो आगओ पवहणेणं च । वाहिणएण समयं तुम्हं काही य आगमणं ॥ ८५ ॥ कीम तुमे सा नीय ति मज्झ गहवइकुंभेण
 कट्टेण । दिण्णो मेसुम्मीसो वयणपहारो विणयणत्थं ॥ ८६ ॥ जे मग्गिउं गया म्ह पुरिसा सोऊण तुम्ह आगमणं । ते परितुट्ठा
 सुंदरि ! तत्तो सब्बे परिनियत्ता ॥ ८७ ॥ एवं चित्थरियत्थं घरणि ! परिपुल्लियाए संतीए । सब्बं जहाणुभूयं सारस्सियाए महं
 कहियं ॥ ८८ ॥ तं तुरियगमणकारणनिम्मायं मंतकारणनिमित्तं । तीसे वि मए कहियं सामत्थं अजउत्तस्स ॥ ८९ ॥ कइवइदिणां
 तत्तो च्छेयायारिउवएसनिम्मायं । निप्पुरिसनाडयं पिययमस्स ससुरेण से दिण्णं ॥ ९० ॥ तोष्पेससिद्धवत्तव अब्भरिहियमित्तसत्थ-
 परिकिण्णा । रमिमो भवणवरे य पउमसरे चक्रवाय व्व ॥ ९१ ॥ हिंयएहिं सुरयवइयर[पवइयर]पीवरधणपी(अ)णुरागवद्धेहिं । न
 चएमो मोहुं जे मुहुत्तमेत्तं पि अण्णोणं ॥ ९२ ॥ कालं तं अप्यं पिएण रहिया चिरं च मण्णाभि । कलिनिंतरलुद्धा रमियव्वयचिक्रणे

लगा ॥९३॥ मज्जनजेमणभूसणसयणासण तह सरीरभोगेहिं । हियसुहेहि रमंता नाडयं पच्छा य पेच्छंता ॥९४॥ आवद्धमल्लदामा
बुण्णसुगंधेहिं परिमलसमेया । एगंतरह(प)सत्ता सुहमच्छामो निरुब्बिगा ॥९५॥ एव सुहेणं गओ णे इच्छियविसयसुहसागर-
गयाणं ! सरओ गुणसंपुणो निम्मलगहचंदनक्खत्तो ॥९६॥ पत्तो य सीयविहुयवियंभियायामदीहराईओ । तुरियपहाइयद्धरे
सिसिरो बहुवायसंवाओ ॥९७॥ चंदो चंदणपंको मणिमोत्तियहारवलयक्खोमं दुल्लचीणंसुयं च दोहगय(ब्ब) मुंचेति
॥९८॥ सोयमइत्थिउणो उउगुणविवरीयविमयसोक्खेहिं । हिमगुणवलकिंतो हेमंतो कंतमहियाणं ॥९९॥ सहयारपुण्फे मासो
सीयविणासो सुहवासो । कामस्स कम्ममासो वसंतमासो अणुपत्तो ॥१००॥ निहिया अजुज्झमाणा चेद्धातुरियवअणवरज्झता ।
एत्ता बहूहिं य तहा चरत्तं अंदोलया वरिणि ! ॥१॥ जत्थ य पियवच्छाणा दीणाणुगहरओ जणो सव्वो । अंदोलएसु तुट्ठो बद्धेसु
अणावराहेसु अच्छेरया ॥२॥ पव्वणच्छण केयमयवणमायणाणको सग्घो । रमिमो अणणसरिसे देवा विय व नंदणवणंमि
॥३॥ तरलयविलया पुप्फच्छियं ऊणं पव्वयं उववणाणं । पव्वअइमुत्तयाणं चंदंपराहुयमंसमरं ॥४(१)॥ पवं संदरिसंतो कं नो
लडह चडुयारओ मज्झं । अण्णोणो य सुगंधे कुसुमे केसेसु मे कुणब्भएत्ते ॥५(१)॥ सुणो य बहु ते तत्थ अत्रथंतरे दुमगणाणं ।
पेच्छंता पीइकरे मुदियमणा दोवि वियरंता ॥६॥ पेक्खामो य वि तो सैमणं तत्थ समणं सिलोवविट्ठं । हेट्ठामुहो पवित्तं निस्सो-
यमसोयरुक्खस्स ॥७॥ केसकलावो कुसुमाणि भासिउ पाउयाणि अंगाणि । तिलक्खविसेसकमुहचुणओ य मे पुंछिओ तत्थ ॥८॥
एवं पिएण वि कयं विसज्जिया पाउया य कुसुमा य । 'उज्जलवेसेण गुरू अभिगंतुं जं न वुत्तं' ति ॥९॥ तो विणयनभियक्काया

संजमिया सतुरियससंभंता । अपरिमियरत्तरयणं निहिं व दट्ठण परितुट्ठा ॥ १० ॥ अह तं धम्मगुणनिहिं मायामयमोहवज्जिय-
मसंगं । ज्ञाणोव[उ]गयं पडिसिद्धकायचडं उवगयामो ॥ ११ ॥ सिरविरयकारकमलंजलीए विणएण परमभत्तीए । खणसंजममजायं
कतुं सामाइयं पत्ता ॥ १२ ॥ उग्गउवसग्गसहअव्वग्गमणो तहिं दुयग्गा वि । काउस्सग्गं काऊण य समग्गं गुणवं समग्गं ॥ १३ ॥
सव्ववेसग्गसुद्धं कम्मविहेढगं निसुट्ठिऊण । तिचिहेण विणयकम्मं कितिकम्मं तस्स कासिम्हे ॥ १४ ॥ काऊण य कितिकम्मं
विसेसओ नीयगोयअप्पायं । फासुविहारमविग्घं वा पुच्छिऊण तवग्गुणेषु ॥ १५ ॥ तो भग्गइ सव्वदुक्खयामोक्खणं खवियसव्व-
विसयसुहं । पवेह अन्वात्राहं अतुलसुहं अक्खयं मोक्खं ॥ १६ ॥ सीसेण पडिच्छेऊण तस्स वयणं कयं असावज्जं । धरिणि-
यलंमि निविट्ठा हट्ठमणसा दुयग्गा वि ॥ १७ ॥ तं पि य सुट्ठुवउत्तया विणयभरेण नियजंतिआ अम्हे । पुच्छासु निच्छयसुहं
जरमरणनिवारणं धम्मं ॥ १८ ॥ अह समयनिउणपरमत्थवित्थरं बंधमोक्खपायडणं । इणमो सवणमोसो सवणरसायणमणोहरं
भासमाणा ॥ १९ ॥ पच्चक्खं अणुमाणं उवसा आणा य जिणवरदिट्ठा । चत्तारि साहणाइं भणियाइं बंधमोक्खस्स ॥ २० ॥ इंदिय-
गुणसंजुत्तं आसणदिट्ठे दोसगुणसारं । जं सव्वभोमसिद्धं तं दव्वं जाण पच्चक्खं ॥ २१ ॥ जं दव्वमदिट्ठगुणं गुणेगदेसेण दिट्ठसार-
मिणं । गुणदोसेण णुगम्मई तं दव्वं जाण अणुमाणं ॥ २२ ॥ पच्चक्खेण परोक्खं दव्वं दव्वेण जं सुसरिसेण । उवमिज्जइ निदोसं
तं उवमाणं वियाणाहि ॥ २३ ॥ पच्चक्खपरोक्खाणं दव्व्याणं तिविहकालजुत्ताणं । जं सुयनाणग्गहणं तं उवदेसं उवैस्संति ॥ २४ ॥
वण्णसरूव्वगंधा सदफरिसगुणविरहिओ निचं । जीवो अणाइनिहणो जिणवरदिट्ठो निरव्वसेसो ॥ २५ ॥ सासओ अजोणी अणिंदिओ

इंदियत्थपरिहीणो । अप्पा अणाइनिहणो विण्णाणगुणो य नायब्बो ॥२६॥ जो चिट्ठइ कायगओ जो सुहदुक्खस्स वेयगो निच्चो ।
 इंदियसुहजाणओ सो अप्पा होइ नायब्बो ॥ २७ ॥ उवओगजोगइच्छावियक्कनागुणाऽवट्ठियगुणेहिं । (अप्पा) अणुनायब्बो
 विसयसुहजाणओ सो अप्पा होइ नायब्बो ॥ २८ ॥ चित्त(ण)वेयणसण्णा विण्णाणं धारणा (य) बुद्धी य । ईहा मई वियक्का जीवस्स उ पेयलिंगाई ॥२९॥
 अगेज्झो इंदियगुणेहिं ॥२९॥ चित्त(ण)वेयणसण्णा विण्णाणं धारणा (य) बुद्धी य । ईहा मई वियक्का जीवस्स उ पेयलिंगाई ॥२९॥
 जो चित्तेइ सरीरे अत्थि हु जीवो त्ति सोग्गासा । अप्पा ने हु जीवसि असंते संसयउप्पायओ ॥ ३० ॥ अत्थि रोयइ हसइ य
 भूसइ बीहेइ कनेइ वित्तसइ । उक्कंठइ रमइ पुसेइ जीवो कम्मणुभावेणं ॥३१॥ अग्घाइ सुणइ पासइ रसमासायइ वेदए फरिसं ।
 इंदियगुणेहिं पंचहिं कायगओ बुद्धियरेहिं ॥३२॥ परिणामेण निवत्तति जीवो कम्मं सुमं व अशुभं वा । तिविहं च पओगे पबुत्तम-
 नवयसा कायजोगेहिं ॥३३॥ रत्तो विरयइ कम्मं जीवो सुंचइ विरागयं पत्तो । एसो जिणोवदेसो समासओ बंधमोकखस्स ॥३४॥
 सो अणत्तो सुच्चइ अणत्तो वज्झंती वज्झपरेण कम्ममेण । गूढसत्तो मंधाविव गागरुमंधे(?) ॥ ३५ ॥ अणत्तो सुच्चंत्तो गिण्हंत्तो
 कम्मरासिमणत्तो । संसारजंतुत्तो भमंति घडीजंतजोगेणं ॥३६॥ सुमजोगो देवगतिं वच्चइ मज्झिमगुणेहिं माणुस्सं । मोहेण य
 तिरियगं नरयं पुण पाववहुलेणं ॥३७॥ रागदोसअनिग्गहं समुट्ठिया व सिग्णिया जिणवरेहिं । तस्स समुट्ठिहा य आगम्मा कम्म-
 वद्धस्स ॥३८॥ पाणवहमुसावाया अदत्तमेहुणपरिग्गहो कोहो । माणो माया लोभो भयमरइदुगुंछा य ॥३९॥ मज्जयणकायजोगे
 य मंगुलो मिच्छंदंसणपमाओ । पिमुणत्तणमण्णाणं अपिग्गहो इंदियाण वाए ॥ ४० ॥ ते अज्झवमाजोग संजुहा वणिगया जिण-
 वरेहिं । अट्ठविहस्स वि कम्मस्स बंधहेऊ समासेण ॥४१॥ नेहमंगियगत्तस्स रेणुओ लगए जहा अंगे । तह रागदोसंतेहो छियस्स

कर्मं मुण्येयव्यं ॥४२॥ परिणाममश्नुद्विहं तं सो दोमगिगा मुहृत्तेग । उदरगिगा व पुरिसो जह पचमखं च ते जीवो ॥४३॥
 उरालेए सरीरंमि एमेव जीवं चत्तकम्ममरीरो वि न मा(णा)यव्वो ॥४४(?)॥ नाणस्स दंमणस्स य आवरगा वेयणिजं च मोहं
 च । आउयं नामं गोयं अंतरायं व कम्माइं ॥ ४५॥ एते अट्टविहाणाए छ य भेया हवंति परिमियया । गहागय एणयग्गे निति
 अनुभागे विभागे य ॥ ४६ ॥ जह वीयाणि महियले बहुप्पगाराणि विप्पइ पणाणि । निययगुणपुक्कलकारणेण नाणत्तणं
 मुंचेति ॥४७॥ तह णवकम्मजोगेण निचदं एकओ असायगुणं । कम्मं विविहवित्रागत्तेण नाणत्तणं मुंचेइ ॥४८॥ दव्वं खेत्तं
 कालं भवं च भावं च तह समामज्ज । तस्स समामुद्धिओ उदओ कम्मस्स पंचविहाणो ॥४९॥ अगवयगं परीति संमारं (संमार)-
 निमित्तं पि य भवं । भवोवहुओ लहति भवपचइए देहे ॥ ५०(?) ॥ देहनिमित्तं च इंदियविसेमं इंदियविमयनिमित्तं । मेणं
 (मणं) सण्णा हि विण्णाणं ॥ ५१(?) ॥ विण्णागनिमित्तं पियवेइणमणुभवइ वेयणनिमित्तं । सारीरमाणसाणि य पावइ दुक्खाइं
 तिक्खाइं । ५२॥ दुक्खविणोयणहेउं गुहमिच्छु बहुयरं कुणइ पावं । पावेणं तेण ऋद्धमइ जम्मणमरणाइरहइमि ॥५३॥ नरयं तिरि-
 यल्लजोणिं माणुसभवं च देवल्लोगं च । कम्ममेहि भमाडिजइ जइक्कमं आणुपुक्वीए ॥५४॥ चण्डा ५ मुट्ठिय-पुल्लिद-वाह-सग-जवण-
 वव्वरादीसु । जायंति य अणुक्कमा विविहासु मणुस्सजाइसु ॥५५॥ इंदियसरीरविमलत्तणं च पडिपुणयं च एतेसु । पसन्नं सामित्तं
 ततो सोमग्गदोहगं ॥५६॥ संजोगविप्पओगे उच्चागोयं च नीयगोयं च । आउयपरिभोगवुट्ठिक्खयं च अत्थं अणत्थं वा ॥ ५७ ॥
 एते अणो य बहुसुहदुक्खे तन्थ जम्मणनिमित्तं । पावइ अणंतखुतो खुतो नियएसु कम्मेषु ॥५८॥ नवरं एत्थ विसेसो माणुम-

भावंमि होइ जीवाणं । जं सब्बदुक्खमोक्खं मोक्खपयंमि उ हि संकमह ॥५९॥ अण्णाणरुक्खगहणे संसारमहावणे जिणवरोहिं ।
निब्बाणमहापंथो विज्जा चरणं च उवइट्ठो ॥६०॥ संजमजोगनिरुद्धंमि आगमे तत्रविरोहिं सेसे । खीणंमि सब्बकम्मे कम्मविमुद्धो ॥६२॥ इह
भवइ सिद्धो ॥६१॥ एकसमएण वच्चइ स इतो हि परमपयं अणावाहो । संसारमयविमुक्को लहइ सुहं अक्खयं मोक्खं ॥६२॥ इह
नाणाभवगतिकारोहिं कम्महिं विप्पमुक्का सा । उद्धं सभावसिद्धा सिद्धस्स गती असंगस्स ॥६३॥ उवरिं अणुत्तराणं तदियं अज्जुण-
सुवण्णसंखनिभा । तिलोकमत्थयत्था छत्तरणसंठिया पुढवी ॥ ६४ ॥ सिद्धं सिद्धेत्तं परमं च पयं अणुत्तरपयं च । बंभपदलेणं
धूमियत्ति सीयत्ति य नामाहं ॥६५॥ इसीपब्भारा य सीयाए जोयणंमि लोयंतो । तस्सुवरिमं तिभागे सिद्धाणोगाहणा भणिया
॥६६॥ जाणंतो सब्बे भावे अत्रितहसिद्धा जं खवियरागदोसा । तो तेण नो लिप्पइ पुणो त्रि ॥६७॥ जं संठाणं इहइ भवं चयं-
तस्स चरिसमसयंमि । आसी य पदेसघणं ते संठाणं तहिं तस्स ॥६८॥ सो आगासे सिद्धालयंमि सिद्धगहणंमि ओगाढे । अवि-
रुद्धो तेहिं तहिं सिद्धेहिं समं अणंतेहिं ॥६९॥ एवं भणंतं समणं घरणि ! साहट्ठतणुरुहा अम्हा । इच्छामो अणुसट्ठि ति वेमि सिसे
निहियहत्था ॥७०॥ भणिओ य पिययेमणं सो साह वंदिऊण विणएण । लद्धा हु ते सुलद्धा जं तारुणो विगयसंगो ॥७१॥ साहेह
अणुवरोहेण मज्झ कं तं सि लद्धसामण्णो । अणुक्कंपं काऊणं भयवं ! कोऊहले मज्झं ॥ ७२ ॥ तो तत्थ महुसंगयमियक्खवं
निव्वियारमज्झत्थं । इणमो कहेइ सुमणो जिणवयणविसारओ समणो ॥७३॥ चंपाओ अवरजणवयासन्ने अडविसंसिए देसे । भिग-
महिसणेगदीवियवणहत्थिकुलोवतिणंमि ॥ ७४ ॥ रणोवगूह त्थ अत्थि तत्थ गरोहअम्मस्सा । वाहाणं संवासां सावयकुलकाल-

१ अ० मुंक्क ।

पुरिसा ॥ ७६ ॥ सुखंतसरसवल्लरसमसा धम्मपसंमोत्थया । जत्थ संज्ञायंते व सया वाहकडिमुहपप्सा ॥ ७६ ॥ खल्लूरसरस-
 मंतनल्लडिहिरसुक्खत्तभरियनेव्वाड । दीसंति रत्तकंबलकयपावरणाओ वाहीउ ॥ ७७ ॥ वाहीहि जत्थ कीरइ बरिहीण पिच्छ-
 कययापरियसीहिं । संचवत्थ कुसलकम्मं कलभाणं दंतमुमलेहिं ॥ ७८ ॥ अहयं अणंतरंभवे इओ य आसी य हत्थिपडिहत्थी ।
 मयजीवियावहारो मंसाहारो तहिं वाहो ॥ ७९ ॥ उच्चाददप्पहारी पइदिणअभाराधणगुणविहणू । कंडसमज्जियकित्ती अमोहकंडो
 त्ति नामेण ॥ ८० ॥ तस्स य अचुंकलक्खो ददप्पहारी कम्मचिक्खाओ । वाहो आसि पिया मे कुंभसीहो सीहओ नामं ॥ ८१ ॥
 पिउणो मज्झ बहुमया माया मे वाहवालिया आसि । अडविभयमाणवेसा अडविसिरी नाम नामेण ॥ ८२ ॥ जाव य अहं वयत्थो
 हत्थि पाडेमि एककंडेणं । तो (मं)मं भणिय पिया सुणसु कुलधम्मं इमं अमहं ॥ ८३ ॥ वाहकुलकोसघररक्खओ पयावीयपाडणसमत्थो ।
 पुत्तय ! साणो खरो जूहवई ते न हंतव्वो ॥ ८४ ॥ पिच्छयमणुपालंती पुत्तसिणेहेण पंगुलिययाइं । वाहाणं पि अभीरू मा पिच्छयमायरं
 हणसि ॥ ८५ ॥ पुत्तं अप्परिचत्तं डहरायं दुद्धमुद्धयं मुद्धं । डहरो होइ महल्लो चि पिच्छयं मा हु व हणसि ॥ ८६ ॥ पिच्छणउप्पत्ति-
 रममाणं काममोहियमईणं पुव्वविहोणजुवलियं सायं विजुयलेज्जा ॥ ८७ ॥ कुलधम्मवयाएसो एसो ते होउ पुंसिक्कओ । होज्ज
 कुलस्स अवचओ जो कुलधम्मं विणासिज्जा ॥ ८८ ॥ वीयं अविणासंते अ जाय ! धम्मं च सुट्ठु रक्खंतो । पुत्तय ! करेज्ज कम्मं
 इय साहेज्जाहि पुत्ताणं ॥ ८९ ॥ तो हं सुंठय पच्छा कम्मं वाहत्तणं करेमाणो । वियरामि य पारद्धि सावयकुलसंकुलं रणं ॥ ९० ॥
 खग्गि गवयकुरंगं वणमहिंसं गयवरं वराहं च । तेसु पदेसु निसु पहारं अहं देमि ॥ ९१ ॥ ता मे समाणजाती नियल्लिया बालिया

गुरुजणेण ! तरुणी पियाभिरामा दिण्णा सुरयारणी भज्जा ॥ ९२ ॥ सामा थणजुयलालं कियच्छिया पीणपीवरनियंत्ता । मिउभणि-
 यविसयहसिरी मुहेणं चंदं विलवंती ॥ ९३ ॥ राजीवतंबनयणा जोव्वणगुणराहं डियसरीरा । कसणतणुरोमराई वणराई नाम
 नामेणं ॥ ९४ ॥ सोम्मं वरप्पसण्णरूवं वरकामिणी य मयकलिया । किसलयसयणं च सयसोक्खं वाहत्तणे एयं ॥ ९५ ॥ कीसं न
 होही सोक्खं वाहणत्तणुवलंमि साहीणे । जेसिं किमिच्छियसुहअच्छत्ति निही अराणसु ॥ ९६ ॥ वाहीधुयपरिंभणपीणपओ-
 हरवद्वारागो हं । वारुणिमण्डतणुइउ सुरयकिलंतुट्टिओ कल्लं ॥ ९७ ॥ मयसंगमारपिच्चद्वयाकुलं सरसरुहिरपरिसितं । नमिऊग
 मुदियमणसो वणे वाहाण देवीए ॥ ९८ ॥ अह अणया कयाई गिम्हे हं गहियकंडकोयंडो । अंसावसत्तुंओ वाहच्छत्तगउरणं
 ॥ ९९ ॥ वणकुसुमबद्धवेण्डो (केसो) उवाहणुप्पील्लिएहि पाएहि । अगिगकरणी च अरणीवट्टी य कोयंडपडुंमि ॥ १०० ॥ वण-
 हत्थि सगंगंतो दंतमुमलकारणाय परितंतो । आहिं डिऊण रणं गओ निवाणं नङ्गंगं ॥ १०१ ॥ तत्थ य पव्वयमेत्तं पव्वयवणंतरविया-
 रि (णं) पस्सं । पहाउत्तिणं रुहं एकल्लयहत्थि ॥ १०२ ॥ दट्टण तं अपुव्वं अहयं हियएण संविचिंतेमि । न हु गंगाकच्छवणंतरुट्टिओ
 होइ इमो हत्थी ॥ १०३ ॥ जो गंगाकच्छवणंमि होइ बहुविविहरुखगहणंमि । सुहकरिसत्तालक्रेमो तस्स इमं लक्खणं होइ ॥ १०४ ॥ एसो
 पुण अपणवणाओ आगओ दसणविहिओ जइ वि । वाहकुलरक्खणट्ठा तहाविहं तव्वउएसं ॥ १०५ ॥ एवं कयसंरुप्पेण तो मए वाह-
 कुलरक्खणनिमित्तं । हत्थिस्स पेसियं तं जीवियनिहारणं कंडं ॥ १०६ ॥ अह तेण य उडुणीो सद्दमा खणकुंकुमो नहयलस्स । पुव्व-
 कयंतविजुत्तो विद्धो कंडेण चक्काओ ॥ १०७ ॥ पडिओ य वेदणाउरपमुक्कपक्खो खणेण मल्लिअं । संज्ञाहुं हुमतम्भो दवइयाग

पच्छिमसमुद्रे ॥८॥ पडियं न नं उवगया चक्राह(ई) विक्कव अणुहरंती । सोकाइरेगुहदुहा रारेण उस्सारियप्पणं ॥९॥ हा धिग-
 जुयलयमिणमो हयं चिंतापरो (अहं) जाओ । वेड्ढि चि अग्गहत्थे संपिच्छं तत्थ विघुणंतो ॥१०॥ तंमि य हत्थिमि गए मए वि सो^२
 पुलिणंमि काऊण । आगयक्किवेण दुरियं अणुकंपा झामिओ राउणो ॥११॥ तंमि य अग्गिमि पुणो चक्काई सहयराणुरागेण । नमि-
 ऊण संनिवइया तत्थ य दड्ढा मुहुत्तेणं ॥ १२ ॥ ददूहण तं तह मयं दुक्खं पीवरतरयं मह जायं । भइकसउणमिहुणकं किह वा
 (ता)व पिणासियमिणं ति ॥१३॥ चित्तेमि पुरिसपरिक्खिओ एस अमह कुलधम्मो । समउ कुलजंमो हा दुट्ठु मए कहं भग्गो
 ॥१४॥ पुरिसपव्वउज्झाहो खलिपविलिउ दुगुंछति । अप्पाण चेव निययकुलधम्मो वलिविभोयगसस ॥१५॥ किं मज्झ जीविणं
 ति एवं कयंतचोइयमइस्स । जाया महं बुद्धी तो बहूतरे (मेलितु दारुण) ॥१६॥ आणी चक्कायच्चिययाए अहमवि अग्गिपडिओ
 तत्थ य दड्ढो मुहुत्तेण ॥ १७ ॥ कुलधम्मवयाएसस्स रक्खणा सव्वसन्वउज्जायया । पच्छाणुतावगरहणा निंदादुगुंछापवण्णो हं
 ॥१८॥ संतेगप्पणिहाणो चिसुद्धपरिणा(मधम्मसद्धाए । *चारयसरीरस्स य एएण न हं गओ नरयं ॥१९॥ तत्थ मओ हं गंगाणईण
 गंतूण उत्तरे कूले । इब्भकूले आयाओ विणडधण्णमयणंमि ॥ २० ॥ निष्फणसव्वगुणसस्सविस्सुओ उस्सवाकूलो जत्थ । कासी
 नाम जणवओ कासगजणसंकुलारम्मो ॥२१॥ जत्थ य मणोभिरामे पउमसरे रामकित्तेण समु(मु)हो । होति निरिक्खणं वक्ख च
 मसिणगमणा पहियजूहा ॥२२॥ तत्थ सायरभारियाए गंगाए एगुत्तपागारा । बारवनीव पहाणा नयरी वाणारसी नामं ॥२३॥
 तत्थेव वणियजणो माणोवज्जिय महं चविलवगुणा(णो) । एक्कंछओ वि कोडी य देज्ज मेण्हेज्ज वा भण्डा ॥ २४ ॥ जत्थ पारंगण-

१ अ० धिगुज्जग० । २ अ० सोच्छपु० । ३ प्रज्वलितः । ४ अ० वायण० ।

नाम नरवपहेसु य गत्तणेण भवणाणं । स्रो पेच्छह गयणयलविवरमज्झा गओ भूमी ॥२५॥ तत्थ य अहं च जाओ रुद्धजसो नाम
 नामधेजेणं । लेहाई य कला मे कमेण उवसिक्खिया विविहा ॥२६॥ मज्झ य विणासयं मे लोगासगे अक्किविपासगे । जूए आसि
 पसंगो आसंगो सब्बदोसाणं ॥२७॥ जो ण वि कूडियरुद्धा लमे वसगया असाहुणा । पुरिसा उप्पासियव्वं सब्बगुणा बहुभयविणा-
 सण भुंवेति ॥२८॥ स(सं)पइ मयतण्हसमं जूयं मज्झ अणुवद्धमाणस्स । कुलपव्वयस्स उक्काइ चोरिक्कावाहिट्टियाक्राउ ॥२९॥
 अवखेयवसं वेच्छेयणपयासघरघायपंथे घायरओ । निययावराहकारणमयणजणदुगुंछिओ जाओ ॥३०॥ परधणहरणे बुद्धी उप्पण्णा
 जूयवसणपससस्स । लोभगहस्स त्रासंतरेहिं हिंढामि असिहत्थो ॥३१॥ नगरीए विणाओ पायडोसि चि ताणमलभंतो । नाणारुक्खगणु-
 नाम (गामं ग)ओ विंझगिरिक्कुडुज्जिणिं ॥३२॥ अडविसावयकुलसयसरणं [मगमण] सउणगणचोरगणघचिं । नाणारुक्खगणु-
 नाम (गामं ग)ओ विंझगिरिक्कुडुज्जिणिं ॥३३॥ विंझगिरिपरिक्खित्तं एक्कदारविसमं गओ अहयं । पल्लि तत्थ महल्लि सीहगुहं नामं नामेणं
 विवद्धवहलतमं अंधकारमती ॥३४॥ विंझगिरिपरिक्खित्तं तह वद्धदुट्ठकारीहिं । परधणहरणएहिं हरिया चोरेहिं वि(वी)रेहिं ॥३५॥ अत्थि
 ॥३४॥ वाणियगसत्थियनणपरिलुंचिरेहिं तह वद्धदुट्ठकारीहिं । वयगयधमाणुकंपा य केई वंभणसमणमहिलाओ । विजयी वोग जत्थ
 उ विरहेज्जा णु अंजणं वंचणेहिं बहुयाहिं हरणोत्रायविहण्णा ॥३६॥ समरसयलद्धलक्खा आसगुडविट्ठा डगासया । विजयी वोग जत्थ
 बालयथेरे य अवलं परिहरंती स्रगसरेसु पब्बभवंति ॥३७॥ समरसयलद्धलक्खा आसगुडविट्ठा डगासया । विजयी वोग जत्थ
 पयासा वसंति तमहं गओ पल्लि ॥३८॥ चोरगणसुहासंगो समरपयं(सं)गो असिचिसमिधंगो । वद्धियपावयसंगो विणासयंगो (तो)
 परं पस्सण ॥३९॥ साहस्सी चोराण पोमओ तहिं चोरमाउ उ । चोरोपायडभडसचीउ स्रो सत्तपिओ नाम ॥४०॥ सोट्ठिओ
 बाहुविरियजिज्जउज्जियं तत्थ लद्धजस(म)हं । भडलच्छिपायडं तह सेणावच्चं परं पत्तो ॥४१॥ तस्स य गओ मूलं आभासिय

पूइओ अहं तेण । भडजणकयसग्माणो अच्छामि सुहं अपरिभूओ ॥४२॥ तत्थ य हं वसमाणो पत्तो अविरयपावभडसहं । बहु-
 समरकरणविक्रमसमञ्जियपयाकित्तीयं ॥४३॥ असिलट्टिपढमछारणं मारिउं जणं अदिट्ठपट्ठिओ । खुहत्तेण जेड्डो भंडाण तेणा-
 वइस्स य तु ॥ ४४ ॥ जुज्झंतमजुज्झंतं पलायमाणं च एव पत्तं वा । समरे पंचावडियं च अमुंचमाणस्स मे तत्थ ॥ ४५ ॥ तो
 तत्थ पछिभरवालएहिं बलिउ त्ति निरणुकंपो त्ति । जमसुओ त्ति कयं सो पावगुणुत्तं मामकं नात्र(म) ॥४६(?)॥ समाणिया अ-
 मित्ता संपूइया सविभवेणं । जूएसु महग्घेसु अग्घविओ मे तहिं अप्पा ॥४७॥ एव समहच्छइ महं कालो कालजमदंडभूयस्स !
 पल्लीवासंमि तथा संवासंमि तयो सवासनितण्हं हिययस्सा ॥४८॥ तत्थ णया कयाई कम्मं काउं गएहिं चोरेहिं । लद्धं तरुण-
 मिहुणयं पछिमइणियं गहेऊण ॥४९॥ देवीए उदिट्ठा अदिट्ठा चेव सिद्धमेत्तंमि । तो तेहिं चोरसेणावतिणो नाया दुयग्गा वि ॥५०॥
 पडिदंसिया सेणावइस्स तरुणो य सा य वरतरुणी । चोराण वि चोरंती रुवविसेसेण हिययाइ ॥५१॥ तो सा अच्छरसरिसी इणमो
 दिण्णा पसु त्ति काऊण । सेणावइणा महिला न कया कच्चाइणीभएण ॥५२॥ चोरेहि य रयणाणं पल्लीवइणो वरग्गहो दिण्णो ।
 सेसं तेहिं वि दत्तं तरुणमिहुणसंतियं मोल्लं ॥५३॥ सेणावइयणेण य आणाविओ हं इमे उ नत्रमीए । कच्चाइणीए जागे महा-
 पस्र दोवि कायव्वा ॥ ५४ ॥ मह दिण्णा रक्खेउं नीया य मया धरं नियं दोवि । बाहभरभरियनयणा मरणभयपणट्ठवेट्ठा य
 ॥५५॥ वणगुणसाहीणं तरुणं काऊण हं पडालीए । अच्छामि उक्खवत्ततो [सा] पेल्ले सुरं निवोइत्तेण ॥५६॥ तो सा विलाव-
 पउरा ऋतुणं पइपेग्गमपायडियसोया । रोयइ पवरतरुणी मणकंपणयं मह बंदिजणस्स ॥५७॥ तो तीए रुणसदाणि याहिं बंदीहिं

सोयमाणीहिं। पेच्छिञ्जति सवइया तत्थ कयंतसवचीहिं ॥५८॥ तो ताहिं जायकोउहलाहिं वंदीहिं पुच्छिया तरुणी। कत्तो त्थ कत्थ
 वच्चह किह वा चोरेहिं गहियाइं ॥५९॥ तो सा वाहुसीसं भणइ सुणह मूलओ इमं मे ति। सव्वं दुक्खणव्वं च जम्मूलं म्हे इमं
 पत्तं ॥६०॥ चंपा नाम पुरवरी तीसे अवरंसि रणंमि ति वरंमि। आसी य चक्काइं गंगापरोयणा अहयं ॥६१॥ इणमो य मज्झ
 तरुणो तहियं सुरयरहसारही अहियं। गंगातरंगतिलओ पुलिणतलवतीए तीआसिणि ॥६२॥ अह अणया कयाइं कोयंडवयंस-
 एण कंडेणं। इणमो वाहेण हओ वणहत्थिहंतुक्कामेण ॥६३॥ जायानुसएण पुणो पुलिणतले ज्झामियं सरीरं से। अहमवि तत्थ
 अइगयाः पइमगविमगिया अंगि ॥६४॥ तत्थ मया हं संती जउणातडसणिविट्ठलंमि। सेट्ठिकुले आयया कोसंबीए पुर-
 वरीए ॥६५॥ तत्थ य पुव्वतरायं आयातो मज्झिमो पियमो वि। तिमंमुंदलद्वसेइ सत्थाहकुले महल्लंमि ॥६६॥ पुणरवि चित्त-
 पडेणं विण्णाओ तत्थ एकमेक्का णे। मग्गाविया य अहयं पिउणा न य संपदिण्णा य ॥६७॥ दूइ य पेसिया मे अहं च पुव्वानु-
 रागतोरविया। पियवसहिंमि पउसे गया मयणदोससंतत्ता ॥६८॥ दोवि हु गुरुजणभीया तत्तो नावाए तह अवक्कंता। ता तक्करेहि
 गहिया गंगापुलिणे महल्लंमि ॥६९॥ एवं सा वरवाला साहइ वंदीजणस्स रोयंती। सव्वं जहानुपुविं व सुहदुक्खपवंचरिंछोली ॥७०॥
 वंदीजणस्स एवं तीए कंहंतीए रोयमाणीए। संभारिओमि जाइं मोहं च गओ सुहुत्ताणं ॥७१॥ पच्चागओ य संतो अम्मापियं
 भारियं च तहिं। पुव्वचरियं च निययं तं कुलधम्मं च सुमरामि ॥७२॥ सोऊण य तं तीए सुमिणयसंभारियं व मह ताए। जायं
 करुणामउयं वच्छल्लगुणं मे य हिययं। ७३॥ तं चक्कायानुयलं इमं ति हियएण हं विचिंत्तेमि। गंगाभरणं जं मे तया हयं मया
 पमाएणं ॥७४॥ न हु मे पुणो वि जुत्तं रत्तिसियं दुक्खलद्वसंभोगं। मिहुणमिणं हंतुं जे कामरइरसं वियाणंतो ॥७५॥ तो होउ

तस्स पावस्स निक्किटिं जीविणं विसएण । दाहामि जीविं 'से काहं परलोयतत्ति च ॥७६॥ एवं कयमिप्पाएण तो मए सुरं
करंतेणं । निगंतूण कुडीओ कओ सिट्ठिलवंधणतरुणो ॥७७॥ सण्णद्धवच्चिका वेगत्तियखण्डकैत्तियं काउं । लुरियं वंधेऊणं असि-
वसुणंदं गहेऊणं ॥७८॥ सो य पओसंमि मए पल्लीए नीणिओ एवं व उं । नित्थारिओ य अडविं सह कंताए परमघोरं ॥७९॥
निकंतारं च तहिं गामपासं महिं पमोत्तूण । निविण्णजीवलोगो इमाणि हियएण चित्तेउं(मि) ॥८०॥ न हु जुअइ मे गंतुं कयाव-
राहस्स चोरपल्लि(म्मि) । सेणावइस्स य सुहं जमपुरिमसमस्स दट्ठूं जो ॥ ८१ ॥ लोभेण कामसुहगिद्धुणा मए जं कयं तं हु
पावं । तस्स विमोक्खं मोक्खं संपइ काउं खमं नवरि ॥८२॥ "जो कुणइ रागभूहो परस्स दुक्खं सुहं विमगंतो । सो कुणइ अप्पणो
मोक्खयाए दुक्खं बहुत्तरायं ॥ ८३ ॥ [मा] धणा कलत्तगोत्तीउ निगया पेम्मबंधणविमुक्का । उवसंतरागदोसा समसुहदुक्खा
पविहरंति" ॥८४॥ एव मतिं धारिता तं उत्तरहुत्तो पयड्डिओ मि । अह तवचरणलद्धसारं कामपुणरं परम्मुहमतिओ ॥८५॥ तो
एइकमलमलिणं फलय(यं) अविक्किरिय एक्कपासंमि । नरुहिरिसोण्डयखण्डयं चं तस्स सयासंमि पत्तो ॥८६(?)॥ पुरिमतालं
सतालं वणगहणमण्डियउज्जाणं । तं देवलोगसारं अलक्कापुरिय(यं) अणुहरंतं ॥८७॥ तस्स य दक्खिणपासे पउमसरतलायमंडि-
उइसो । उववणगुणैरितनंदणवणसच्छहमिरीयं ॥८८॥ छउवयपुप्फावयरं फलोवयपुप्फाउलं सवित्तमहं । मयणमणनिव्वुइकरा सजल-
मेहगंभीरा ॥८९॥ भसरगणं दरियर्महुयरिरिभियमहुयरसदालं । उज्जाणवरगुणाणं एक्काकारं च पुहईए ॥९०॥ एको त्थ नवरि दोसो
जं परहुयमहुयरमहुकरिरुएहिं । कुणइ कहाविक्कहाओ जणस्स कुमालमणियस्स ॥ ९१ ॥ निगलियधवलजलहरपहागोरं तुहारसं-

विलितं । तुंगं सीहनिशाहं देवकुलं तत्थ पस्सामि ॥९२॥ खंभसयसण्णिविट्ठं लट्ठं सुसिलिट्ठकट्ठकयक्रमं । रुंदं महानिवेसं तत्थ
 य पेच्छावरं पेक्खं ॥ ९३ ॥ पेच्छाघरस्स पुरओ पीहं बहुभत्तिमण्डियं तुंगं । पासं सचेइयागं नगोहवडं कयपडायं ॥ ९४ ॥
 सच्छत्तमल्लदामं सलोमहोत्थं सचंदणविलितं । उज्जाणदुग्गणणं कारेतं आहिवच्चं व ॥ ९५ ॥ तमहं वडमहिवाडिओ पयाहिणं
 सच्छत्तमल्लदामं सलोमहोत्थं सचंदणविलितं ॥९६॥ तत्थ य पुच्छामि जणं इणमो किं नामयं उववणं ति । कस्स य
 देउलं करेमाणो । कोमलपत्तलसालं सुहसीयलपत्तलच्छायं ॥९७॥ तत्थ य पुच्छामि भवणवरनिययं । न य मे दिट्ठपुण्वं इणमुज्जाणं
 देवस्स इमा कीरइ इय सुंदरी पूया ॥९८॥ बहुसो य निरिक्खंतो नवरं पेच्छामि भवणवरनिययं । न य मे दिट्ठपुण्वं इणमुज्जाणं
 कयाइं पि ॥९८॥ तो तं विजाणमाणो भणाइ मं पाहुणो चि नाऊणं । इणमो उज्जाणवरं सयडमुहं नाम नामेणं ॥९९॥ इक्खामि
 यरायवसभो उस्सभो किल ललियवसहइगामी । आसी य भरहवासे कुमारसुय(प)ती वसुमतीए ॥ १५०० ॥ सो किर हिम-
 वंतघणी मण्डलवल्याउलगुणममिद्धं । सागररसणाकलावं पुहइमहिलं पमोत्तुणं ॥१॥ गब्भे पुणब्भवभीओ अपुणब्भवस्स उज्जुए
 मए । तइया नीसामणो सो पुण्णमणुत्तरं कामी ॥ २ । तो तस्स सुरासुरएइयस्स वरनाणदंसणमणंतं । इहइं किर उप्पणं वडस्स
 हेट्ठा निविट्ठस्सा ॥३॥ तो तस्स इमा महिमा कीरइ अजावि लोगनाहस्स । पडियभवस्स य पडिमा देवकुले ठाविया एसा ॥४॥
 एवं सोऊण अहं वडं च पडिमं च वंदिऊण तहिं । पस्सामि [भव]गुणनिहिं समणं तत्थेक्कपासंमि ॥५॥ हिययंमि निवेसियं पंचे-
 दियतिं निब्बुयं सुहनिसणं । अज्झप्पल्ल्याणसंवरनिरुद्धएक्कगयं चित्तं ॥६॥ उवगंतुण य पाए अपावहिययस्स वेत्तुण । संवेग-
 जायहासो कयंजलिउडो अहं वेमि ॥७॥ अन्नगयमाणकोहो अहिरणसुवणिओ निरांभो । इच्छामि ते महायस ! सीसो सुस्सुस्सं

तु होउं ॥८॥ जम्मणमणावचं वहुबंधो गमयरपरिवरियं । तुब्भं सिरीए तरिउं संसारमहणवं इच्छं ॥९॥ कणमणनिव्वुइकराणि
भणिऊण निरुद्धदुहदुहकवं । खुणसेसणस्स सया गरुया जावजीवं सुगुणा वोढुं ॥१०॥ खंवेण व सीसेण व भरो सुयरो पुण वोढुं
जो । इणमो उ अविस्सामं सीलभरो दुक्करो वोढुं सो ॥ ११ ॥ तं वेमि पुणो हा नत्थि ववसियस्स दुक्करं किंचि । कायव्वमिह
पुरिसस्स कामधम्मं व कजेसु ॥ १२(१)॥ इच्छामि ववसिउं हं पव्वज्जमिणं पव्वज्जिउं अज्जं । उगं गुणसयणपज्जं पमज्जणी सव्व-
दुक्खवाणं ॥१३॥ तो तेण सव्वभूयहियंमि जरसरणमोक्खणकरंमि पंचमहव्वयगुणविट्ठियंमि धम्मंमि हं ठविओ ॥१४॥ पच्च-
वखाणं विणओ ठाणगमणविधियं पडिक्कमणं । भासाभासं च अहं कमेण वि उवसिक्खिओ सव्वं ॥१५॥ छत्तीसं पि समत्ता उग्गा
कालेण मग्गसोमाणा । आयारस्स उवमा गहिया मे उत्तरज्झयणा ॥ १६ ॥ नव चेव वंभचेरगुत्ता कम्मणि वंभचेरस्स । गहिया
विमुत्तिमग्गा आयारग्गा समवा मे ॥१७॥ एवं संगोवंगो मग्गो निव्वाणगमणपंथस्स । आयारो आयारो सुविहियसत्थस्स मे गहिओ
॥ १८ ॥ ख्यगडं च गयं मे ठाणममवाया समाणिआ य ! ततो सेसं च कालियसुयं अंगपविट्ठं मए गहियं ॥ १९ ॥ नव गया
पुव्वा मे सव्वनयपयंसया य विच्छिण्णा । सव्वेसिं दव्वाणं भावगुणविसेसया गउणा ॥२०॥ बारस मे गयाइं वासाइं मे एवं
चरित्तस्स । विहरंतस्स य वसुहं समाणमाणावमाणस्स ॥२१॥ परिवड्डमाणसड्डो जहाबलं संजमंमि संजुत्तो । अज्ज य भावियमती
कहेमि अणुत्तरं धम्मं ॥२२॥ एवं सोऊण अम्हे जं किर दुक्खं तयं समणुभूयं । संभारियवुत्तं मे जायं पुणो वखं ॥ २३ ॥
वाहयकंपियगुरुका य एकमेक्कस्स पेसिया दिट्ठी । अहो सो जणो तइया नाओ विसं च अमयं च आसी ॥ २४ ॥ जइ ताव

१ अ० बंधण० । २ अ० खुमेस० । ३ अ० मिहं ।

कूरकर्मो होऊण इमो वि संजओ जाओ । जोगा दुक्खक्खणं अम्हे वि तवं अणुचरेमो ॥२५॥ संभारियदुक्खा निवइयाय तो
 कामभोगनिव्विण्णा । पाएसु तस्स पडिया समणस्स समाहिउत्तस्स ॥२६॥ सीसे निवेसियंजलिपुडा य पच्छुट्टिया पुणो भणिमो ।
 तक्कालंबधवं तं जीवियुणदायगं समणं ॥२७॥ जं चक्कवायजुयलयं भे तथा हयं परभवंसि । नरमिहुणयं पर(इह)भवे उ नीणियं
 चोरपल्लीउ ॥२९॥ तं मिहुणं इणमम्हो दिण्णं भे जस्स जीवियं तथाइ । देहि पुणो जह तइया अम्हं दुक्खाण वोच्छेयं ॥२९॥
 जाइपरंपरविणिघायमरणवहुदुक्खसंकडस्स ड्ढामा । भीया अणिच्चवासासुहस्स संसारवासस्स ॥३०॥ जिणवयणुज्जयपंथेण विविह-
 तवनियमगहियपच्छयणा । निव्वणणगमणतुरिए इच्छामो भे तवग्गओ ॥ ३१ ॥ तो भणइ सो सुविहिओ जो काही सीलसंजमं
 सययं । सो सव्वदुक्खमोक्खं अचिरेण (कालेण) गच्छिहिइ ॥३२॥ “ जइ नेच्छह विणिवायं जाइपरंपरसएसु अणुहविउं । वज्जेह
 पावकम्मं ताव इय तिव्वुज्जया होइ ॥ ३३ ॥ नज्जइ धुवं तु मरणं न नज्जइ होहिती कया तं ति । तं जीवियं न पावइ ताव वरं
 भे कओ धम्मो ॥३४॥ विरलुस्सासेण मरतएण वेलविणाणुकंठेण निस्सण्णेण नक्कतवचरणपवित्रथरो कउ ॥३५(?)॥ हठेण बलिय-
 पंचिदिएण आउंमि परिसरंतंमि । संक्का सोग्गइमग्गा जोग्गा हु धरिउं जे ॥३६॥ बहुविग्गे सुहइजे अणिच्चपरिणामजीविअं जए ।
 सद्धा वट्ठेयन्वा कायव्वे धम्मचरणंमि ॥ ३७ ॥ जस्स न वरेज्ज मच्चू जीवो दुक्खं च जो न पावेज्जा । तस्स हु तवग्गुणजोगो
 कओ व अकयउव्व जुजेज्जा ॥ ३८ ॥ निययमरणंमि लोया आलोयं संजमस्स लद्धूण । न हु बद्धतीयमाउ जाह ताहेव गंतव्वो
 ॥३९(?)॥ अत्ते निययसोक्खलोए बहुचिरे य जीवियंसि चलंमि । धम्मचरणंमि बुद्धी नरेण निब्वं पि कायन्वा” ॥४०॥ एवं सुविहि-

यवयणं निसग्म आउयं चलं ति उव्वेग्गा । तवचरणकउच्छाहा उ मुइमो सुस्सणा दोवि ॥ ४१ ॥ पेसज्जणस्स य हत्थे सव्वे ते
भूसणे निसिरिऊणं । भणिमो धरह इमे ता अम्हं अम्मापिउणं ति ॥ ४२ ॥ भणह य दुक्खविभीया नाणाजोणिपरिहिंडणुविग्गा ।
ऊरसरणुव्वेयकरं सामणं ते पवण ति ॥ ४३ ॥ तेसिं च विणयखलियं खमह य किर सुहुमवादरं सव्वं । मत्तेहि पमत्तेहि य जं
हो ज कयं कयाहं पि ॥ ४४ ॥ एवं सोऊण अम्हं वयणं सहसा कुइयं परियणेण । परियणमहिंया आघाविया ता नाडइजाउ ॥ ४५ ॥
सोऊण वयणमेयं ते पडिया ता पियमस्स पाएसु । मा नाह ! अणाहाओ परिचएज ति वेतीउ ॥ ४६ ॥ उपायवडियाहिं कह वि
पियस्स वरिणी ! पसाकासाहिं । वलिकम्मं चेव कयं अल्यपडियपुण्णुजेहिं ॥ ४७ ॥ अपरिस्समरमिहिं मणसा इच्छिय सयं
गिहीएहिं । जुत्तो सि सत्तकालं मणोरहमएहिं सुरएहिं ॥ ४८ ॥ जइ वियरइ परिभोगं न लभामो ते सया निकेयंमि । अच्छीहिं
पेच्छिउं जो तहवि तुमं इच्छिमो निचं ॥ ४९ ॥ अच्छोप्पा वि समणो फुरियकुमुयपंडुरो कुमुयसोहो । कस्स न करेइ पीइं सकल-
विमलमंडलो चंदो ॥ ५० ॥ एयाणि य अण्णाणि य ताओ कलुणाणि विलवमणीओ । तवचरणकरणविग्घं पियस्स काउं ववसि-
याओ ॥ ५१ ॥ तं कलुणं सुंच सगं मणवाघायंतीओ अगणंतो । भोगविरत्तो रत्तो पारत्तमुहावहे धम्मो ॥ ५२ ॥ लुंचइ कुसुमुम्मिस्से
केसो (पिओ) केसे य तहिं अगणयंतो । वेरग्गममात्रणो पवज्जानिच्छिमतीओ ॥ ५३ ॥ सयमेव लुइयसिरया अहं पि समणस्स तह य
पाएसु । पडिया पिण्ण समयं दुक्खविमोक्खं कुणह मे ति ॥ ५४ ॥ तो तेण जहुविइहं कयं च सामाइयं तहिं अम्हं । एक्कगियं पि
जं तं उव्वूहं सोगतिं नेइ ॥ ५५ ॥ पाणिचहमुमात्राया अदत्तमेहुणपरिग्गहा विरती य । राईभोयणविरती तेण चद्धाविया अम्हं

॥५६॥ गहियाओ उत्तरगुणाओ उब्भाओ तवचरणखुद्धेहिं । अप्पडिवद्धेहिं पुणो जीवियमरणे सरीरे य ॥५७॥ दोण्ह वि अम्मा-
 पियरो अम्हाणं सब्वसत्तिसंलुत्ता । तेण (तहिं) पत्ता नायंमि कय(मज्झ) परियणाओ ॥ ५८ ॥ उत्तमंताओ पुरीसवालबुद्धमहिला य
 तहिं धरिणि ! आगतुं च पवत्ता ते पव्वइए त्ति सोऊणं ॥ ५९ ॥ बंधवज्जणेण अम्हं पुण्णं तं उववणं तह महंतं । दट्ठुमणेण य
 अम्हं बहुणा अणेण य जणेण ॥ ६० ॥ तत्थ य जणस्स परिपिडियस्स अण्णोणत्रय्यकायस्स । आभोक्कएत्थमवरि सुहसीसपरंपरा-
 निवहो ॥ ६१ ॥ नियमुब्भवभावपरायणो य दट्ठणो नट्ठसोभाए । सोगभरेणाऽऽरसियं बंधवमिच्चेण मे तत्थ ॥ ६२ ॥ दोण्ह वि
 अम्मापियरो रोयंता आगया दव्वदवस्स । साअ असुरो य महं दट्ठणं म्हे (चेव) गया सुच्छं ॥ ६३ ॥ जिगत्रयणभावियमती दोवि
 अम्मापियरो रमत्था । मज्झं अम्मापियरो भणंति वाहं निरुंभंता ॥ ६४ ॥ किं साहसमेरिसयं पुत्तय ! कयं जोव्वणस्स उदयंमि ।
 य संसारसुणियपरमत्था । मज्झं अम्मापियरो धमे विराहणा काई । अणुभूयकामभोगा
 दुक्खं खु तरुणभावत्तणेण सामण्णगुणा धरेउं जे ॥ ६५ ॥ मा होज्ज तरुणभावत्तणेण धम्मे विराहणा काई । अणुभूयकामभोगा
 पच्छा वि तं च गहेयव्वा ॥ ६६ ॥ भोगा खणमित्ततुहा विवागकडुय त्ति तो अहं वेमि । बह्हुदुक्खो य कुंडूवो न सुत्तिसोकखा परं
 अत्थि ॥ ६७ ॥ जाव न सुयंति अत्था थामो जा अत्थि संजमं काउं । जाव न हरेइ मच्चू ताव वरं मे तवं काउं ॥ ६८ ॥ तो भणइ
 तत्थ ताओ इंदियचोरगहनंमि तारुणे । नित्थरह अणात्राहा संसारमहच्छणवमिणं ति ॥ ६९ ॥ बुद्धवियसमासिया य बंधवज्जणेण
 ते दो वि । साअसुरो महं रमणमिणं विण्णवंतेव ॥ ७० ॥ केण तुमं किं भणिओ किं चि तुह न वट्ठए इहं पुत्त ! । किं च विलीयं
 दिट्ठं तो निव्विण्णो सि पव्वइओ ॥ ७१ ॥ धम्मो किर सगगलो सगगला इच्छिया तहा भोगा । विसयसुहेसु य महिलासारी
 त्ति सुई भणइ लोए ॥ ७२ ॥ ता तुज्झ महिलियाओ अत्थि इहं अच्छासरिसियाओ । अणुभुत्तकामभोगो करिहिसि पच्छा वि ते

धम्मं ॥७३॥ रज्जसमत्ता रत्तं अम्हे वि य वेवि पुत्तयं च इमं । सव्वं च दव्वजायं पुत्त ! किं ते परिचयसि ॥ ७४ ॥ वासाणि
 कइवयाणि कामभोगे निरुस्सुभो भुंजा । पच्छम्मे परिणयवओ चरिहिसि उगगं समणधम्मं ॥७५॥ अम्ममापिऊहि एवं तेहिं कलुणं
 तहिं भणिओ । भणइ चरणनिच्छियमई दिट्ठंतं सत्थवाहसुओ ॥७६॥ “जहा कोसियाकीडो नियमरीरकएण अण्णाणी । हियकामओ
 निरुंभइ अप्पाणं तंतुमेत्तेण ॥ ७७ ॥ तह मोहमोहियमसी विसयसुहकामओ दुहसएहिं । इत्थिकएण निरुंभइ अप्पाणं रागदोसेहिं
 ॥७८॥ तो रागदोसदुक्खहुओ मया विविहजोणिभवगहणं । मिच्छत्तसमुच्छण्णो पडिही संसारकंतारं ॥ ७९ ॥ न वि तह बहुयं
 सोक्खं हवती पुरिसो पियाए लंभंमि । पावइ जह वहुतरयं दुक्खं थीविओगंमि ॥८०॥ मग्गिजंतो दुक्खं जणेइ लद्धो य रक्खण-
 कएणं । सोऽयं कुणइ विणहे तो किर दुक्खावहो अत्थो ॥८१॥ अम्मापियरो भाउयभज्जा पुत्तो य बंधवा सुहिया । एते सिणेह-
 मइया निगडा निव्वाणमग्गस्स ॥ ८२ ॥ जह सत्थसमारूढो साहायलोभेण दुग्गमग्गओ । अणुपालंति वयंता जणो जणं सत्थ-
 जागरणं ॥ ८३ ॥ निक्कंतारो य पुणो कत्थ य ठाणाउ तं पयहिज्जं । अण्णोणएहिं वच्चइ पंथेहिं जणो जणवयंमि ॥ ८४ ॥
 एवमिह लोए जं वा विइज्जिया होंति बंधवा नाम । सुहदुक्खं मत्तपरिपालंणत्थ जुत्तीकय (?) ॥८५॥ सिणेहाउ त्रिसंजोगविउ इउ
 पुणो बंधवे पमोत्तण । वच्चंति निययकम्मोदएहिं नाणागतिविसेसे ॥ ८६ ॥ वप्पमक्खियनिव्वंचेण एगंतरउवगएण । रागो परि-
 हरियव्वो अवरागो मुत्तिमग्गो ति ॥८७॥ लद्धूण धम्ममुद्धि गुणपैलियसकालियं गहेयव्वं । जाव न करेइ चवला आउपडिच्छे-
 दणं कालो ॥८८॥ एवं परमत्थनिच्छयं विहस्सुणा जयणं पडिजुत्तेण । कत्थइ असज्जमाणेण हवइ मोक्खो सुहं गंतुं ॥ ८९ ॥

जं पि य भणह कइवए वासे ता भुंज कामभोगं ति । एत्थ वि दीसइ दोसो अनिययमरणाउरे लोए ॥९०॥ जं नत्थि कोइ लोए
 मच्चूओ बलनिरुंभणसमत्थो । तो पुव्वमेव नियमो अकालहीणं गहेयव्वो ॥९१॥ एयाणि य अण्णाणि य सत्थाहसुएण जंपमाणेणं
 अम्मापियरो सयणो य तत्थ पडिसेहिओ सव्वो ॥९२॥ सहंपंसुकीलणाहि य निच्चं तेणोचयारसुहा तेण । वयंसा वि कया सव्वे
 पडिसेहिय निरासा ॥९३॥ तह वि न इच्छइ हाउं अम्हे तवचरणनिच्छए दोवि । अवि सोवि सत्थवाहो घरिणी । पुत्तप्पिवासाए
 ॥९४॥ पियविप्पओगदुस्सहा जम्ममरणभयविहुया एते । छंदेण ऊरे(चरं)तु तवं तो तत्थ भणियं बहुजणेहि ॥९५॥ कामगुणपरं-
 सुहमाणसस्स तवचरणकरणतुरियस्म । जो कुणइ अंतरायं सो मिच्चपुहो अमित्तो चि ॥९६॥ तो भं(तं) वयणकलं जणस्स सोऊण
 तत्थ सत्थाहो । अणुमणियं अकामो पव्वज्जणं अम्हं ॥९७॥ काऊण करयलसंगमं च भाणीय णो दुयग्गे वि । नित्थरह विविहनि-
 मोपवासगरुयं समणधम्मं ॥९८॥ जंमणमरणतरंगं नागाजोणिपरिहिंडणावत्तं । अट्ठविहकम्मसंधायकलुत्तं जलसंचयं रुंदं ॥९९॥
 पियविप्पओगविलवियमहारागमयरपरिवरियं । संसारसमुदमिणं जह तरह तहा करेह चि ॥१००॥ एवं गुणसंवाहो सत्थाहो भणि-
 ऊण पडेइ पाएसु । चालयं न नयरिमइगमणकयमईसु ॥१०१॥ भाणीय गहवई विय संजमचरणमारुहेमाणा । घत्थ जत्थ बहुदुक्खा
 संकडाओ दुहुंवाओ ॥१०२॥ अभिनिक्खत्ता खंता पेमवंचनियलेहि उम्मुक्का । उवसंतरागदोसा समसुदुक्खा सुमुणी जाया ॥१०३॥
 “धण्णा कलत्तगोत्तीहि निग्गया पेमवंचनविमुक्का । अवगयमाणकोहा चरंति धम्मं ज्जिणक्खायं” ॥१०४॥ इच्छियविमयसुहनिवेमणत्थ
 निव्वुय(डु)मणा नवरि अम्हे । न चएमो निस्सरितुं मोहनियलवच(बंध)णनिबद्धा ॥१०५॥ एयाणि य अण्णाणि य चहूणि तवनि-
 यमतेयकरणाणि । भाणिय सुद्रु परमत्थदिट्ठधम्मो तहिं सेट्ठी ॥१०६॥ देहंतरसंकंति व्व तत्थ मे सोगगहियहिययाओ । मसुरधरकुल-

धरा राणिणीउ महिला परुणाओ ॥ ७ ॥ ताहि य पउरविलावियकलुणाहि दुहियाहि रोवमाणिहि । आवरिसियं च अंखहि तस्स
 भूमि(मी) उववणस्स ॥ ८ ॥ अह सेट्टिसत्थवाहा समहिलमित्तजणबंधवसमगा । धेतूण वालकणे नयरिमइगया परोयंता ॥ ९ ॥
 'तंमि य जणहलवोले पेच्छयपच्छाहयं तयं समणं । अम्हेसु लगदिट्ठी सेट्ठी विमणो उदच्छीया ॥ १० ॥ सव्वे वियराणि जणो
 संतपरिच्चायविम्भिओ । अम्हं धम्माणुरागरत्तो जेणागयमेव पक्कंतो ॥ ११ ॥ अह तत्थ समणलच्छीसमस्सिया रूविणी खम च्चेव ।
 गणिणी गुणसंगणिणी तं वंदिउमागया समणं ॥ १२ ॥ सा अज्जचंदणा(ए) सिस्सा तवनियमनाणपडिपुणा । वंदइ य सा सुविहियं
 सयरिचारं तयं समणं ॥ १३ ॥ भणिया य कप्पगुणजाणएण तेण समणेण सा गणिणी । समणी पावसमणी होउ इमा सिस्सिणी
 तुम्हं ॥ १४ ॥ तो जीए विणयायारो आवारो मइवत्तणगुणाणं । समणत्तणोवयारो इच्छाकारो कओ तस्सा ॥ १५ ॥ तेण य भणि-
 यामि अम्हं(हं) वंदसु अह ते पवित्तिणी अज्जा । पंचमहव्वयधारणदहव्वया सुव्वया गणिणी ॥ १६ ॥ तो तत्थ विणयपणमिय-
 सुद्धाणा मत्थए ठवियहत्था । निव्वानगमणतुरिया एयाए पाएसु पडिया ॥ १७ ॥ फुडविसयमणगमाही तीए अम्हं सुसमाए
 आसिद्धा । निच्छयदुच्चरचरियं सासणमणुत्तरमिणं ती ॥ १८ ॥ धम्मोदेसपंथस्स देसणे केवलं तुहं अम्हे । जइ काहिसि कल्लाणं
 पयाहिसि मोक्खपहगमणं ॥ १९ ॥ तो तं वेमि सुसमणि ! भीया करांमि तुम्ह वयणं ति । जंमणमरणपरंपरस्स संसारवामस्स
 ॥ २० ॥ तो तं उत्तमतवसंजमडियं जलियजलणसरिसोवमं वंदामि विणयसुट्ठिया तवसंजमदेसियं साहु ॥ २१ ॥ तं च गयकाम-
 रागं तत्थ परं चैव सत्थवाहसुयं । वंदितु अइगयाहं अज्जाहिं समं तं नगरिं ॥ २२ ॥ तत्थ बहुफासुयगामविहारं महिलियासुह-

१ ख० नमिय । २ संकुचिता ।

पयारं । कट्टागारमनिस्सियमति(इ)मि अज्जाहिं ताहि समं ॥२३॥ तवज्ज चक्कलनि(न)भोपति समियतेयमंडलो जाओ । ताहे नहय-
 लतिलओ च्छि मसं उग्गओ (अत्थं संगओ) स्रो ॥२४॥ तत्थ य गणिणीए समं आलोइयनिंदियपडिक्कंता । धम्ममाणुरागरत्ता गयं
 पि रत्तिं न याणामि ॥२५॥ अण्णदिवसंमि य तओ य सत्थाहसुओ सो य गणिवसहो । अणियवासवसही विहरिंसु महियल-
 तलंमि ॥२६॥ गणिणीए सगासंमी गहिया सिकखा मए वि दुविहा वि । तवचरणकरणनिरया वेरग्गगया अहं घरिणि ॥२७॥
 एवं विहारविहिणा चिहरंताओ इह समायाओ । छट्ठस्स पारणाए अज्जाहं निग्गया भिक्खां(क्खं) ॥२८॥ एवं च पुच्छियाए तुमए
 सव्वं मए तुहं कहियं । सुहदुयखपरंपरयं इह परलोए जमणुभूयं ॥२९॥ एवं पसाहियंमि तरंगवइयाए तीए समणीए । चित्तेइ
 तओ घरिणी कह दुक्करकारिया एसा ॥३०॥ एवंविहतारुणो एवंविहाए देहसेवाए । एवंविहदुक्करत्तो चि तो भणइ सेट्ठिजाया
 ॥३१॥ भयवइ ! इच्छामणुग्गहमिणं ति जं कहियं नियचरियं । खमह य न ह जं किलेसविया ॥३२॥ भणिऊण पायवडिया भीया
 भवसारया दुरंताओ । भणइ किमहं होही खुत्ताणं विसयपंकमि ॥३३॥ मोहच्छणा अम्हे तुमहं चरियासु दुक्करा अज्जे ! । ता
 तह कहेसु अमहं जह संसारे न हिंडामो ॥३४॥ तो भणइ तरंगवती काळं न चरसि संजमं जइ वि । तो कुण गिहत्थग्रमं जिण-
 वयणे निच्छया होऊ ॥३५॥ सोऊण य सा एवं वयणं अज्जाए अमयसारमिणं । हिययं धरेइ हिट्ठं अणुग्गहं मणमाणीओ ॥३६॥
 धम्मंमि लद्धबुद्धी तत्थ य संवेगजायसद्धा य । सीलन्वयगुणन्वयसमगहेच्छा य ॥ ३७ ॥ अभिगयजीवाजीवा जाया य सुभा
 जिणसत्थएच्छा (एसा) । घच्छीय अणुन्वयाहं सीलाणि वयाणि य बहूणि ॥३८॥ सेसा वि जा तरुणीओ सव्वा सोऊण कहमिणं

सर्व्वं । ददसद्धा जिणवयणे जाया संवेगपडिचणा ॥३९॥ खुड्डीए सभं अज्जावि तत्थ घेत्तूण फासुयं भिक्खं । जेणागया पडिगया संजम तवजोगुणधारी' ॥ ४० ॥ संबोहणत्थहेउं अक्खणमिणं पवणियं तुज्झं । अवहरउ दुरियमखिलं होउ भत्ती जिणिदेसु ॥ ४१ ॥ हाईयपुरीयगच्छे खरी जो वीरभद्दनामे(मो) त्ति । तस्स सीसस्स लिहिया जसेणा गणिनेमिचंदस्स ॥१६४२॥ इतिश्री तरंगलोला समाप्ता ॥ ग्रन्थाग्रम् २००० ॥

१ सिरिभदेसरसूरीसरविरइयकहावल्लिमहागंथमज्झगयतरंगवईकहासारपञ्जतभागो सोपओगित्तणेण इह संपादनेण लिहिज्झइ—“ भिक्खं च धितु ठाणं सह खुड्डीए गया तरंगवई । समयंमि समुप्पाडिमकेवलनाणा य सिद्ध त्ति ॥ से गुरू यं पउमदेवो सिद्धो अह धरिणिसेट्ठिसत्थवाहा उदयणराया य गया देवलोगं त्ति । एवं च कूणिओदयणरज्जकालपडंभवा तरंगवई वीसमई कहा रत्ना भदा भदेसरसूरिसइय” त्ति ॥

संखिततरंगवईकहा (तरंगलोला) समत्ता ॥

एतन्मोहा प्रवृत्तः श्री गणेशः

पुनश्च अत्र श्री चन्द्रसागरजी गणेशः

